

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in drugo tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naručnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Štev. 23.

V Ljubljani, dne 8. junija 1911.

Leto XXIV.

Svarilo! Pazite in varujte se, da ne bodete osleparjeni!

Stara navada liberalcev je, razširati v zadnjem hipu pred volitvami različne laži, da po možnosti zbegajo volilce: n. pr. da je kandidat S. L. S. odstopil, umrl ali kaj zagrešil itd.

Ne verjemite v tem oziru prav nič, da ne bodete osleparjeni!

Oddajte na vsak način svoje glasove mirno za kandidata S. L. S.

Liberalen list, liberalen agitator ali liberalen letak — spada vse v en koš: **Vsi so lažnjivi in sleparski!**

Volilci! Pozor! Pozor!

Za državne volitve dne 13. junija treba glasovnice pravilno popisati, drugače se lahko pripeti, da se glasovnica proglasi kot neveljavna in je glas vničen.

Zapišite vse natančno tako, kakor sledi (ime, priimek, poklic in bivališče):

1. V volilnem okraju mesto Ljubljana:

Dr. Vinko Gregorič,
zdravnik v Ljubljani.

2. V ljubljanski okolici:

Dr. Ivan Susteršič,
deželni poslanec v Ljubljani.

3. V volilnem okraju Radovljica, Kranjska gora, Tržič:

Josip Pogačnik,
deželni poslanec v Podnartu.

4. V volilnem okraju Kranjskojfa Loka:

Franc Demšar,
deželni poslanec na češnjici.

5. V volilnem okraju Kamnik-Brdo:

Dr. Janez Krek,
deželni poslanec v Ljubljani.

6. V volilnem okraju Vrhnika, Logatec, Idrija, Cirknica:

Josip Gostičar,
posestnik v Ljubljani, Karlovska cesta 13.

7. V volilnem okraju Postojna, Senožeče, Ilir. Bistrica, Vipava, Lož:

Dr. Ignacij Žitnik,
deželni poslanec v Ljubljani.

8. V volilnem okraju Litija, Višnja gora, Radeče:

Franc Povše,
deželni poslanec v Ljubljani.

9. V volilnem okraju Krško, Kostanjevica, Mokronog, Trebnje:

Ivan Hladnik,
deželni poslanec na Trebelnem.

10. V volilnem okraju Velike Lašče, Ribnica, Žužemberk:

Franc Jaklič,
deželni poslanec v Dobropoljah.

11. V volilnem okraju Novo mesto, Črnomelj, Metlika:

Evgen Jarc,
deželni poslanec v Ljubljani.

Zapišite natančno tako in vsaka glasovnica bo absolutno veljavna! Pristaviti pa ne smete ničesar, sicer je lahko glas neveljaven.

Možje!

Prihodnji torek, na dan sv. Antona, so državne volitve. Ni ga važnejšega posvetnega posla, kot vdeležiti se volitve poslanca. Kajti v državnem zboru se delajo velevažne postavbe in sklepa o državnih računih. Različne stranke so postavile po celi naši domovini svoje kandidate, med katerimi Vam je zbirati. A odločitev Vam ni teška. Stranka ljudstva, **Vaša** stranka, je postavila svoje kandidate v vseh slovenskih volilnih okrajih na Kranjskem, Štajerskem, Goriškem in Koroškem. Za zavednega ljudskega in krščanskega moža tedaj ne more biti noben dvom, da voli kandidata Slovenske Ljudske Stranke. — **Poslanci S. L. S. v državnem in v deželnem zboru lahko kažejo na svoje pošteno delo! Brezverske stranke pa, liberalci in socialdemokrati, imajo na razpolago samo besede, laž, obrekovanje in smešno prazne obljube.** A dejanja teh strank obstajajo največ v surovostih! Vodi jih v vsem samo besno sovraštvo zoper našo sv. vero in zoper ljudstvo, a še posebej zoper kmeta! Seveda, sedaj ob volitvah včasih hinavsko prikrivajo svojo pravo naravo in hodijo okoli volkovi v ovčji koži! Kakor vselej ob volitvah, se pojavljajo

zopet po deželi takozvani »neodvisni kmetje«. Varujte se teh hinavcev in izdajalcev svojega lastnega stanu! Imenujejo se »neodvisni kmetje« — a v resnici so popolnoma odvisni od ljubljanskih liberalcev, od kojih sprejemajo za celi črti podporo in potuho. Z gnjusom in gnjevom se mora obrniti vsak zaveden kmet od teh poturic, ki se obračajo z lažmi, izdelanimi v ljubljanski tvornici liberalnih škricov, zoper zaslužene može S. L. S.

Vse mnogoletno pošteno delo naših zasluženih poslancev za pravice in blagor ljudstva tajijo z drznim čelom.

Možje! Vi, ki zasledujete paznim očesom javno življenje, ki čitate časopise, ki hodite na shode S. L. S. — Vi veste prav ceniti nesramne laži liberalcev, socijaldemokratov in „neodvisnih kmetov“. Vi veste, da zaslužijo vse Vaše zaupanje može S. L. S., ki so skušeni v mnogoletnih bojih in v dolgoletnem neumornem delu za čast Božjo, za pravice, blagor in napredek slovenskega ljudstva; može, ki vas niso nikdar varali!

Ni dvoma, da bo dan sv. Antona dan zmage S. L. S. — dan zmage slovenskega ljudstva. A bodimo si svesti, da to še ne zadostuje. Naša zmaga priložni terek mora biti veličastna! Z ogromno večino, ki zapre sapo liberalnim, socijaldemokratskim in „neodvisnim“ sleparjem treba pokazati, da odločujejo v naši deželi ob volitvah zavedni in značajni može, ki jih ne obrne vsak veter in tudi noben slepar!

Dolžnost slehernega je, za to skrbeti!

Možje! Vi sami ste ustanovili Slov. Ljudsko Stranko, zavedajoč se, da samo močna stranka zamore uspešno delovati v javnih zastopih.

Posameznik ne šteje!

Vaša edinost v taboru S. L. S. je glavni temelj Vašega blagra, Vaših pravic, Vašega napredka.

Kako uspešno deluje naš deželni zbor, odkar ima večino v njem S. L. S. To ste dosegli z Vašo edinostjo, v kateri ste šli zaupljivo s S. L. S. — Če bi te edinosti ne bilo — bi bil naš deželni zbor mrtev za ljudstvo, kakor je bil za časa, ko so v njem vladali liberalci, do pred tremi leti!

Tedaj, može, kvišku za kandidate S. L. S., za te prave, v ognju skušene ljudske može!

Dobrotljivi Bog pa bo dal gotovo svoj blagoslov — saj se gre za dobro, za pošteno, za sveto stvar!

Plačilni dan.

Se nekaj dni, pa pride volilni in z njim plačilni dan našega ljudstva za vse liberalne predrznosti, nesramnosti in sleparije. Vesel bo ta dan za vse poštenjake na Slovenskem. Z mirnim ponosom bo liberalnim kandidatom odgovorilo naše ljudstvo:

Kaj iščete med nami? Mi vas poznamo kot sovražnike vsega, kar je sveto našemu srcu. In če sedaj medenih besedi obetate zvezde z neba, nikar ne mislite, da smo pozabili na vse neštete lumparije, ki jih je liberalna stranka prizadela naši domovini.

Vi ste začeli tisti divji boj proti veri in cerkvi, ki je v nepopisno sramoto in škodo vsem Slovencem. Vse vaše misli se kuhajo v sovraštvu do naših duhovnikov. Klafanje je vaša omika, ostudna bogokletstva so vaš vsakdanji življenjski pohujševanje mladine vaše delo. Ni je nobene reči, ki je v zvezi s cerkvi, da bi je ne bili obrizgali s svojo strupeno slino, s svojimi lažmi in umazanimi psovskami. Tega vam ne pozabimo. Od vas zaničevane cerkve, zasmehovane verske resnice, oblateni duhovniki, opljuvane nune, kličejo na maščevanje. Z listkom v roki pojdemo na volišče, da vas ponižamo in osramotimo pred celim svetom.

Vi sovražite našega kmeta in bi ga radi uničili. Vam je kmet samo takrat dober, kadar ga žulite in mu iztiskavate njegove groše. Vsako pravico našega kmeta, obrtnika in delavca posebej je bilo treba priboriti s silo proti vam. Kmet je vkljub temu vstal in v zvezi z drugimi delavskimi stanovi vzdignil svojo glavo za svojo pravdo. V ljudski stranki si je naše ljudstvo sezidalo krepko trdnjavo, ob kateri si boste polomili zobe, kadarkoli jo boste poizkušali napasti. Ali naj gre naš delavec za liberalci, ki so se upirali vsakemu izboljšanju njegovih razmer, ki so bili in so še najzagrizenejši sovražniki splošne volilne pravice. Ali naj gre naš obrtnik za njimi, ki poznajo samo sebe, samo svoj žep in ki brezobzirno pomagajo, da bogatejši uničujejo manjše, slabejše? In naš kmet? Za oderuha so ga proglasili; z odprtjem mej in z argentinskim mesom bi radi pregnali kmeta z rodne zemlje. Njemu ne privoščijo nobenih političnih pravic, njegovemu delu pa nobenega zaslužka. Kmet, ki voli liberalca, izdaja svoj stan in si sam spleta vrv, ki ga bo zadrgnila. Kmet, ki gre z liberalno stranko, zataji samega sebe, zataji svoje starše, ki so mu v potu svojega obraza ohranili dedno zemljo, kolne to, kar je bilo sveto njegovi materi, žaga vejo, na kateri sedi.

Vse, kar se je ustanovilo v ljudski blagor, pobijajo in blatijo liberalci. Marijine družbe so jim v umazan zasmeh. Mladinske organizacije, ki se v njih zbirajo naši vrli mladenči, so jim v ostudno zaničevanje. Izobraževalna društva sovražijo in obmetavajo z blatom. Zakaj? Zato, ker ne morejo videti poštene mladine, ker ne strpe veri in domu udanega izobraženega ljudstva. Radi bi imeli razuzdano mladino, ki bi nosila vse svoje groše v liberalne gostilne, ki bi na plesiščih tratila svojo moč, ki bi v pijači iskala svojo izobrazbo. Zato širijo svoje pohujševanje po deželi; zato lažejo in klafajo, zato zmerjajo in pljujejo krog sebe.

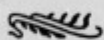
V posojilnicah in gosp. zadrugah ima naše ljudstvo trden temelj za boljšo bodočnost. Liberalci so se zagnali vanje kakor divji. Niso jih mogli uničiti, zato so začeli snovati svoje. Zdaj imajo na kantu svoj »Agromerku«, »Glavno posojilnico«, in blizu propada svojo »Zvezo slovenskih zadrug«. Pojje vprašat, kako je danes za trgovca in obrtnika v Ljubljani, ki išče na posodo. Trdni in splošno veljavni trgovci morajo plačati naprej blago, ki ga naročajo. Meničnih tožb je letos v Ljubljani štirikrat toliko, kakor jih je bilo lani ob tem času. Kant za kantom se oglašna nezaupnost večja. Vse to imajo liberalci na vesti. Ko bi ne bili ljudski prijatelji ustanovili o pravem času domačih, ljudskih posojilnic, bi bil denar danes za kmeta tako drag, da bi ne mogel zmagovati obresti. Na izboljšanje svojega gospodarstva, ki se danes po vsem Slovenskem tako lepo razvija, bi niti misliti ne mogli. Oderuhi bi želi, ljudstvo bi propadalo. Liberalci, imejte le sami svoje kante in konkurse, naše ljudstvo se vas ogiblje in se boji stika z vami, ker vidi, da nosite kugo zanj v svojih naukih in svojih delih.

Stranka, ki edina dela za ljudstvo, ki mu je priborila veliko veljavo med drugimi narodi naše države, ki mu je privojskovala pomen pri vladi in njenem uradništvu in ki z vsemi silami povpešuje njegov napredek, je Slovenska Ljudska Stranka in njeni kandidati so može, katerim zaupa slovensko ljudstvo. Za nje pojde v boj po gotovo zmago.

× × ×

Ko so se razpisale volitve, smo v »Domoljubu« takoj povedali, da bodo liberalci postavili kandidate v vseh okrajih. To se je tudi zgodilo. Liberalni voditelji so hoteli na deželi povsod dobiti tako imenovani neodvisni kandidati. Neštevilno pisem so pisali iz Ljubljane v vse okraje na svoje maloštevilne pristaše in jih prosili in rotili, naj zlimajo skupaj kakega neodvisnega kandidata. Na posamezne osebe, ki so se jim po lahkovernosti, ali po otročji častihlepnosti zdeli dobri za to, da jih poženejo v boj, v katerem gotovo padejo, so se obračali liberalni doktorji s prošnjo, naj prevzamejo kandidature in so jim seveda vsi enako lagali, da je zdaj čas zelo ugoden, ker kandidata naše stranke ljudstvo ne mara, ker ni nič storil za okraj, ker je splošno nepriljubljen in tako dalje. Vkljub vsem priliznjenim besedam, vkljub vsem hinavskim hvalam in prošnjam, v katerih so reveže, ki so jih dali na muho, slavili in častili, češ vi ste veljaven, splošno spoštovan, ugleden mož; »če nastopite, pojde vse za vami«, — vkljub vsemu temu vendar niso mogli proti dr. Žitniku, Povšetju, Hladniku, Pogačniku in dr. Kreku nikogar dobiti iz dotičnih okrajev, ki bi bil pod zastavo neodvisnega kandidata nesel svojo kožo v stroj.

Samo v ostalih okrajih so našli reže, ki so jih omamile lepe besede in so sedli liberalnim farizejem na lim. Kako se jim godi, beremo. Shode sklicujejo, ki se na njih domala soglasno pozdravlja kandidat naše stranke, na mnogih krajih še prostora ne dobe za shode. Cele skladovnice potiskanega popirja raztresajo po vaseh, za pijačo plačujejo, da se potem ljudje, ki so se napili pri njih, norčujejo iz njihove priprostosti. Seveda: če so neodvisni kandidati tako nespametni, da so verjeli liberalnim vadam, pa ljudje niso tako neumni, da bi na prvi pogled ne spoznali, da so neodvisniki čistokrvni, samo nekoliko sramežljivi liberalci. Najsmejnejši izmed njih je pa nasprotnik našega poslanca Demšarja. Ta mož je prišel za kandidata samo zato, ker se tako piše, kakor naš poslanec. V svoji domači občini je pri zelo mnogoštevilno obiskanem shodu dobil štiri glasove zase in še ti so bili od drugod. On in njegovi tovariši bodo dne 13. junija dobili od ljudstva za odpustek spominke, ki jih izlepa ne bodo pozabili.

Kaj nas razločuje od liberalne in socialnodemokratske stranke?

Dr. Šusteršič je na premnogih shodih po ljubljanski okolici izvrstno razložil svojim volilcem, kak razloček je med kandidati S. L. S. in pa med kandidati preperle liberalne in socialnodemokratske stranke. Iz teh govorov prinašamo tu najbolj važna mesta.

Dr. Šusteršič je izvajal: Glavna točka, ki nas loči od socialnodemokratske stranke in od liberalne stranke, je **versko vprašanje**. Obe te stranki stojita na brezverskem stališču. Soc. demokratska stranka je to pokazala v ljubljanski okolici, **ker kandidira moža, ki je odpadel od katol. cerkve**. S to svojo kandidaturo je socialna demokracija posebno jasno pokazala svojo protikatališko smer. Liberalci so nekoliko bolj hinavski; pri volitvah se, ako jim kaže, delajo radi najboljše kristjane. Glavni točki obeh teh dveh strank sta pa: vzeti vpliv veri, da ljudstvo postane brezversko in tako zgubi tisto notranjo moč, ki je ščiti zoper liberalne in socialnodemokratske sleparije. Potem bi postalo ljudstvo pripraven predmet za samopridne namene brezvercev. (Živahno pritrjevanje.) Izgnati hočejo vero iz šole, kakor so to storili svobodomiselnici na Francoskem, ko so prišli do moči, kjer se Boga v šoli več imenovati ne sme. (Viharni klici ogorčenja.) In o taki šoli pravijo liberalci in socialni demokratje, zlasti v svojih listih, da je to »najboljša šola«. Celo iz bolnišnic so na Francoskem vrgli križ. Ako bi mogli napraviti liberalci in socialni demokratje z redovnicami in redovniki, z kratke z redovnicami in s cerkvami tako, kot na duhovščino in s cerkvami tako, kot na Francoskem in Portugalskem, bi to

gotovo storili; vsaj so te dogodke po svojih listih javno hvalili. Vpeljali bi svoboden zakon, ki ponižuje zakrament v navadno pogodbo, kakor če kupiš hišo ali živino. To je stališče, ki je nasprotno nauku naše vere, ki veli: da je zakon zakrament, neločljiv! (Živahni klici: Tako je!) Ako bi bila prosta ločitev zakona, bi bila razdrta rodbina, nedolžni otroci bi bili žrtev in omajala bi se glavna podlaga družabnega in državnega reda. (Živahno pritrjevanje.) Že nekateri svobodomiselnici Francozi so uvideli škodo takega svobodnega zakona, ki je postal velikanska nesreča za Francosko.

Po svojem časopisju liberalci in socialni demokratje nesramno napadajo duhovnike, češ, udaril bom pastirja in razkropila se bo čreda, potem bo ljudstvo lažje prišlo v našo past, če duhovniku vzamemo zaupanje ljudstva. Mi stojimo na stališču, da je pravi napredek mogoč le na temelju krščanstva, nasprotniki pa hočejo krščanstvo razdreti in na brezverski podlagi zgraditi svojo kulturo — kaka je pa ta »kultura«, se je videlo na Francoskem in Portugalskem, videlo se je v Ljubljani, kjer je višji policijski uradnik imel kupčijo z dekletji, videlo se je v »Zatišju«, videlo se je pri ljubljanskih občinskih volitvah, kjer so liberalci na redovnice, ki so izvrševale svojo volilno pravico, pljuvali. (Burni klici ogorčenja.) Na eni strani stojita stranki, ki sta za brezverstvo — na drugi strani Slovenska Ljudska Stranka na starem, edino pravem krščanskem temelju. (Viharno pritrjevanje.)

Stranke in njihovo stališče do ljudstva.

Stranke pa se razlikujejo tudi po svojem stališču do ljudstva. **Slovenska Ljudska Stranka je nastopila vedno za razširjenje ljudskih pravic**. (Viharni klici: Tako je!) V prvi vrsti je naša stranka stala **pri boju za splošno in enako volilno pravico v državni zbor, ona je dosegla razširjenje volilne pravice za deželni zbor, da ima večina ljudstva tudi večino v deželnem zboru** in da nimajo več, kot je bilo prej, poslanci 5000 volilcev večine nad poslanci 40.000 volilcev! Prej je liberalna manjšina v deželi imela v deželnem zboru in odboru vse v rokah, zato se je tudi slabo gospodarilo. Sedaj šele, ko je dobila večino v dež. zboru Slov. Ljudska Stranka, se delajo **postave ljudstvu v prid** in se dela v deželnem odboru tako, kot je za ljudstvo prav. (Živahno pritrjevanje.) Naša stranka je izvedla **razširjenje ljudskih pravic tudi v novem občinskem volilnem redu**, po katerem bodete letos prvokrat volili občinske odbore, in sicer ne več ustno, ampak tajno z listki in za vse razrede in podobne naenkrat. (Navdušeno odobravanje.) Ob velikanskem odporu liberalcev smo sklenili ta novi zakon.

Kjer je liberalna stranka imela kaj moči, vedno se je pokazala kot sovražnica ljudskih pravic (Res je!), tako v deželnem zboru kot v državnem

zboru, kjer se je upirala splošni in enaki volilni pravici z obrekovanjem, da je ljudstvo preneumno. (Veliko ogorčenje.) **Socialna demokracija pa pri nas povsod podpira liberalno stranko, dasi ve, da je liberalec nasprotnik ljudskih pravic**, vedno pride liberalni stranki, kadar gaga, na pomoč. (Živahni klici: Sramota!) Tako je bilo v Ljubljani pri zadnji državnozborni volitvi, kjer so socialni demokratje pri ožji volitvi glasovali za Hribarja, tako je bilo ob zadnjih deželnozbornih volitvah v Idriji. Pri nas je socialna demokracija samo privesek liberalne stranke. Privesek pa ni boljši kot tisti, ki ga nosi. (Viharni klici ogorčenja zoper socialnodemokratsko stranko.)

Tretja razlika — gospodarska vprašanja.

V enem gospodarskem oziru sta liberalizem in socialna demokracija edina: v besnem sovraštvu zoper kmeta. **Liberalizem in socialna demokracija hočeta kmeta uničiti**. (Viharni klici: Res je!) Socialna demokracija pravi, da samostojnih kmečkih posestnikov ne sme več biti, da bi morali biti na svetu sami delavci in pa nadzorniki delavcev — to je socialno-demokratski voditelj. Sedaj pa vprašam: Kateri socialni demokrat bo šel namestu kmeta v hlev živino opravljati? In kdo bo šel orat? (Živahna veselost.) Če bi bila zemlja izročena socialnim demokratom, bi vsi ljudje kmalu trpeli silno lakoto.

Socialni demokratje in liberalci mnogo govore o **druginji**, pa ne o tem, kako je drago železo, kako je drago orodje in druge potrebščine, katere kmet kupuje. V državnem in deželnem zboru so vpili liberalci in socialni demokratje le o tem, kako je drago, kar kmet prodaja. Socialni demokrati in liberalci kričijo, da je kmet najhujši oderuh. (Velikansko ogorčenje.) Socialni demokrat kakor liberalci ne vidi tistih, ki kmeta odirajo in ki res delajo druginj: Velikih kapitalistov! **Samo proti kmetu grede in mu delajo grdo krivico**. Kmet hoče le toliko dobiti za svoj pridelek, da more ostati na rodni grudi in preživeti sebe in svojo rodbino. In da kmet ostane na rodni grudi, je odločilnega pomena za naš narod. (Tako je!) Če kmeta ni, ni slovenskega naroda. (Viharno pritrjevanje.)

V kratkem času, kar imamo v deželnem zboru večino, smo sklenili **nov lovski zakon**, po katerem bo zajec postal prost. (Živahni klici: Tako je prav!) Od tega našega stališča ne odnehamo! Liberalci so nam pri tem zakonu najsičneje nasprotovali. Od 8. ure zjutraj do 2. ure ponoči smo morali zborovati, da smo sklenili ta prepotrebni zakon; pa smo bili pripravljani zborovati še tri dni in tri noči, če bi bilo potrebno. (Navdušeno odobravanje.) Vlada sicer dela zdaj sitnosti radi potrditve — toda v vseh bistvenih točkah bo **morala odnehati vlada, ker mi ne bomo odnehali**. (Viharno odobravanje.)

Sklenili smo **novi cestni zakon**. Okrajne ceste postanejo vse deželne ceste. Za vzdrževanje cest bo dala dežela dve tretjini, okraj eno tretjino. Cestni odbor se bo drugače volil kot sedaj, volilo se bo doma in tako, da bo ves okraj enakomerno zastopan. **Volili bodo samo občinski odbori**, in sicer bodo velike občine volile same zase svojega cestnega odbornika, manjše občine se bodo pa skupaj zložile v ta namen. — Dosedanje predpravice veleposestnikov in veleobrnitnikov ter virilni glas najvišjega davkoplačevalca **se odpravijo popolnoma**. (Živahno pritrjevanje.) Samo železni odbor ima pravico, imenovati 2—3 zastopnike v cestni odbor. **Toda zastopniki občin bodo imeli več kot četvrtinsko večino**. (Viharno odobravanje.) V Ljubljani so napravili liberalci umeten odpor proti novemu cestnemu zakonu. (Klici: Tudi Ljubljana pobira mitnino, ko v Ljubljano vožimo!) Vse ceste vodijo proti Ljubljani, ves promet teži proti Ljubljani; če bodo boljše ceste, bo tudi Ljubljana pridobila, kajti Ljubljana živi od dežele. Če bi kmetje rekli, da ne kupujejo več v Ljubljani, bi velika večina trgovcev v Ljubljani morala zapreti svoje trgovine. Če se bo pa kmetu boljše gojilo, se bo vsem dobro godilo. Po Ljubljani so po vogalih nalepili lepake: Doli s stranko cestnega zakona, mi pa mislimo, da bo na dan sv. Antona ljudstvo reklo: »Gori s stranko cestnega zakona! Hočemo imeti dobre ceste!« (Burno, dolgotrajno odobravanje.)

Kako hujskajo liberalci zoper **meli-
oračni zakon**, ki smo ga sklenili. Kaj je vsebina tega zakona? Dežela vzame deset milijonov posojila, **zaboljšanje gospodarstva, za ureditev voda, zboljšanje zemlje, vodovode in cestne zgradbe**. (Viharni klici: Tako je prav!) Cela dežela bo imela korist, če se gospodarsko dvigne. Gospodarstvo pa je treba hitro divigniti, če ne bo kmalu več Kranjcev v Ameriki kot na Kranjskem. In poleg tega: država nam bo dala v te namene tudi 15 do 20 milijonov državnega denarja. Mnoga dela so nujna, zato ne bomo delali tako počasni, kot so delali liberalci, ko so imeli večino v rokah in so le semtertje v kakem liberalnem gnezdu zgradili kak vodovod. Od tega, da bomo v povzdigo gospodarstva v deželi zgradili v do-
glednem času 30.000.000 deželnega in državnega denarja, bo imela cela dežela koristi in zlasti tudi delavstvo. **Odplačevati pa bo dežela pričela ta dolg le 1. 1927.**, ko bo stari dolg odplačan. (Klici: Tako je prav!), in odplačevanje bo razdeljeno na 60 let, kajti pravično je, da če sedanji rod napravi dobro cestno omrežje, če vode uredi in zemljo boljša, da tudi prihodnji rod odplačuje, ker bo vse to v korist bodočemu rodu. (Klici: Tako je pravično!) Liberalci upijejo, da bo šla zato dežela v konkurz. (Viharna veselost.) Bolj neumnosti je ni. **Gospodarstvo v naši deželi je naravnost vzorno, odkar**

je vodi **S. L. S.** Zato pa ima naša dežela sedaj največji kredit na denarnem trgu. **Dobila je desetmilijonsko posojilo ceneje kot bogata moravska dežela.**

Doslej so tuji **izrabljevali vodne moči naše dežele**. Mi pa smo sklenili, da izrabljevanje vodnih sil prevzame dežela, kar bo v posebno korist kmetijstvu in domači obrti. Tako dobe davkoplačevalci poceni električno moč, ki bo narodnemu gospodarstvu prišla v velikansko korist; dežela bo pa od teh električnih podjetij imela še dobiček, in če ima dežela od podjetij dobiček, se prihrani davkoplačevalcem ravno toliko na dokladah. (Živahno odobravanje.) A liberalci tudi v tem oziru nasprotujejo najodločneje.

Spremenili smo deželni **šolski zakon**. Stojimo na stališču, da imej v šoli tisti glavno besedo, ki šolo plačuje in vanjo pošilja svoje otroke. V okrajnih šolskih svetih morajo imeti zastopniki občin večino. Šola mora delovati v sporazumu s starši; mora vzgajati otroke v duhu, v katerem starši žele, v versko-nravnem duhu. (Viharno odobravanje.) Marsikje smo že red napravili, odkar smo prevzeli večino v deželi, pa ga bomo napravili tudi tu! (Ponovljeno viharno odobravanje.)

Razlika med liberalnim gospodarstvom in med gospodarstvom Slovenske Ljudske Stranke.

Liberalci so imeli dolgo vrsto let večino v deželnem zboru in v deželnem odboru. Koliko pa so liberalci izdali deželnega denarja v korist kmečkega gospodarstva in koliko Slovenska Ljudska Stranka, ko je prišla do moči? Tu vam podam nekaj **uradnih števil**, ki so zelo zanimive. — Leta 1907., ko so še liberalci gospodarili, se je izdalo **deželnega denarja za kmetijski pouk in izobrazbo 6282 K**; leta 1910. pa, ko je gospodarila S. L. S., v isti namen **63.633 kron, tedaj več kot desetkrat toliko** (Viharni klici: Čujte! Čujte!) Pride še veliko boljše.

Na podporah in prispevkih za kmetijstvo se je izdalo leta 1907. pod liberalnim gospodarstvom 50.850 K, 1. 1910. pa pod gospodarstvom S. L. S. **210.667 kron**. — **Na raznih stroških za deželne kulturne namene** se je izdalo leta 1907. samo 21.110 K, leta 1910. pa **97.486 K**. — **Za kmetijske melioracije** leta 1907. samo 659 K, leta 1910. pa **591.082 K**. (Velikansko začudenje.) — **Za vodne prekrbe** (vodovode, vodnjake itd.) 1. 1907. samo 266.214 K, leta 1910. pa **615.518 K**. — **Za cestne zgradbe** pa leta 1907. le 66.605 K, a leta 1910. skoraj desetkrat večja vsota v znesku **602.410 K**. (Viharno odobravanje.)

Ko so liberalci gospodarili v deželi, so tedaj izdali leta 1907. za povzdigo kmetijskega gospodarstva skupaj deželnega denarja 411.720 K, a **S. L. S. je izdala v isti namen leta 1910. skupaj 2.180.796 K, tedaj v enem letu okroglo 1.800.000 K več kot liberalna stranka**. (Navdušeno, dolgotrajno odobravanje in ploskanje.)

In to kljub temu, da nismo povišali deželnih doklad na direktne davke niti za en vinar. (Ponovljeno, dolgotrajno viharno odobravanje in ploskanje.)

Tako gospodari S. L. S., ker je iz ljudstva samega in ima tedaj srce za ljudstvo, razum za ljudske potrebe in potrebno modrost in previdnost za pametno, smotreno gospodarstvo z ljudskim denarjem. (Viharni klici: Živela Slovenska Ljudska Stranka! Živeli naši poslanci!)

Liberalna in socialnodemokračka hinavščina o draginji.

Glede draginje uganjajo liberalci in socialni demokratje veliko hinavščino. Liberalci in socialni demokratje pa so zakrivali, da je sedaj še večja draginja in da je tudi kmet še bolj udarjen. Liberalci in soc. demokratje so vpili, naj se meje proti Balkanu odpro, da pride k nam balkanska živina, češ, da bo potem ceneno meso. Mi smo svarili, kajti še vselej, **kadar so bile te meje odprte, je prišla k nam živinska kuga**. Bili pa smo preglasovani, meje so se odprle in posledica je, da se je pojavila v naših krajih živinska kuga, da so mnogokje živinski sejmi zaprti, da mnogo kmetov ne more živine prodati, ker ni sejmov in je kontumac, **meso je pa še dražje kot je bilo prej, ko so bile meje zaprte. To je zasluga liberalcev in socialnih demokratov**, ki so slepili tudi z argentinskim mesom, katerega pa leži sedaj na Dunaju 800.000 kg, a ga nihče kupiti ne mara. In sedaj pridejo liberalni sleparji ter razširjajo po Štajerskem neki letak, na katerem stoji črno na belem, da je — Šusteršič kriv, da so sejmi zaprti! (Govornik pokaže dotični letak. Velikansko ogorčenje, razburkani vzkliki zoper liberalne sleparje.) Čudno, da ne vpijejo, da sem tudi kuge jaz kriv. (Burna veselost.) Tako hočejo liberalci in socialni demokratje ljudi prevariti. Liberalci in socialni demokratje hočejo spraviti Slovensko Ljudsko Stranko pri ljudstvu ob kredit, ker je pa z resnico ne morejo, **se lažejo**. A ljudstvo ima odprte oči. Naše edino pravo stališče je, da je zoper draginjo samo eno sredstvo: domače kmetijstvo podpirati, domače kmetijstvo povzdigniti. (Viharni klici: Tako je prav! Burno odobravanje in ploskanje.) Ker sem pa že pri »draginji«, naj povem nekaj tudi o **moki**. Malo je že kmetov, ki bi imeli doma moko. Kmet mora pri nas večinoma moko kupovati. Če bi bilo po volji soc. demokratov in liberalcev, bi pa bila moka še veliko dražja kot je. Leta 1907. se je sklepala nova nagodba z Ogrsko. Liberalci in socialni demokratji so glasovali **zoper** nagodbo. Mi pa, ki smo glasovali za nagodbo, smo bili zato v naših liberalnih listih hudo ozmerjani. A če bi bila nagodba odklonjena, bi nastala med Avstrijo in Ogrsko **carinska meja** in od ogrske moke bi morali plačevati visoko carino in moka bi bila dražja kot je sedaj. **Socialno-demokračni delavec naj se zahvali social-**

nim demokratom, ki so mu hoteli kruh podražiti.

še ena važna razlika med liberalci in socialnimi demokrati in Slov. Ljudsko Stranko — razmerje do naše države.

Še ena važna razlika je med nasprotnima strankama in Slov. Ljudsko Stranko, to je: **v razmerju do naše države.** Slovenska Ljudska Stranka dosledno in odločno stoji na stališču, da smo in ostanemo avstrijski državljani, da hočemo neomajno zvesti ostati presvetlemu cesarju. Naši predniki so živeli in umrli v tej državi in tudi mi hočemo živeti in umreti v mejah habsburške monarhije. (Viharno pritrjevanje.) Mi ne poznamo iste igre, ki so jo igrali liberalci in socialni demokrati pred tremi leti, ko je malo manjkalo, da ni prišlo do vojske, ko so naravnost hujskali sovražnika na nas, ko je neki liberalni veljak na Dolenjskem vpil: Vojska naj bo, dobro je, če je vojska! Tako govori nezdrava pamet. Kdo pa gre v vojsko? Naši fantje, pa tudi rezervisti, družinski očetje, in koliko jih je, ki iz vojske nazaj ne pridejo, ali pa pridejo nazaj pohabljeni, za delo nezmožni. Ali koliko vdov in sirot bo potem! Ze iz tega ozira **želi vsak pameten človek, da se vojska po možnosti zapreči.** (Živahni klici: Tako je!) In sedaj vpijejo liberalci in socialni demokrati: Dr. Šusteršič je glasoval za kanone in za bojne ladje. Res je, glasoval sem. Ne bi bil vreden biti vaš poslanec, če bi ne bil glasoval, lahko bi mi sicer očitali, da sem brezvesten poslanec, kak slepar, kot so liberalci in socialni demokrati. Ali ti ljudje ne vidijo, da Italija gradi velike bojne ladje. Ali mislijo, da jih gradi za to, da se bodo vozili Italijani na izprehod (Živahna veselost), da si Italija nabavlja velike kanone »za špase«. **Te ladje in te topove gradi Italija zoper nas in zoper našo državo; v prvi vrsti zoper naš narod!** Če Italija Avstrijo porazi, bi bila to v prvi vrsti narodna smrt Hrvatov in Slovencev. Slovenec in Hrvat živi ob obali Jadranskega morja, o kateri hočejo nasprotniki države, da pride pod Laha. To pa se bo temprej zgodilo, ako bo država slabotna. Na človeka, ki je slaboten, se kmalu kdo upa. V Ljubljani se je pri občinskih volitvah 300 liberalcev upalo na tri uboge redovnice. (Burni klici: Sramota!) Tako se godi tudi državam. Če bomo slabi bo vojska, ker bodo imeli korajžo na nas, če pa bomo močni, vojske ne bo, ostal bo Lah ponižen in naš prijatelj. Zato rabimo velike ladje in kanone. Posebej pa še pripomnim, da naše južne dežele od stroškov ladij velike **več dobe,** kot zanje prispevajo. Gradijo se večinoma v Trstu. **Zaslugek imajo mnogi naši ljudje in tako ostane zaslužek v našem narodnem gospodarstvu.** (Živahno odobranje.) Vprašam pa še nekaj: Koliko pa stane izgubljen vojska? Tisti, ki se zgražajo, da bo izdala država 350.000.000 kron za povečanje svoje moči, naj pomislijo, da je Francoska morala plačati leta 1871

Nemčiji za izgubljeno vojsko 5000 milijonov kron, in to takrat, ko je denar ime večjo vrednost in vojska ni bila še tako draga kot danes. Izračunali so pa, da ko danes podleže v vojski velika država, bo morala plačati do **20.000 milijonov vojne odškodnine.** Ali bo vse to Kristan plačal? (Viharna veselost). Moralo bi plačati ljudstvo, katero bi drli do mozga. Potem pa bi mene volilci lahko kleli, češ, da nisem v pravem času skrbel, da bi bili dosti močni. (Viharni klici: **Tako je!**) **Naša sveta dolžnost je, vse storiti, da se prepreči vojska.** (Viharno odobranje.) Če pa nas vendar kedo napade, **potem hočemo mi zmagati, ne pa tepeni biti.** (Ponovljeno viharno odobranje.) Mi hočemo biti tako pripravljene, da se ne bo upal noben na nas. Za to pa je treba ob pravem času skrbeti. To je za nas važnejše, kot pa za nas brezpomembni kanali na Moravskem in v Galiciji, za katere so se potegovali socialni demokrati in ki bi stali 2.000.000.000 K. A to ni Kristanu nič! Če so pa socialni demokrati tako proti vojaštvu, zakaj vojaštvo ne odpravijo na Francoskem, zakaj tam, kjer imajo moč, ne izpeljejo tega kar tukaj oznanjujejo. Francoska da za vojaštvo vsako leto čez 400.000.000 več kot naša država. (Viharni klici: Čujte! Čujte!) Francoska je imela nedavno soc. demokratskega mornaričnega ministra, in ta ni odpravil vojnih ladij, ampak je gradil nove ladje. Zakaj se soc. dem. kandidat Kristan ne krega nanj? (Živahna veselost.) Dokler vse države vzdržujejo oboroženo moč, moramo to tudi mi storiti. Tisti, ki pravi, da bo vojaštvo odpravil, je slepar. Vojaštva ne moremo odpraviti dokler ne zavlada na zemlji večni mir, (Tako je!) dokler oborožujejo vse druge države. (Res je!) **Pač pa hočemo in delamo na to, da se naše vojaške postave prilagodijo potrebam ljudstva.** In v tem pogledu smo in bomo še marsikaj dosegli. Zadnji dve vojaški vaji sta že odpravljene; sklenili smo postaviti, da dobe odškodnino rodbine revnih rezervistov, kar bo posebno v korist delavskim rodbinam. Prihodnje zimo sklene državni zbor nove vojaške postave, dveletno vojaško službo za infanterijo, za nadomestno rezervo se odpravi žrebanje, ki je časih ravno nepravega določilo v triletno službo. Po novi postavi se bo oziralo v prvi vrsti na gospodarske potrebe. (Živahno odobranje! Klici: Tako je!)

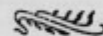
Podal sem le nekaj zgledov, iz katerih lahko vsakdo razvidi, kako vestno delajo poslanci S. L. S. za ljudski blagor. (Viharno odobranje.)

Tako je delo Slovenske Ljudske Stranke. Zato lahko trdim, da je naše delo za 500 odstotkov za ljudstvo bolj koristno, kot delo socialnodemokratske stranke, da o liberalcih niti ne govorimo. Slovenska Ljudska Stranka dela na to, da dobi ljudstvo vedno več pravic na svoji rodni zemlji. Zato se bo ljudstvo z navdušenjem odločilo za

načela, katera zastopa Slovenska Ljudska Stranka in za njene kandidate, ki so kot poslanci vedno storili to, kar jim je velevala dolžnost do ljudstva.

Temu nasproti nimajo ne liberalci in ne soc. demokrati ničesar pokazati. Njihovo delo obstoji le v praznem zabavljanju. Mori jih jeza in zavist, ker vidijo poslance S. L. S. pri tako resnem, vestnem in uspešnem delu za ljudski blagor.

S. L. S. pa gre svojo pot naprej. Mnogo važnega dela je še zvršiti — ogromne naloge na polju ljudskega gospodarstva in napredka. Slovensko ljudstvo bo odločilo na dan sv. Antona, komu da zaupa: ali onim, ki lahko kažejo na dosedajno **resno delo,** — ali onim, ki imajo na razpolago samo **prazne besede,** laži, zavijanja in klevete. Ne dvomim o odločitvi ljudstva: **Dne 13. junija bo dan zmage stranke ljudskega dela — Slovenske Ljudske Stranke!** (Viharno, dolgotrajno odobranje in ploskanje. Burni Živio-klici.)

Kaj so delali naši poslanci na Dunaju?

Naši liberalci imajo neko posebno navado, ki se ponavlja vselej pred volitvami. Sicer spé kakor murni v luknjah spanje krivičnega in njih deželni poslanci si ne upajo niti pred lastno mestne volivce. Ker ničesar ne dosežejo v deželnem zboru, seveda tudi nimajo ničesar poročati svojim ljudem. Tem hujše vpitje pa začeno vselej pred volitvami in kakor je kričal tisti tat: držite ga, držite ga!, se tudi letos derejo po časopisju in letakih, po oštarijah in skriti za plotom: »Klerikalni poslanci niso na Dunaju ničesar naredili!«

Ne izplača se sicer prerekati se s to svojatjo. Tudi ni treba več govoriti o tem našim ljudem, ki svojim poslanecem in stranki brezpogojno **zaupajo.** Da pa bo lahko vsakdo tem kričačem zavezal jezik, podamo po stenografičnih zapisnikih državnega zbora poročilo o glavnem delu naših poslancev na Dunaju tekom zadnjih štirih let.

Kdor lista zapisnike državnega zbora, v katerih so ponatisnjeni vsi govori — jih je pa sedem debelih zvezkov — izprevidi takoj, da naši državni poslanci na Dunaju te štiri leta niso molčali. Med 516 poslanci je malemu številu, n. pr. 10 poslancev, kolikor je naših na Kranjskem, težko priti do besede. In vendar so imeli v zbornici poslanci našega kluba v tem času približno **100 govorov,** vsak povprek pet. In bile so razprave, ko sta zlasti dr. Krek in dr. Šusteršič obvladala s svojim sijajnim nastopom politični položaj! Poleg govorov so vložili naši poslanci vsega okrog **170 interpelacij,** s katerimi so klicali vlado na odgovor za razne kri-

vice, ki so se zgodile v narodnem ali gospodarskem oziru od strani državnih oblastev.

Iz velikega števila predlogov naj omenimo najprej predloge radi uim (toče, suše, peronospre, povodnji itd.) Takih so vložili okrog 140. In ne brez uspeha. Da se je pred tremi leti z državno podporo nad pol milijona kron razdelilo med naše živinorejce več sto vagonov sena po znižani ceni in se je s tem kmet vsaj deloma obvaroval škode vsled suše, je pripisovati tem predlogom. Da so dobili letos kranjski vinogradniki galico po znižani ceni 48 vinarjev, dočim stane pri trgovcu že 80 vinarjev, da se je razdelilo med ljudstvo, po toči oškodovano, mnogo krompirja, koruze, moke itd. letos in tudi prejšnja leta — vse to je zasluga delovanja naših poslancev.

Naši poslanci so pa tudi sicer vložili mnogo gospodarsko važnih predlogov. Tako pred vsem za prvi vir našega blagostanja, za povzdigo živinoreje. Že leta 1907. je predlagal poslanec Demšar — vse take predloge podpišejo vedno poleg predlagatelja vsi drugi poslanci našega kluba — stroge odredbe proti vtihotapljanju srbske živine in zahteval stroge odredbe pri uvozu tuje živine. Kako važna je ta stvar, se je pokazalo letos, ko so se meje deloma odprle za uvoz tuje živine, s tem se pa zanesla k nam kuga, ki je povzročila doslej že 200 milijonov škode. Ko se je šlo za podporo živinoreji, so naši poslanci sploh imeli tehtno besedo, zlasti poslanec Povše. Njemu je kot splošno čislaneu strokovnjaku bilo poverjeno poročilo o novi postavi zoper živinske kužne bolezni in o podpori za živinorejo, vsled česar bo prišlo na Kranjsko vsako leto 120.000 kron državnega denarja za povzdigo živinoreje. Poslanec Demšar je predlagal, naj vlada vztrajno podpira izboljšanje planin, Gostinčar se je pa zavzel za izboljšanje in osušenje dolin po Notranjskem. Jaklič je predlagal naj se z odpravo carine olajša živinorejcem nakup krmil (zlasti koruze), Grafenauer — Korošec — pa, naj oddaja država živinsko sol za lastno ceno. Tik pred razpustom pa je sklenil po poročilu Povšetovem državni zbor važne predloge za nakup umetnih gnojil, semen itd. po znižani ceni in za izboljšanje travnikov in pašnikov.

Naši poslanci zahtevajo od nekdanj, da se naj zavarovanje zoper škode odvzame oderuskim zavarovalnicam in naj postane državno ali deželno. Tak predlog je stavil Žitnik.

Kmeta tarejo danes zlasti dolgovi in davki. Razdolževanje malih kmetij je od nekdanj v programu naše stranke in v državnem zboru sta to predlagala Povše in Grafenauer. Zemljiški davek je v sedanjih oblikah krivičen, ker ga mora kmet plačati, tudi če ima zgubo pri gruntu. Zato je predlagal v imenu drugih poslancev

Pišek, da se naj zemljiški davek odpravi, oziroma pravično preuredi. Žitnik pa, da se naj odpravi hišni davek od kmetijskih poslopij. Obenem pa zahtevajo naši poslanci, da izgine še drugo hudo breme: notarijat, ki se naj podržavi, kakor je predlagal dr. Šusteršič. Da bo imel kmet več delavcev doma, so predlagali naši poslanci po Pogačniku dveletno vojjaško službo, ki se, kar je gotovo, z raznimi olajšavami kmalu vpelje. Dosegli pa so se tudi, kakor so naši poslanci vedno zahtevali, dopusti kmečkim fantom ob žetvi in kosnji in podpora rezervistom in njih družinam.

Za vinogradnike so se naši poslanci tudi zavzeli. Dr. Hočevar je predlagal odpis državnih brezobrestnih posojil, Benkovič pa, naj bi dajala država vinogradnikom galico po lastni ceni. Važni predlogi so bili tudi še: Odpis davka od novo pogozdenih zemljišč (Žitnik), zahteva po občinskih razsodiščih (Gostinčar) in zlasti zvišanje državnega prispevka za melioracijski zaklad, iz katerega se dajejo podpore za vodovode, osuševanje itd., na letnih osem milijonov kron. To so bili samo najvažnejši predlogi naših poslancev za povzdigo našega gospodarstva.

Posebno pozornost so posvetili naši poslanci železnicam in cestam. Ko se je sklepala nova pogodba z Ogrsko, so dosegli, da se je z zakonom z dne 30. decembra 1907. zagotovila zgradba belokranjske železnice, ki bo stala 16 milijonov kron in se začne še letos graditi. Zanj sta si stekla največ zaslug dr. Šusteršič in Šuklje. Vložili pa so predloge še za te-le železnice:

Ljubljana—Idrija—Sv. Lucija (Gostinčar).

Polzela—Kamnik (Krek).

Kamnik—Kranj—Loka—Žiri (Demšar, Krek).

Purkla—Št. Lenart—Ptuj—Brežice (Roškar, Benkovič).

Brežice—Novo mesto—Postojna—Štanjel (Benkovič, Jarc, Jaklič, Žitnik).

Podaljšanje železnice Gorica—Ajdovščina (Žitnik).

Kočevoje—Črnomelj—Vinica (Šusteršič).

Podržavljenje dolenskih železnic (Šusteršič).

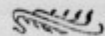
Izmed predlogov glede cest omenimo Gostinčarjev predlog, da se naj podržavi cesta Logatec—Idrija, kar se je med tem zgodilo. Enak predlog je stavil Demšar za cesto Podrošt—Petrovo brdo, Jarc za ceste Luža—Črnomelj—Vinica, Jaklič za cesto Grosuplje—Ribnica—Kočevoje—Črnomelj.

Za narodne in politične naše pravice so vložili naši poslanci mnogo važnih predlogov. Naj omenimo te-le: slovensko vseučilišče (Šusteršič), za ureditev jezikovnih razmer na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem (Benkovič), za višje deželno

sodišče v Ljubljani (Hočevar), za uradni list v slovenskem jeziku (Jaklič) itd. Izpremembo društvene postave je predlagal Šusteršič — zbornica jo je sklenila letos spomladi! — splošno in enakovalno pravico za deželne zbornice pa Benkovič. Za pravice jugoslovanskega kmeta pa si je pridobil največ zaslug dr. Šusteršič s svojima predlogoma o bosanski ustavi in o agrarni banki. Njegovo delo je, da je iztrgal naše brate v Bosni iz rok mažarskih židovskih pijavk. Dr. Krek pa je omogočil s svojim predlogom za izpremembo poslovnika redno delo v zbornici. Tega mu avstrijski parlament nikdar ne pozabi. Zamolčati pa ne smemo tudi junaškega boja naših poslancev proti krivici, ki jo je vlada hotela zagrešiti s tem, da bi dala Lahom pravno učilišče, nam pa ne slovenskega vseučilišča. Da so Lah na slabšem, kakor so bili pred leti, to je dosegla živavost poslancev Demšarja, Gostinčarja in Hočevarja!

Konečno še omenimo, da sta predlagala Roškar in Jaklič, da naj da država prispevek za ljudsko šolstvo in za izboljšanje učiteljskih plač.

To so samo glavne stvari, za katere so se naši poslanci potegovali v državnem zboru. Pri tem pa ni navedenih tisoče in tisoče korakov, ki jih je imel vsak naših poslancev po raznih ministrstvih, da je izposloval državne podpore za vodovode, ceste, mostove, za regulacijo rek in stotine drugih potreb in želja, ki jih imajo posamezni kraji in volivci. Ker se vsi zavedajo s stranko vred, da so pošteno delali na Dunaju in storili mnogo koristnega, se bode razkadilo v nič vse liberalno obrekovanje in hujskanje! Dan 13. junija bo zato za liberalce dan sramotnega poraza, za Slovensko Ljudsko Stranko pa dan častne zmage!

Kje so slepariji?

Liberalni agitatorji širijo sedaj za državnozbornske volitve na cente papirja po deželi, v katerem lažejo, da so naši poslanci ljudstvo opeharili in da ljudski denar zapravljajo. Vse to je zlobno obrekovanje, ki ima namen našo stranko ob zaupanje pripraviti. **Nam se ne more niti enega vinarja osleparjenega denarja dokazati. Pač pa sedi v Ljubljani pred porotno sodnijo ta teden osem moč, ki se morajo zagovarjati, da so okoli tri milijone ljudskega denarja zapravili.** To so večinoma denarji našega kmeta, ki si jih je z žuljavo in krvavo roko prislužil. Znani »Glavni posojilnici v Ljubljani«, katero so vodili naši liberalci in ki je pred kratkim falirala, manjkajo skoro trije milijoni, katerih ni nikjer dobiti. Kdo jih bo povrnil, kdo jih bo plačal?

Kako so liberalci ljudi za nos vlekli?

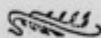
»Glavna posojilnica v Ljubljani« je trpela na veliki suši. Denar so ves izposodili takim ljudem, ki nič nimajo. In ko so že dobro vedeli, da mora posojilnica falirati, so razpošiljali na druge posojilnice pisma, v katerih nagovarjajo in vabijo posojilnice, naj pri »Glavni« proti visokim obrestim denar nalagajo. Ali ni to vnebovpijoča sleparija? Najbolj so seveda prizadete liberalne posojilnice, ki naj zdaj denar lovijo, če ga morejo. Tistim ljudem pa, ki so jim denar priskrbovali, so pa plačevali velike nagrade. Tako sta dobivala velike nagrade znani agent Sakser v Ameriki in pa bivši ravnatelj Zadrúžne Zveze v Celju, Franc Jošt.

Kam je denar izginil?

Skoro ves izposojeni denar so imeli v rokah večjidelj liberalni magnatje. Od 3.846.797 K 32 vin. izposojenega denarja je imelo 11 dolžnikov 3.242.700 K 19 vin. izposojenih. Nekateri od teh seveda nič nimajo in zato tudi denarja vrniti ne morejo. Kam so denar utaknili, bo dokazala porotna obravnava. Kako znajo liberalci gospodariti, se vidi iz tega, da so na stotisoče posejevali brez kake varnosti, naravnost denar vun metali. In ti ljudje so tako predrzni, da očitajo naši stranki slabo gospodarstvo?

Prva reč je poštenost!

Volivci! volitve so pred durmi. Prva in glavna lastnost, katero mora imeti vsak naš poslanec, je poštenost. Naši poslanci so vzor-možje, poštenjaki od nog do glave. In samo taki so sposobni in zaupanja vredni! Kako se liberalci na gospodarstvo razumejo, nam pa dokazuje »Glavna posojilnica«. Zato pa poštenjake v parlament na Dunaj, liberalne sleparje pa v kot!

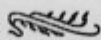

Socialni demokratje v pravi luči.

+ **Socialno - demokratska hinavščina.** Socialni demokratje agitirajo proti naši stranki s tem, da pravijo, da so naši poslanci glasovali za nove bojne ladije. Prosimo: Francoska izda vsako leto po 1200 milijonov frankov za vojaščino, in te izdatke dovolijo tudi francoski socialistični poslanci, katerih je v zbornici 257. Te očitke naj torej socialni demokratje naperijo proti svojim bratom na Francoskem; kajti Avstrija je še vedno na boljšem, ker izda za svoje vojaštvo samo 540 milijonov. Potem pravijo socialni demokratje, da se mora povsod uvesti osemurni delavnik. Kdo je tisti, ki ga nima? Socialni demokratje. V njih konsumnih društvih, ki jih je v Avstriji 485, delajo ljudje po 14 do 16 ur na dan. Socialni demokratje pravijo: Davke proč! Najprej naj socialna demokracija svoje davke odpravi. Leta 1909. so dali delavci 7 milijonov svojim voditeljem; dva so dobili nazaj v obliki podpor, 5 milijonov je pa spravila »organizacija in vodi-

telji«. To so davki, to! Socialni demokratje so hudi na naše poslance samo zato, ker so naši poslanci provzročili, da se je parlament parkrat zaključil in so šli socialni demokratje obakrat brez poslanske plače za več mesecev domov. Naša stranka je pa s tem ljudstvu prihranila par milijonov. Socialni demokraciji gre itak samo za to, da čimveč brezplačnih agitatorjev v podobi poslancev dobi.

+ **Socialna demokracija škodljiva kmeta in delavca.** V državnem zboru je vlada sama zahtevala povišanje osebne dohodnine na višje dohodke, tako, da bi tisti, ki ima najmanj 10.000 kron čistega dohodka, plačal izdatno višjo dohodnino. Poslanci S. L. S. so vedno zahtevali, da se zviša osebna dohodnina na višje dohodke. Tisti, ki ima 10.000 K in več čistega dohodka, že lahko plača mnogo višji davek. Saj so potem zadeti tudi taki, ki imajo 50.000, 100.000 K in še več čistega dohodka. A zakaj ni prišlo do tako pravičnega zakona? **Socialna demokracija je to v finančnem odseku zaprečila z obstrukcijo.** Taka je torej tista širokoustna socialna demokracija, ki se upa vpiti radi delavskega zavarovanja. Za delavsko zavarovanje je treba denarja, in pametno je, da se poišče denar pri višjih dohodkih. **Socialni demokratje pa so tako zaprečili z obstrukcijo dohodke za delavsko zavarovanje!** Socialni demokratje se le hljinijo, da so za delavsko zavarovanje — oni so v resnici nasprotni, ker se boje zadovoljnega delavstva, kajti le med nezadovoljnim delavstvom morejo socialni demokratje ribariti. Socialni demokratje so s svojo zelo neumestno obstrukcijo v finančnem odseku tudi zaprečili predlogo, da se odpravi hišno-razredni davek dveh najnižjih stopinj. Po tej predlogi bi bilo 2.300.000 hiš v Avstriji davka prostih! In to so kmečke in delavske hiše. Tako so oškodovali socialdemokrati delavca in kmeta. Tako je v resnici »prijateljstvo« socialne demokracije do kmeta in delavca! Zato: Doli s socialno demokracijo!

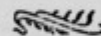

Neodvisniki.

Liberalni neodvisniki ne vedo ne sami in ne vedo njihovi priganjači, kam bi prišli ko bi zmagali. To seveda ni mogoče, toda zato, da se spozna vsa njihova neumnost, je treba to reč vendarle pojasniti. Drugam bi na Dunaju pač ne mogli, nego v zvezo liberalnih slovenskih in hrvaških poslancev. Iz Dalmacije jih bo k večjemu pet, iz Ljubljane morda eden, iz Trsta Rybaš se jim bo tudi pridružil in morda pojdejo z njimi trije Istrani, ki sicer trdijo, da niso liberalci, pa vendar le bolj na to stran vlečejo. Vsi ti, katere smo naštel, pa vedno in povsod zahtevajo, naj se meje tudi za živo živino iz balkanskih dežel odpro. Vsi ti so zastopni-

ki protikmečke politike in ko bi kak naš neodvisnik prišel med nje, bi moral iti za njimi, ali pa bi ostal sam brez pomena, brez vsakega najmanjšega vpliva, kakor blato na cesti. Zato se po deželi tudi kmetje, ki do zdaj niso šli z našo stranko, resno pogovarjajo o ti nevarnosti in odklanjajo neodvisnike. Za državni zbor moramo kmetje držati brezpogojno s S. L. S., tako se čuje marsikje od njih. V svojo škodo pač nihče ne bo nalašč šel volit.

„**Neodvisni kmetje**“. Čudna prikazen, ti „neodvisni kmetje“. Pojavijo se vselej samo — ob volitvah. Po volitvah pa izginejo kakor kafra! — Na Štajerskem sta kandidirala leta 1907 kot „neodvisna kmeta“ Roblek in Ježovnik. Bila sta žalibog izvoljena. **Takoj po volitvi sta pa vrgla krinko proč in sta šla v liberalno stranko s Plojem, ljubljanskim Hribarjem in podobnimi junaki!** In povsod sta nastopala zoper iskreno kmečko stranko. — Zato so se njuni kmečki volilci hitro premislili. Ko so prišle deželne volitve, so vrgli Robleka in sedaj ga bodo še za državni zbor zvrgli, izvolili pa bodo vrlega kandidata Vseslovenske Ljudske Stranke, dr. Korošca. — In ko je bivši poslanec Ježovnik lansko leto umrl, niso kmečki volilci hoteli prav nič več vedeti o kakem „neodvisnem kmetu“, ki se jim je zopet usiljeval — temveč izvolili so vrlega pristaša V. L. S. Verstovška in isto bodo storili tudi letos, „neodvisni kmet“ Verdnik, ki agitira z gorostasnimi lažmi, bo pa **sramotno pogorel.** — Enako se bo zgodilo pri nas na Kranjskem na celi črti. — **Dol s hinavci! Dol z izdajalci kmečkega stanu! Dol s kmečkimi podrepniki ljubljanskih liberalcev!** —

Deset milijonov kron

posojila si je zagotovila kranjska dežela za potrebne ceste, vodovode, izboljšanje planin in pašnikov, izsuševanje travnikov, urejevanje voda in hudournikov. Liberalci po kmetih, ki so vedno prvi, kadar se gre za to, da bi se dala dobiti kaka podpora od Kmetijske družbe, dežele ali države, vpijejo zdaj proti temu posojilu. Naše ljudstvo dobro pozna te tiče in temeljito pobija njihove laži. Če hočemo zboljšati gospodarstvo v korist vsem stanovom, moramo imeti potrebni denar. Dežela mora začeti; potem da tudi država znaten prispevek, nekaj pa udeleženci. Ceste, vodovodi, izsuševanje, uravnava rek (Sore, Bistrice itd.), zboljšanje zemljišč, stanje denarja; potrebno pa je, če hočemo, da se obvarujemo škode in da izrabimo svojo zemljo v blagor ljudstva. To bo razumel vsak, še bolj zabit liberallec. Vprašanje je torej samo to-le: Ali naj dežela to kar je treba naredi iz sedanjih rednih dohodkov in naj v ta namen za veliko vsoto zviša deželne doklade, ali naj vzame na posodo tako, da bo prihodnji rod, ki bo od cest, vodovodov in zboljšanja imel mnogo večje dohodke kot sedanji, polagoma vračal, kar se je izposodilo. Vprašajmo li-

beralce: Kaj je pametnejše, ali posojilce, ki se bo polagoma vračevalo, ali takojšnje višje doklade? Liberalci bi seveda vse radi imeli, hoteli bi pa, da bi jim drugi to plačali. Ko ne ve ničesar več povedati, pa pravi: Ta denar se bo krivično delil; samo bogatejši bodo dobivali podpore, revnejši pa ne. Kolikor besedi, toliko neresnic. Iz desetih milijonov posojila se sploh ne bodo delile posameznikom podpore, nego samo deželni prispevki za ceste, vodovode, uravnavo rek in zboljšanje zemlje.

Preden se kje kaka taka reč začne, bodo govorili najprej ljudje sami, katerih se tiče, ker tudi ljudje povsod prispevajo. Na podlagi natančnih načrtov in proračunov se dogovarjata dežela in država, kako se bo delalo. Nič ni skritega, za vsak krajcar so javni računi. Tu se ne dela tako, kakor pri kaki »Glavni posojilnici«, ali kakor pri »Agro - Mercurju«. Ko bi dali ta denar liberalcem v roke, potem bi bilo pač drugače... Naši poslanci se pa poleg tega potegujejo za to in so v več slučajih tudi že dosegli krasne vspehe, da tam, kjer so posebno zanemarjeni kraji, država sama prevzame domala vse stroške za ceste in vodne naprave; to velja zlasti za Suho Krajino in za Kras, Ravno zavoljo tega, ker so naši poslanci tako lepo poskrbeli za potrebni denar, iz katerega bo mogoče povzdigniti celo deželo, mora iti vsak pameten volilec za njimi.

Volilno gibanje.

1. LJUBLJANSKA OKOLICA.

Kandidat S. L. S. je

Dr. Ivan Susteršič,

deželni poslanec v Ljubljani.

g S Sela. So jo že začeli uganjati svojo hinavsko politiko. Najpoprej so imeli shod na Selu socialni demokratje in liberalci in so se med seboj precej trdo »božali« in si dajali po grbah, češ, poglejte kako se sovražimo med seboj. Sedaj se pa že zalezujejo kakor mački in se ližejo in kujejo kompromis za skupen nastop. A velike pazljivosti bo treba vsakemu, predno se bo zavezal. Pri nas bo treba veliko delati. Občina vpije po napornem gospodarskem delu. Potrebe so velikanske. Treba je velike modrosti in ravno take pridnosti. Poglejte kdo more v teh ogromnih potrebah kaj storiti, oziroma na pomoč priti. Premislite, kdo ima moč v rokah, premislite tudi kdo ima voljo delati. Kakor so socialni demokratje začeli, to ne bo dobro. Šli so prosit dr. Susteršiča, naj pomaga, da bo mestna občina zgradila potrebne kanale in rešila Udmat nesnage, ki jo čutijo vsi. Kmalu nato so pa sklicali shod v Udmatu in so strahovito udrihali čez dr. Susteršiča

in mu žugali, da ga bodo vrgli, in so mu nakladali razne priimke. Za Boga vendar, ali mislite, da bo dr. Susteršič prosil za tiste, ki ga blatijo. Možje! pamet! pamet! Nič koristi ne bo imela občina od tega, če zabavljate čez klerikalce, čez Oražme, župnike in kaplane, če pisarite v »Narod« ali »Jutro« ali »Rdeči Prapor« razne izmišljotine in jemljete dobro ime; nič koristi ne bo imela občina Moste od tega, če se vežete z Lavtarji in Ribnikarji in z raznimi neprevidnimi rogovileži, nič koristi ne bo imela občina Moste od tega, če se družite z ljubljansko frakarijo. Pustite vse to in pametno premislite kako bi občini koristili. Računajmo s tem, da nam Slovenska Ljudska Stranka lahko veliko pomaga. Računajmo tudi s tem, da se je ravno sedaj začelo prav dobro z gospodarskim delom v občini pod spretnim vodstvom župana Oražma. Osebne mržnje na stran, pomagajte dvigniti občino in pomagajte tako samim sebi in drugim. Nikar se ne ravnajte po tistih, ki samo zabavljajo. Tem ljudem gre le za osebno čast, za skupni blagor občine pa jim ni prav nič mar. Ali imate tako malo zaupanja v se, da se morate vezati z Ribnikarji in Lavtarji! Gotovo boste sami več storili za občino, ker jo bolj poznate. Nikar se ne prenažite! — Krasno uspeli shod je imel na Selu dr. Susteršič. Od 160 do 170 ljudi je bilo navzočih. Škoda, da je manjkalo časa. Dr. Susteršič bi bil še veliko rad povedal. — Nepopisno neumna politika je delati zoper tega odličnega voditelja S. L. S. Mi, ki smo bili na shodu, smo rekli: Če bi hoteli naši nesrečni, zapeljani privrženci socialnih demokratov in liberalcev le enkrat poslušati naš zvon, bi se jim začelo daniti v glavi. Spoznali bi, da pri socialnih demokratih ne izvedo resnice, ker socialni demokratje ne smejo in tudi nočejo govoriti resnice. Na shodu smo zvedeli, da se je šele zdaj moščanska občina obrnila za pomoč na Slovensko Ljudsko Stranko, odkar ima vaje v roki gosp. Oražem, ki se silno trudi in leta okrog in prosi za razno pomoč občini. To nam je potrdil sam dr. Susteršič.

TRIBUČ TUDI NA VIČU BLAMIRAN.

Prav radi bi Vam kaj natančnejšega sporočili o shodku Tribuča, katerega je imel v sob. zvečer pri Ani na Viču. Pa vkljub vsej radovednosti ne moremo priti na sled, kako da se je prav vršil. Toliko smo zvedeli, da je bil shod napovedan na 8. uro zvečer. Do 10. ure jih je prišlo skupaj kakih 12. Najbrž je bil tudi trinajsti g. Pepe! Trajal je shod pa precej dolgo, do 1. ure zjutraj. Seveda to ni bil shod, ampak navadna »krokarija«. Nek očividec je pravil, da je Tribučev hlapec peljal en sodček proti Viču. Kam je zginil, ne bomo preiskavali. Hudomušneži govore, da je bilo najbrž notri kaj takega, ki dela »korajžo« ob volitvah. Le naj si delajo liberalci korajžo pri alkoholu. Le naj »Jutro« hvali Tribu-

čevo »vzorno« gospodarstvo. Kogar »Jutro« hvali, tega verno, trezno ljudstvo obsoja. Tako se bo zgodilo tudi s Tribučem, ki bo bridko obžaloval, da se hoče kosati z vsestransko delavnim in zaslužnim načelnikom S. L. S.

V nedeljo popoldne ob treh se je vršil shod volilcev S. L. S. na Brezovici v »Društvenem domu«. Naši zavedni brezoviški in ložki somišljeniki so prišli v obilnem številu, z obema gg. županoma na čelu, četudi ni bilo izdanih nobenih posebnih vabil. Nasprotnikov ni bilo blizo, četudi so bili javno pozvani, naj pridejo. Predsedovala sta oba župana. Poročal je načelnik S. L. S. dr. Ivan Susteršič. Volilci so sledili njegovim izvajanjem z napeto pozornostjo in z navdušenjem odobrili njegova kandidatura. Razšli so se s pristranskimi ovacijami načelniku S. L. S.

Na binkoštni ponedeljek zjutraj ob tričetrt na osem se je vršil volilni shod na Rudniku v župnišču. Predsedoval nadučitelj g. Vođe. Navzočih nad 100 volilcev pod vodstvom g. župana. Poročal je načelnik S. L. S. dr. Ivan Susteršič med viharnim odobranjem. Volilci so predložili nekaj svojih nujnih želj, katerim bo dež. odbor oziroma deželni zbor gotovo ugodil. Kandidatura dr. Ivana Susteršiča je bila odobrena soglasno med viharnimi ovacijami voditelju Vseslovenske Ljudske Stranke.

Spočetka je skušal motiti shod žganja polni in na pol bebasti pristaš »svobodne misli«. Povedala se mu je krepka resnica — nakar je osramočen odšel med viharnim smehom vseh navzočih.

Tribuč — tuč v Notranjih Goricah.

Tribuč napove za binkoštni ponedeljek ob 10. uri dopoldan shod; v strahu še iz Št. Vida — gosp. kandidat vsaj razumete?! — shod zamudi. Otvori ga mesto njega gosp. dež. poslanec Jernej Ravnihar ob udeležbi nad 50 pristašev S. L. S. in kakih 10 do 15 Tribučevih volilcev. Govorila sta g. Jernej Ravnihar in pater Teodor Tavčar, ki sta z natančnimi številkami dež. odbora dokazala pametno in zgledno gospodarstvo S. L. S. Usajati se hoče neki Jakob Kušar, kateri niti volilec ni, pa je po domače rečeno »ta kratkega vlekel«. Zdaj pride pa gosp. Tribuč; tudi on vleče »ta kratkega«; kljub svojemu usajanju ne dobi besede od predsedstva, ker je prepozno prišel. Gosp. Tribuč zapusti s svojimi pristaši zborovalni prostor, spremljajo ga klici: Živio Susteršič, živio S. L. S. Ako imate še kaj korajže, pridite gosp. Tribuč na Brezovico — pa saj že vemo, da se vas nihče ne usmili. Dne 13. junija ne boste dobili pri nas gosp. Tribuč več glasov nego komaj 3 × tri-buč-e.

Liberalni shod na Igu.

Gosp. Tribuč, kandidat liberalne stranke za ljubljansko okolico, ima prav posebno smolo. Kamor pride na shod, povsod najde na stotine naših

ljudi; začne se shod s tem, da se izvoli za predsednika naš somišljenik, nadaljuje s živio-klici na dr. Šusteršiča in S. L. S., in konec je tak, da zapusti g. Tribuč volilni lokal in oddrda v Ljubljano. Včeraj so prišli Tribuč in njegovi prijatelji na Ig . . . Ne bo jih nikoli več! Na njihovo veliko začudenje se je odzvala prijaznemu vabilu velika množica iz cele izjanske okolice: med njimi naši župani iz Iga, Želimelj, Tomišlja in Verblenj. Liberalcev je bilo vseh skupaj komaj do dvajset, naših ljudi se je pa kar drenjalo. Tribuč je kot sklicatelj otvoril javen shod, toda samo pod tem pogojem, da bo on prvi govoril. Predsednikom je bil izvoljen naš somišljenik g. Merzelj. Tribuč ni mogel sploh do besede priti, ker ga niso naši volilci bili voljni poslušati. Besedo je dobil gosp. iški župnik, ki je razkrinkal med velikanskim navdušenjem razdiralno delo liberalne stranke. Od liberalne stranke se je najboljši usajal neki Jere, župan iz Loške vasi, ki je bil pred kratkem zaradi obrekovanja svojega brata na 14 dni zapora obsojen. Ko se je začel v govor g. župnika vtikavati in nekaj o desetmilijenskem posojilu govoriti, so se začeli klicati: »Magari dvajset milijonov naj se zadolžijo, saj so se za nas, za kmeta! Če bi bili liberalci kaj denarja v deželni blagajni pustili, bi pa ne bilo treba posojila vzeti.« Liberalci niso bili še nikjer tako poraženi kakor na Igu, kajti ljudstvo je vzelo njih nastop od humoristične strani. **Vse se jim je smejalo in do mozga osmešeni so jo odkurili, da jih nikdar več nazaj ne bo.** Navdušenje je S. L. S. in njenega kandidata dr. Ivana Šusteršiča je nepopisno. Potem je šel Tribuč v Tomišelj, kjer se je moral skriti v neki kuhinji v Brestu v Švigljevo gostilno, kjer je dobil samo polovico znane deveterice iz Tomišlja in enega moža iz Bresta. Tako se je Tribuč temeljito blamiral.

Vič-Glinca. Sijajna manifestacija S. L. S. — Klavern shodek Tribučev. Nad vse izborna se je obnesel volilni shod, katerega je imel voditelj S. L. S. dr. Šusteršič v tukajšnjem Društvenem domu v nedeljo dopoldne. Možje volilci so do mala napolnili prostorno dvorano. Med njimi smo opazili tudi precej pristašev nasprotnih dveh strank. Sociji so proti volji svojega Toneta Kristana prišli na shod. Tone že ve, čemu brani svojim zvestim, da ne bi slišali resnice. Predsednik shoda g. nadučitelj in dež. poslanec Ravnihar da besedo kandidatu za državni zbor, g. doktorju Šusteršiču. Zivahno pozdravljen nam je ta v poldrugo uro trajajočem govoru podal natančno sliko o političnem položaju. Jasno, „za prijati“ nam je razkrinkal hinavsko liberalno ter v terorizmu svojih besedobogatih kolovodij robujočo soc. demokratiško stranko. Razkril nam je, kako grdo zlorabljata obe stranki zlato besedo „svoboda“, kako pobožni so liberalci ob času volitev in kako bogati v obljubah so sociji. A, ko je treba delati za ljudstvo, ko je treba obljube izpeljati, se pa pokaže njih liberalno-goljufivi-farbarski manever v objemu strast-

nega sovraštva do sv. vere. S številkami in že uresničenimi dejanji je pa dokazal, da vse drugače delajo zastopniki S. L. S. Tako prepričevalni so bili dokazi govornikovi, da je neki navzoč liberallec po shodu priznal: „Vse je prav povedal — nič mu ne moremo ovreči“. Da, nič mu ne morete ovreči vi liberalci in sociji in vkljub temu udarjeni z nerazumljivo slepoto nečete odpreti oči resnici in dirjate slepo za svojimi zapeljivci in goljufi, ustavljate se pa in sovražite delo edino prave za ljudski blagor delujoče S. L. S. in bi najrajši že danes skopali grob njenemu, lahko rečemo, od vseh treznih politikov občespoštovanemu voditelju. Da smo se v resnem delu zborovanja nekoliko razvedrili in iz srca nasmejali, so pa skrbeli nekateri sociji, ki so se s svojim „bevskanjem“ med govorom izdali, da ne razumejo, o čem se razpravlja. Opetovano pozvani, da naj glasno povedo, kaj jim teži srce, so se potuhnili. Le potrpežljivosti naših mož naj se zahvalijo, da smo jih še pustili v sredi zborovalcev. Eden nam je celo obljubil, da bo stopil na oder in govoril. A ko je bil pozvan na oder in smo klicali po njem, ga že več ni bilo med nami. Izginil je. „Stric“ alkohol mu je zmešal še tisto, kar je prej pametnega vedel. — Koncem govora je dal gospod predsednik kandidaturu dr. Šusteršiča na glasovanje. In vzdignile so se roke in zagrmelo je po dvorani: Živio dr. Šusteršič! Na vprašanje: Kdo je zoper? nastala je grobna tišina, ozrli smo se na levo, na desno poslušaje, iskaje nasprotnega glasu, nasprotno roko, ki bi kazila lepo soglasje in ni je bilo. „Nema ga“, se je reklo. Nasprotniki so se zbal blamaže in že pred glasovanjem izginili iz dvorane. Nato se je izrazila od vseh zborovalcev soglasno potrjena sledeča resolucija: Zborovalci zbrani na tako mnogobrojno obiskanem shodu na Viču izrekajo poslancem V. L. S., osobito njenemu vrlemu in velezaslužnemu načelniku dr. Iv. Šusteršiču za uspešno delovanje v deželnem, kakor tudi v državnem zboru popolno zaupanje in iskreno zahvalo, proseč jih, da v tem zmislu delajo i v bodoče v blagor in korist slovenskega ljudstva. — Tako se je na Viču-Glincah, lahko rečemo, vršilo eno najsijajnejših zborovanj S. L. S. Sodeč iz navdušenja, katero smo opazili pri navzočih zborovalcih in volilcih, nas navdaja upanje, da bomo 13. jun., na dan našega farnega patrona sv. Antona, slavili s sijajno zmago načelnika S. L. S. in mogoče tudi v občini zmago nad združenimi liberalci in sociji, ki našemu trdno vernemu ljudstvu vrivajo za kandidata odpadnika od vere in zagrizenega sovražnika sv. Cerkve. S to kandidaturo so pokazali svojo barvo. Le tako naprej sociji! Ljudstvo vas bo sodilo in obsodilo!

2. RADOVLJICA, KRANJSKA GORA, TRŽIČ.

Kandidat S. L. S.:

Josip Pogačnik,

deželni poslanec v Podnartu.

g Kovor. Sedaj, ko se bližajo volitve za državni zbor, hodijo soc. demokrati prav pridno agitirat za Dermoto.

Posebno se odlikuje Janez Erlah iz Bistrice, ki v naši občini nima niti volilne pravice. Ta obljubuje ljudem, da bode vse ceneje, če bode izvoljen soc. demokratiški kandidat. Toda Kovorjani niso tako neumni, da bi verjeli tem rdečkarjem, ampak hočejo tudi letos pokazati, da so pristaši V. L. S. Zato bodo 13. junija oddali svoje glasove za kandidata S. L. S., deželnega poslanca Josipa Pogačnika. Dermota pa naj le še dalje dremlje tam kjer je. Soc. demokrati poznajo delavce samo ob času volitev, drugače so jim pa deveta briga. — Kovorjan.

Bled. Prihodnjo nedeljo (kvaterno) dne 11. junija, ob 4. uri popoldne ima poslanec g. Pogačnik na Bledu v stari šoli volilni shod, h kateremu se vabijo vsi volilci blejskega kota.

3. KRANJ IN ŠKOFJA LOKA.

Kandidat S. L. S.:

Franc Demšar,

deželni poslanec na Češnjici.

g Liberalni volilni manever v kranjskem in škofjeloškem okraju. Liberalci so razdali med naše ljudstvo ogromno množino letakov za svojega kandidata. Kakor je iz teh letakov razvidno, si niso izmislili slab volilen manever, ker so postavili kandidata enakega imena, kakor je naš kandidat, namreč Fran Demšar iz Zalega Loga. S tem hočejo ljudi begati, da bi potem v kalnem ložje lovili, vendar jim vse to ne bo nič pomagalo, ker naše ljudstvo je preveč zavedno, da bi jim šlo na lim. Naši zavedni možje bodo dne 13. junija gotovo vsi storili svojo dolžnost in zapisali na svoje glasovnice:

Fran Demšar,

deželni poslanec na Češnjici.

kateri je edini naš kandidat za državni zbor in bode tudi z ogromno večino izvoljen. Liberalci se bodo pa 13. junija zopet prepričali, da zanje med slovenskim ljudstvom ni prostora.

Volilci v škofjeloškem okraju. Dne 13. junija t. l. se vrši volitev poslanca v državni zbor. Ker je za to volitev zapovedana volilna dolžnost, bo moral vsak osebno voliti! Ta volitev je velikega pomena. Zatorej oddajte, volilci, svoj glas le takemu možu, ki bode tudi z vso nemo in neustrašeno zastopal Vaše koristi. Volilci! S katero stranko bomo volili dne 13. junija? Ali s krščansko, ali z brezversko? Ne gre se za osebo, gre se za stranko! Kot vedno, so tudi to pot liberalci postavili takoimenovanega samostojnega, neodvisnega kandidata. Kot stranka si ga ne upajo postaviti, ker dobro vedo, da noben zaveden, krščanskomisleči kmet ne more z brezversko stranko voliti. Ampak čudno je, da bodo tega samostojnega neodvisnega kmeta vsi liberalci volili! Volilci, volite od liberalcev neodvisnega kmeta, ki vam ga je postavila Slovenska Ljudska Stranka! Ne dajte se motiti! Zvitji in zapeljivi liberalci so postavili za kandidata moža istega

imena, kakor krščanska stranka, da bi Vas zmotili. Naš kandidat je

Franc Demšar,
deželni poslanec na Češnjici.

On je doslej pokazal v parlamentu in v odsekih, da je delaven, priden in vesten kmečki zastopnik. Kot kmečki zastopnik uživa ugled v zbornici. Kot član močne stranke bo za svoje volilce lahko mnogo storil, med tem ko bi bil liberallec brez moči. Ne volite liberalca, ki se niti ne upa pokazati na shodu, ne kupite mačka v žaklju! Vsak glas, ki ga dobi brezverska stranka, je največja sramota za slovenskega kmeta! Kateri kmet bo volil s stranko, ki mu je največja nasprotnica, ki ga zaničuje in sovraži vse, kar je ljudstvu slovenskemu sveto, kateri kristjan more voliti s stranko, ki blati, psuje in zasmehuje vse, kar je v zvezi s sveto vero, kateri Slovenec more držati s stranko, ki je bila deset let zvezana z Nemci, da je teptala pravice našega kmeta? Volilci, dne 13. junija vsi na volišče in vrzite ob tla stranko, ki je največja škodljivka in sramotilka slovenskega ljudstva! Z Bogom za slovensko ljudstvo! **Katoliško politično društvo za škofjeloški okraj.**

g Strojcevc iz Zalegaloga, ki je šel po kostanj v ogenj za liberalno stranko, to zakleto sovražnico slovenskega ljudstva, umevno tudi pri nas v Poljanah išče svojih volivcev. Razdelil je pred cerkvijo in po hribih cele koše listkov, s katerimi se ponuja in vsiljuje volivcem kakor nadležen jud kupcem. Zanj se žlasti pehajo in delajo s polnim parom tukajšnji nadučitelj Perko, trgovec Dolinar, po domače Mežnarčen Janez in oča Mrak na Volči, za kolporterja pa jim služi črnoobraščeni Medved iz jazbečeve grape, ki kar v koših nosi reklamne listke za Strojceva. — Možje-volivci! Ne verjemite jim! Strojcevc se je uđinjal liberalcem, tem razdiralcem vsega dobrega in poštenega, in s tem je dosti povedano. Naš mož, ki ga bomo volili, je Franc Demšar, po domače Čoč iz Češnjice, ki se je v štirih letih kot naš bivši poslanec izkazal kot izredno nadarjenega in pridnega zagovornika kmečkih koristi, dasiravno ga sedaj liberalci obrekujejo in zasramujejo kot lenuha itd. Strojcevc pa je sam kramar in oštir, torej tudi kmečkih koristi zastopati ne zna. Možje-volivci, pazite na glasovnice! Ne pokažite jih liberalcem! Volitev je tajna, torej kar brez skrbi zapišite na glasovnice: **Franc Demšar, deželni poslanec in posestnik na Češnjici.** Strojcevc bo tako 13. junija videl, da bo dobil samo nekaj liberalcev.

g Iz Žabnice. Naš pravi kmečki kandidat za državni zbor je **Franc Demšar, deželni poslanec na Češnjici.** Kot bivši državni poslanec je ravno on najuspešnejše zagovarjal kmeta proti njegovim številnim nasprotnikom, ki so ga dolžili draginje in oderuštva. Potegoval se je tudi za dopust vojakov ob času najhujšega kmečkega dela in za dveletno vojaško

službo. K nam se ni prišel kazat kot govornika, tudi ni prišel »držati govora«, ki niti ni bil napovedan, ampak prišel je kot »svoj k svojim« poljudno obrazložiti program S. L. S. in nalogo kmečkega poslanca. To pa ni bila le njegova pravica, ampak celo dolžnost. Četudi ga ni prišla »poslušati velikanska množica klerikalnih ovac«, katere prav tako ni pričakoval, kakor ne liberalnih koštrunov in svobodomiselnih kozlov, je vendar lahko zadovoljen s prišlimi volivci, katerim je bil kot kandidat prav vseč in katerih bi bilo prišlo precej več, če bi slučajno ne bilo takrat veselice gasilnega društva v Loki. »Podrepnikov« ni pri nas, pač pa pri liberalcih, ki se nadležno vsiljujejo liberalni stranki ob vsaki priliki, dasi bi morali vendar že vedeti, kar takorekoč vrabci že čivkajo, da jih ta zaradi njihovih znanih lastnosti nič kaj ne mara. Podobno je z analfabeti. Gola laž pa je, »da je Čoč pravil, da kmetu ni treba šole, ker ni dobro, če je preveč izobražen«. Nihče navzočih ga ni slišal sploh o tem kaj govoriti. »Tako kmet izprevideva« v resnici, s kakimi nepoštenimi sredstvi delajo liberalci za svojo stvar, namreč vedno in povsodi z lažjo. Čoč je skrbel in bo skrbel kot poslanec za kmete, ki ga bodo volili; kdor ga pa ne bo volil, naj se gre pa, kadar bo kaj treba, pripraviti tistemu, katerega je volil, pa ni bil izvoljen. Nad vse smešno je nadalje poudarjati telesno postavo kakega kandidata, kakor bi bila zmožnost poslanca odvisna od nje; tudi poslanec ne pošiljamo na Dunaj v telesni boj. Sploh je pa mali David tudi telesno premagal velkana Golijata. Odločno odklanjamo vsakega kandidata, ki se bahato vsiljuje sam in hvalisajoč ponuja za poslanca, četudi bi bil velik in zal, kot smreka v logu. Čoč je izbralo za kandidata ljudstvo, za njim stoji cela mogočna S. L. S. in kar on ne bi mogel doseči, ne bi dosegel nihče, zlasti pa tisti ne, o katerem volivci, ki so ga kot govornika slišali, trdijo, da je mnogo slabši od Čoča. Čudežev pa itak ne more delati noben poslanec in prazne obljube so le sleparija. Poslanec naš mora biti previden, moder, miren, odločen, nesebičen, poleg tega pa trdnih verskih načel. In tak je Čoč. Zato bomo vsi pravi kmečki in s kmetom čuteči volivci zapisali na glasovnico: **Franc Demšar, deželni poslanec na Češnjici,** in tega kandidata z navdušenjem volili. Noben volivec naj ne bo liberalni Judež kmečkega stanu in svobodomiselní Efialt vernega slovenskega ljudstva! Kajti: Kar je škrbina med zobmi, to liberallec je med ljudmi. Živio pa Čoč!

g Šmartin pri Kranju. Dragi volivci šmartinske župnije! Ker Vam razni ljudje vsiljujejo tega ali onega, da ga volite, Vas opozarjamo, da je naš poslanec **Franc Demšar, deželni poslanec na Češnjici.** Tega naj napiše na svojo glasovnico vsakdo, ki hoče izpolniti dolžnost kristjana. Kdo so pa tisti,

ki hodijo okrog Vas in agitirajo za Strojceva? Taki, ki jih vidite le redko ali nikoli v cerkvi! Za katerega ti govore, gotovo ni pravi. Vso liberalno agitacijo vodi Bajželjnov Jaka. Misli, če je načelnik, lahko rečemo, liberalne požarne brambe, da ima pravico voditi politiko v Stražišču. Toda, Jaka, ne bo šlo! Ni časa za politično življenje, ker ga preveč izgubiš v kuhinji pri »zadnjem grošu« s Tinetovim fantom vred. Najzvestejši agitator njegov je Hafnar Franc, pismonoša besniški. V svoji veliki gorečnosti za liberalno stranko, je v službi kot pismonoša c. kr. pošte, po javnih lokalih pritrjeval liberalne volivne oklice po »Gorjanskem«. To mu seveda ne more prinesiti veliko koristi; razume se, da si Gorjanci enkrat za vselej prepovedo kaj tacega. To naj si zapomni Kavcov Francé. Vedo liberalci dobro, da jim tla v Šmartnu niso kaj ugodna, zato so v svoji previdnosti baje pisali Strojcevu, naj sam nikar ne hodi na shod v Stražišče, za katerega so tudi Zabničanje vneti. Mi svetujemo pa ne samo Strojcevu, temveč tudi našim liberalcem, naj ne govore po hišah, da jo ne izkupijo.

Naklo. Na sv. Antona dan, 13. t. m., kakor je znano, je pod kaznijo zapovedano iti volit poslanca v državni zbor. Naklancev k temu ne bo treba siliti, zavedamo se svoje dolžnosti. Pomeniti se pa imamo o neki drugi stvari. O zvižahnosti naših nasprotnikov namreč. Kakšna umetnost je nastala naenkrat pri njih. Postavili so si kandidata z istim imenom, kakor ga imamo mi, razloček med njima je samo ta, da njih kandidat, naš nasprotni namreč, biva v nekem »Zalem logu«. Toda nas to ne bo zmotilo. Zapisali bomo tembolj natančno častno ime našega kandidata poslanca s polnim naslovom, kakor ga nam je »Domoljub« predstavil in postavila naša krščanska katoliška Vseslovenska Ljudska Stranka, kateri po vrlinah njenih zaveznikov, naših velemož in pravih prijateljev, popolnoma zaupamo! Zato gremo za njo in za vse njihove v boj! In dokler bo imela naša Vseslovenska Ljudska Stranka na programu skrb tudi za naše »svetinje«, za naš ne samo materijelni, temveč tudi dušni blagor, bomo mi bojevali za njo boj! — Torej pozor, somišljeniki, zapišite na glasovnice in pomagajte drug drugemu zapisati častno ime našega kandidata poslanca, nam dobro znanega in zaslužnega moža, tako-le: **Franc Demšar, posestnik in deželni poslanec na Češnjici.**

Iz poljanske doline. Tako živahnega volivnega gibanja, kakor je sedaj, že dolgo ni bilo v poljanski in javorski občini. Nasprotniki so napeli vse sile za Strojceva. Izdajajo letake, vsiljujejo jih povsod, koder morejo. Po gostilniških mizah ležijo laži polni liberalni listi in letaki, gostilničarji in trgovci pa oznanjujejo blažena nebesa kmetom, da bi Strojceva volili. Pravijo, da bi on vse dosegel. Pri tem strahovito z

bavljajo čez vero, cerkev, duhovnike in naše poslance, in to ravno oni, kateri se imajo tej okolnosti zahvaliti, da se jim dobro godi. Odlikujejo se zlasti: Škloci, Lovric, Muhov Nace in še nekatere puhle glave. Še celo nekaj analfabetov so poslali v boj za »napredno« stranko. Zadnjič se je bil Strojavec natihoma primuzal v našo dolino, po raznih gostilnah je dal večno žejnim mušicam za pijačo; to so bili shodi. Lovric in kovač sta se že vozila s »poslancem Strojavec«, zakaj bi pa ne delala zanj, ker jima je suhe gobe namočil? Strojavec so na shodu v Davči temeljito obdelali, pravijo, da obžaluje in da se jezi nad onimi, ki so ga pregovorili, da kandidira. No, mi Poljanci mu bomo že poskrbeli za blamažo. Javno naj bi bil nastopil in razvil svoj program ter svojo barvo pokazal, ker pravi, da se sramuje biti liberalec. Toda naša tla so zanj prevroča, zato si ne upa na dan, ampak se le skriva v senci poljanskih liberalcev. — »Narod« previdno piše, da je on »samostojen« kandidat. »Jutro« se je pa zaletelo in priznava, da ga je liberalna stranka postavila. Tako znajo liberalci in lažnaprednjaki slepiti in slepariti našega kmeta. Ne poslušajmo liberalnih trgovcev in gostilničarjev, da bi nam ukazovali, koga naj mi kmetje volimo! Naši nasprotniki so se preobjedli, ker smo jim svoje žulje nosili v gostilne in prodajalne, sedaj nas pa hočejo komandirati in nas imenujejo neumne kmetavzarje. Možje volivci! Mi bomo vsi volili Čoča za poslanca! On je na Dunaju odločno delal za splošne koristi našega kmeta. Temeljito je opisal naše razmere in revni položaj našega kmeta v državnem zboru. On je sam kmet, sam izkuša, kako se kmetu godi in kje kmeta žuli; zato se je pa tudi potegoval za koristi našega kmetkega stanu. Čast njemu, še ga bomo volili. Dne 13. junija bomo prišli na volišče z glasovnico v roki, kjer bo zapisano: Franc Demšar, deželni poslanec na Češnjici.

Kaj je storil Strojavec, ta vrli gospodar, odkar je župan? Drugega prav nič kakor samo to, da je povihal obč. doklade od 25 na 75% in zvišal plačo občinskemu tajniku, tajništvo je seveda kot velik dobrotnik ljudstva sprejel sam. Ako ni morda tudi to še velika dobrota za občino, da za njegovega županovanja in oštirovanja v Zalem logu ni nobene policijske ure več. Piše in pleše se po cele noči, kar gotovo koristi ljudstvu, seveda če je Strojavec že ljudstvo.

Strojavecovi agitatorji spadajo pod paragraf. Zapisali so Strojavecovo ime na več glasovnic, in to brez vednosti dotičnih gospodarjev, nato pa celo glasovnico tako počrtali, da drugega imena ni moč več zapisati gor in so tako glasovnice za naše pristaše uničene. Ali je to pošteno. Pa tudi obč. slugi v Zalem logu je strogo naročeno in ukazano, da agitira za Strojavec. Ali je sluga za to tu? Ali ga ne plačujeta obe stranki? Fej! V Sorici pa agitira ondotni učitelj Primožič za Strojavec s tem, da trdi, da bo Strojavec naredil cesto iz Sorice na Petrovo brdo. Če jo bo kdo, gotovo

je Strojavec ne bo, ker ve, da bi bila ta cesta njemu v škodo, kajti Strojavec je samo za one ceste, ki vodijo mimo njegovih žag in mimo njegove gostilne. Zato pa Primožiču svetujemo, naj rabi malo drugačno barvo in ne tako neumne. Na ta lim ne bo ujel nobenega kalina.

Strojavec ni politikar! Tako kriče liberalci in menijo, kako zelo ga s tem priporočajo. Napolitikarja pa pošiljati v kako eminentno politično korporacijo, kot je državni zbor! Krave se smeja, liberalci pa mislijo, kako pametno so pogruntali.

Strojavec ni liberallec. Skliceval se je v Davči na žive in mrtve, da ni liberallec, da kandidira na katol. podlagi seveda proti S. L. S. V Davči je seveda kazal svoj »katoliški« jezik, ker mu je tako kazalo, svoje lepo liberalno srce je pa skrivil globoko dol pod rebra. Odmaknimo malo ta rebra in oglejmo si Strojavecovo srce, in koklja naj me še danes brcne, če ni to srce liberalno.

1. Strojavec je do sedaj obiskaval vse liberalne prireditve in sokolske plese in se mudil na njih do ranega jutra, na naše prireditve ga ni bilo nikoli.

2. Ima naročen liberalni list »Slov. Narod« že več let in vanj celo piše s podpisom.

3. Strojavec so prišli v nedeljo dne 28. maja priporočat v Železnike dr. Triller iz Ljubljane, odpadnik Lenart Lotrič, Šlibar iz Selc, Jakec e tutji quanti — sami patentirani liberalci. Če bi Strojavec ne bil njihov pristaš, ali bi to storili?

4. Plakat, ki priporoča Strojavec je bil tiskan v Lampretovi tiskarni, kjer se tiska liberalni »Gorenjec«.

5. V Davčo so spremili Strojavec, in zanj govorili najbolj navdušeni pristaši liberalne stranke, one stranke, ki je v Ljubljani pljuvala na nune. Ali bi bili to storili, če bi ne bil njihov pristaš?

6. V Sorici agitira za Strojavec učitelj Primožič, pristaš liberalne stranke; ali bi to delal, če bi ne bil Strojavec njegov somišljenik?

7. Strojavecovo kandidaturo so priporočili listi »Slov. Narod«, »Gorenjec« in »Jutro«. Ali bi bili to storili, če bi Strojavec — kakor trdi — kandidiral na »katoliški podlagi«?

8. Noben pristaš S. L. S. še ni priporočal Strojavec in noben naš list. Zakaj ne? Ker ni nihče prepričan, da bi bil Strojavec naš.

In pri toliki teži dokazov liberalnega Strojavecga mišljenja in prepričanja ima Strojavec to drzno čelo izjaviti v Davči, da kandidira na katoliški podlagi in imenovati lažnika njega, ki bi trdil, da Strojavec je liberallec. Za Boga! Kaj res misliš, France, da smo mi »klerikalci« sami neumni Pepčki brez misli in možgan! In ta Strojavec, ta pristaš »Slov. Naroda«, od škofa samega prepovedanega lista, ta nepokorni sin katoliške Cerkve, si je drznil v Davči klicati božjo sodbo na naše vrle in sveti Cerkvi zveste pristaše! Zares, krasen značaj, vreden, da se zasveti v cesarski dunajski zbornici.

Za sklep pa še nekaj. Ko so prišli železniški liberalci iz Davče domov, je en liberallec, ki si ni upal iti v Davčo, prašal liberalca, ki je bil v Davči: »No, kako je

bilo?« In kaj je odgovoril? Čujte in zapomnite si dobro! Rekel je: »E, slabo, kaj hočemo, kmet je neumne in zabit!« Torej tako! Za neumne in zabite vas imajo, ker nočete trobiti v njih brezumni liberalni rog. Vi pa pokažite dne 13. junija z glasovnico, da ste tako pametni, da boste poslali one, ki vas zmerjajo z zabiteži in neumneži, enkrat za vselej v politični pokoj na vsej črti, da bodo pomnili celo življenje, kdaj so hoteli norce briti iz vas. Na delo torej za edino prava, ljudska načela S. L. S. in dan 13. junija bo krasen dan, dan zmage svete in edine prave katoliške misli. Zora puca, bit će dana, brž ko liberalna stranka bo v penzijon poslana.

4. KAMNIK IN BRDO.

Kandidat S. L. S.:

Dr. Janez Krek,

deželni poslanec v Ljubljani.

Iz Komende. Najdražja reč na svetu je nevednost, najgrša pa — nehvaležnost. Te resnici v spomin tistim zasleplencem, ki nezaupljivo govorite zoper našega deželnega in prihodnjega državnozbornskega poslanca ter našega domačina g. dr. J a n. K r e k a. Kdo izmed vas, ki se zadirate v njegovo delovanje, je natančno prebral in vsestransko prevdaril njegovo knjižico o vladnem načrtu za starostno zavarovanje kmečkega ljudstva? Ko bi jo bil dobro prebral, bi moral spoznati, da bi bilo za kmeta neizrečeno slabo, ako bi se postavno morali zavarovati samo obrtni delavci, ne pa tudi kmečki in mali kmečki posestniki za starost in onemoglost, ker bi sicer še boljši drlo vse v mesta in tvornice. Spoznal bi iz nje in iz lanskim poročil državnega zbora, da je rešitev tega za kmeta tako pomembnega vprašanja še daleč, ker se ni izrekla za ta načrt še nobena večja stranka in tudi ne naša vseslovenska ljudska, akoravno je v odseku že precej zboljššan; najmanj seveda bo pa hitel z njim denarni minister, ki bi moral na leto šteti zavarovancem blizu 100 milijonov kron. Za tistim zapeljivim hujšakom, ki je par let tu sejal liberalne nauke z besedo, z zglodom, z razširjanjem protiverskih listov, in še sedaj ne miruje, pač ne boš pobral stopinj, če hočeš ostati v pravem pomenu katoliški mož in pristaš naše Slovenske Ljudske Stranke. Bodi značen! Nikar pa tudi nihče ne misli, da med 516 državnimi poslanci more vsak vse narediti, kar bi hotel, in da mora za vsako vas, kjer so ga volili, posebno štruco prinesiti z Dunaja. Iz Ljubljane bi jo pa že prinesel, ker ima Slovenska Ljudska Stranka ravno vsled značajne edinosti volilcev odločitveno moč v deželi, pa tudi srce za naše ljudstvo po vseh krajih. Tako štruco smo že prejeli povsod z razširjeno volilno pravico za državni in deželni zbor, pa v občinske zastope, z lovsko, cestno in šolsko postavo, pa tudi s posojilom za zboljšanje gospodarstva, za ureditev voda in cestne zgradbe. Ali ni mar ta-

ka stranka s svojimi poslanci vredna vsega zaupanja? Živio naš kandidat dr. Krek!

5. VRHNIKA, LOGATEC, CIRKNICA, IDRİJA.

Kandidat S. L. S.:

Josip Gostinčar,

posestnik v Ljubljani.

n Planina pri Rakeku. Na Vnebohod smo priredili v dvorani Slov. kat. izobraževalnega društva volilni shod. Govoril je g. kaplan o socialni demokraciji, njenem programu in njenem odnosu do kmečkega ljudstva. O liberalni stranki ni hotel govoriti, ker nima niti programa, niti ni kmečka, niti je pravzaprav nič več ni na Kranjskem. Zašumelo je med nekaterimi poslušalci, ker so bili užaljeni kot stari, zakrknjeni liberalci. Govornik povdarja, da je socialna demokracija brezverska stranka, v gospodarskem oziru je kmetom in vsem stanovom škodljiva. Politično pa hoče republiko. Ta državna oblika pa ni ravno nevarna, ker se ravnotako lahko pravično vlada in se da doseči skupni državni namen. — Liberalci so tudi brezverci. Dokazi so sledili. Nekateri liberalci so rekli, mi hočemo vere, vera je potrebna, a mora imeti meje. Te naj bi najbrže določili Reisner, Gangl, Sicherl, Lavrič in dr. Posebno se je ujedal gostilničar Lavrič, ki želi postati župan planinski. O se bne koristi! Dober tek! — Ugovarjali so, da bo naša stranka uničila gospodarsko deželo, da Gostinčar ni nič naredil za ta volilni okraj itd. Krepko smo odgovorili na taka uprav liberalna obrekovanja: Zadržna zveza je deželna, idrijska realka je državna, cesta Logatec—Idrija je postala državna po prizadevanju poslanca Gostinčarja in dr. Potipali smo tudi profesorja Reisnerja zaradi znanih 600 kron. Pozivali smo nato vse može, da volijo kandidata Slov. Ljudske Stranke, če hočejo, da ne bo v Avstriji francoskih razmer in če hočejo imeti zastopnika kmečkih in delavskih koristi. — Binkoštni ponedeljek je govoril gosp. prof. Dermastija. Razkrinkali smo dobro liberalno strančico in njenega sina socialnodemokratsko uporno stranko. Vsi na krov! Za versko in politično svobodo ter za ojačenje kmečkega stanu!

Kandidat Zicherl in njegove zasluge. Iz Logatca: Kakor da bi podrezal v sršenovo gnezdo, tako je zbodla naše liberalce sobotna »Slovenčeva« notica o liberalnem zaupnem shodu pri Kramarju. Našim liberalcem nikakor ne gre v glavo, da vemo mi tako natančno, kaj se je govorilo na njihovem shodu. Utajiti hočejo sedaj, da ni res, da bi se govorilo o idrijski železnici. Mi pa še enkrat trdimo z vso odločnostjo in tudi lahko dokažemo s pričami, da je njih govornik na zaupnem shodu naložil nalogo glede idrijske železnice visokemu Zicherlu na rame. Je pač smola, ker pride vse tako hitro na dan. Nadalje fantazira liberal-

na glava o zaslugah, katere si je pridobil Zicherl pri vodovodu. Ta pa ta! Petnajst let je že, kar obstoji vodovodni odsek, katerega načelnik je Zicherl. V teku tega časa je imel odsek samo eno odsekovo sejo. Skozi 15 let so bili šele komaj letos predloženi računi. In ko bi imel g. Zicherl res kaj soli v glavi, bi se vsaj malo potrudil kot voditelj dolenjeloške liberalne občine in pravočasno predlagal naklade na vodovod, ne bi imeli sedaj na vodovodu 98.000 kron dolga. Res je to, da občani dosedaj niso plačevali za vodovod, ki je neprecenljive vrednosti za Logatec, nikakoršnih doklad. Toda, kakor rečeno, ko bi se pričelo takoj iz začetka z majhnimi nakladami, bi danes bil naš vodovod brez dolga in marsikateremu občanu bi se lahko ustreglo, da bi se mu napeljala voda. Mi kmetje gospodarji poznamo predobro tiste velikanške Zicherlove »zasluge za občni blagor«. Pri vsakem vozu, katerega si mora voznik sam naložiti in razložiti, ki mu ga peljejo Logatčani in okoličani v Idrijo, zasluži najmanj 4 do 5 kron. In to brez vsakega posebnega truda, samo da listek naredi. Pomislite, ubogi voznik pa pride zjutraj na kolodvor in tam mu dá, kar pač je, premog ali žito za rudnik. Naloži približno 2000 kilogramov. In ta voz vozi celih osem ur do Idrije (v slabem vremenu še več), mora med potom krmiti, potem v Idriji prenočiti in drugi dan šele opoldne pride zopet nazaj v Logatec. Plačila dobi za to približno 12 do 14 kron. Če sedaj računamo stroške, ki jih je imel med potom, krmljenje, prenočišče, hrano itd., znašajo najmanj 6 do 7 kron. Tako mu ostane čistega okrog 6 kron, za kar se je moral krvavo mučiti ter imeti neprestano skrb za blago, katero je vozil. In g. Zicherl, ki naredi pa samo listek, zasluži celih pet kron. In sedaj pa presodite to »žrtev za svoj žep«. Zato, možje Logatčani, ki ste katoliškega prepričanja, s ponosom v boj zoper kandidata, ki ga nikoli ne vidimo v cerkvi pri službi božji, tak človek ni za nas! Šli bomo v boj za našo nepremagljivo Slovensko Ljudsko Stranko in njena katoliška načela, volili bodemo zopet našega vrliga moža in bivšega poslanca gospoda Josipa Gostinčarja. On je mož dela, pokazal je svoje srce za svoje volivce, potrudil se je vsakemu ustreči, pridobil si nepobitnih zaslug za svoj volilni okraj, delal kakor marljiva čebelica za naše koristi ter si pridobil v naših vrstah neomajno zaupanje.

n Idrijske novice. Agitacija za volitev v državni zbor. Liberalci se pehajo za špediterja Sicherla v Logatcu. Deset plačanih soc. demokratov agitira po Idriji in pri volilcih v okolici za bivšega voditelja idrijskega konzuma Toneta Kristana iz Ljubljane. Pristaši S. L. S. pa delajo za svojega prejšnjega izbornega poslanca Josipa Gostinčarja. — **Zakaj bomo Gostinčarja volili?** Zato, ker ga liberalci in mokračji silno sovražijo in

preganjajo na vse načine. In to samo radi tega, ker je bil dober poslanec, ki se je trudil na vso moč za svoje volilce kakor kmečkega, tako tudi delavskega stanu. Kot kmečki sin in delavec on pač najbolj ve, kje čevelj žuli oba stanova. Neumorno se je potegoval za kulturne pravice slovenskega ljudstva. Niti za las ni krenil s prave poti v škodo svojih volilcev. To je znano kmetom in to tudi dobro vedo delavci posebno pri idrijskem rudniku. Bil je popoln možak na svojem mestu! Ker nas je došel vrlo zastopal v državnem zboru, zatoraj mu bomo tudi za prihodnjih 6 let naložili breme državnega poslanca. — **Zakaj Gostinčar nima shoda?** Razne govornice se širijo o Gostinčarju, pa brez prave podlage. Liberalci ne marajo za poslanca delavskega stanu. To stoji pribito! Že ob zadnji državnozborni volitvi so hoteli Gostinčarja strmoglaviti, podtikajo mu razne pregrehe, katerih ni storil. Nastala je tožba in Gostinčar je zmagal. Na ta način ni šlo. Začeli so drugače. Naprtili so mu tožbo radi nekega dopisa v časniku, češ, sedaj bomo ljudstvu štreto zmešali. Da se izogne, je Gostinčar odpotoval. Kakor čujemo, se je že vrnil. Frakarija bo pa imela eno blamažo več, kajti krščansko ljudstvo bo ostalo zvesto svojemu prejšnjemu ljudskemu poslancu ter ob volitvah 13. junija oddalo glasovnice z besedilom: **Jožef Gostinčar, posestnik v Ljubljani.** Frakarija naj voli po svoje in brezverski mokračji pa naj se pehajo za svojega kandidata — brezuspešno! — **Shod za občinske volitve v Idriji** se je vršil na praznik Vnebohoda ob 4. uri popoldne v salonu hotela Didič. Udeležba je bila obilna. Na shodu so se podrobno razkrinkale laži liberalcev o škodljivem postopanju volilcev S. L. S. proti občinskim občinjskim sklepom ter laž, ki jo razširjajo socialni demokrati, da so klerikalci spravljali idrijsko šolo pod deželno oblast ter da so oni nasprotni uvozu argentinskega mesa. Dokazalo se je, da so podvizali podeželni c. kr. rudniško šolo ravno liberalci in soc. demokrati, kar so pa klerikalci v deželnem zboru za vselej prepredili. Dovoz argentinskega mesa so pa onemogočili liberalci, ker ga občinski očetje niso več naročili. Saj so bili soc. demokrati zraven pri seji, zakaj pa niso prijeli svoje liberalne kolege za »kragelece«, ker jim niso ustregli? — **Shod je vsestransko lepo uspel in volilci so bili navdušeni.**

Pri volitvi dne 28. maja, kakor smo že poročali, so zmagali v I. razredu za 5 glasov naprednjaki, v II. naša stranka, v III. soc. demokrati. Po razmerju glasov spoznamo, da imajo liberalci najmanj pristašev in vendar so ti skozi 15 let samovoljno v našem mestu gospodarili.

Shodi kandidata J. Gostinčarja.

Gostinčar je imel binkoštno praznike štiri shode in sicer: V nedeljo

popoldne v Planini, kjer je govoril tudi g. dr. Božič. Zvečer v Rakeku, kjer je predsedoval g. župan in sta poleg Gostinčarja govorila tudi oba gg. kaplana iz Cirknice. V ponedeljek pa je bil volilni shod v Črnem vrhu nad Idrijo in popoldne v Dol. Logatcu. Vsi shodi so bili dobro obiskani in so se volilci izrekli za kandidaturo Gostinčarja. V Planini, Črnem vrhu in tudi v Dol. Logatcu so prišli tudi liberalci na shod, ki so jo pa povsodi odkurili z dolgim nosom. V Dol. Logatcu je bil celo g. župan precej glasan, toda zborovalci so ga pošteno zavrnilo.

6. POSTOJNA, SENOŽEČE, ILIRSKA BISTRICA, VIPAVA, LOŽ.

Kandidat S. L. S.:

Dr. Ignacij Žitnik,

deželni poslanec v Ljubljani.

Kandidat dr. Žitnik še ni popolnoma ozdravel po zadnji hudi bolezni. Zato tudi ni mogel prirediti več shodov; govoril je samo na shodih v Vipavi dne 28. aprila in binkoštni ponedeljek na občnem zboru Kmečke zveze v Št. Petru. Ker pa je upanje, da v kratkem popolnoma okreva, zato bode pozneje prišel v razne kraje, da poroča o svojem delovanju ter zasliši nove želje in zahteve svojih volivcev.

7. LITIJA, VIŠNJA GORA, RADEČE.

Kandidat S. L. S.:

Franc Povše,

deželni poslanec v Ljubljani.

d Boštanj. V nedeljo 28. m. m. po prvi maši je imel pri nas naš kandidat Franc Povše v župnišču volilni shod. Udeležilo se ga je nad 100 poštenih kmečkih volilcev, vmes je bilo žalibog tudi par znanih šnopsarskih zabavljačev, ki so bili podkupljeni, da bi delali zgago, pa se jim ni posrečilo. Za danes si oglejmo samo te nekoliko od bližje. Že med sv. mašo so imeli »shod« ti izgubljeni za fraklji šnopca v Drmelovi gostilni. Po zadnji blagoslov so prišli samo nekateri izmed njih, tako apneničar Mirtelj in sladki Volčejanski. Drugi so pili do konca maše korajžo menda na Drmelov račun, ker Drmela sama si nista upala blizu. Seveda ta lepa družba ni mogla povedati na shodu kaj pametnega, zato je kmalu utihnila. Najbolj značilno je še, kar je povedal Mirtelj in kar podajamo v premislek merodajnim činiteljem. Ko je gosp. župnik poudarjal, da moramo imeti močno vojsko, ker Italijani komaj čakajo, kdaj bodo prihrumeli ter pograbilili naše slovenske in avstrijske dežele, je dejal hladnokrvno Mirtelj: »Da bi le že prišli!« — Taki Avstrijci in Slovenci so boštanski liberalci! Od drugih strani si jih bomo pa drugič ogledali.

Vače. Kaj pa je tebe treba bilo, dragi prijatelj gospoda »placrespehtarja« Ribnikarja, da si na binkoštni ponedeljek po jutranjem cerkvenem

opravilu tako na skrivaj prišel z nekim pisarjem Rogličem na Vače k Perucitu v oštarijo? Kaj ne, g. Reisner, shod ste se igrali, kakor svoj čas v Ljubljani iz ene v drugo gostilno. V Ljubljani mora gospod Reisner zabavljati čez naše poslance, da samo za kmeta delajo, pri nas pa mora reči naprednjakom, da se naši poslanci za kmeta nič ne brigajo. Na dve strani govoriti je težko, za to ni vsak, je že treba biti precej zatrkan liberalce. Če bo še kdaj po naših hribih liberalcev iskal, naj vendar tako skrivno ne dela. Liberalci, to ste pa tiči! V kolovraških hribih ste povedali svojim pristašem, drugod tudi, a prav na Vačah ste pa nam znali vse prikriti. Ko je že minulo, smo šele izvedeli. O jej, pa celih 26 jih je poslušalo, a bili ste z vseh vetrov. Ko je baje rekel, da bi moral kmet po deset kron teleta prodajati, mu niste nič zamerili. Le volite ga, on je vas vreden, vi pa njega. Pametni ljudje pa kličejo: Zivel naš kandidat Povše, živeča Slovenska Ljudska Stranka!

8. KRŠKO, KOSTANJEVICA, MOKRONOG, TREBNJE.

Kandidat S. L. S.:

Ivan Hladnik,

deželni poslanec na Trebelnem.

Iz trebanjske okolice. — Zlobnost in neumnost liberalno posebno lahko opazujemo sedaj ob volitvah. — Ker ne morejo liberalni obrekljivci sami prenesti resnice in z resnico pa tudi pri drugih ničesar ne opravijo, izmišljujejo si vsak dan sproti nove debele laži, ki jih ustno, pa tudi na tiskanih oklicih trosijo med naše volilce, da bi katerega omahljivca z lepimi in zavitim besedami ujeli. — Seveda ničesar ne opravijo, ker naši možje in volilci niso tako neumni in zabiti, kakor si jih predstavljajo liberalni zabavljači. — Zapeljati morejo kvečjemu kakšnega nevednega šnopsarskega zapravljevca, čigar misli ne segajo dalje kot do glažka, ki stoji pred njim in ki zabavlja čez ves svet. Tak, ki je vsa štiri leta, kar so bili naši poslanci na Dunaju, politično prespal in ni ničesar bral, katere ravno za kmeta koristne postave so izbojevali naši poslanci, bi morda prikimal in se dal ujeti na te lažnjive liberalne limanice. — Ribnikarjevi ribiči hočejo ribariti v kalnem in zato lažejo okoli glede posojila, ki ga je najela dežela in od katerega še ni porabljen niti vinar ne — lažejo tudi glede moštnega davka, katerega so ravno naši poslanci preprečili, lažejo glede „Gospodarske zveze“, pozabijo pa povedati, kako go ljufno in vnebovpijočo krivico delajo liberalni prvaki pri „Glavni posojilnici“ pri „Agro Merkurju“, „Kočevski posojilnici“ itd., za kar se nahajajo že v zaporu. Pozabijo tudi omenjati, da je Ribnikar v največjo škodo našim živinorejcem začel s prodajanjem argentinskega mesa v Ljubljani, ki ga dobivajo čez morje v naše kraje in tako

neizmerno škodujejo našemu živinorejcu. — Zato pa Dolfe, ki nadziraš in sekiraš branjevke po ljubljanskem trgu in prideš med kmete samo takrat, ko ga hočeš z lažmi preslepiti in dobiti zase, ostani v Ljubljani pri svojih mastnih službah in polnem koritu, a mi volilci trebanjske okolice bomo poslali na Dunaj kot našega zastopnika moža, ki živi na kmetih, med kmeti, ki nesebično dela za kmeta že dolgo vrsto let, našega vrliga deželnega poslanca, Janeza Hladnika, župnika na Trebelnem.

d Z Rake. V nedeljo, dne 4. t. m. je imel liberalni kandidat Adolf Ribnikar volilni shod v gostilni pri Bonu. Vseh volivcev je bilo, reci in piši: 18. Ostali so bili običajni gostje, nevolivci, ki so že med shodom zapuščali gostilniško sobo. Značilno je za kraj, kjer se od strani S. L. S. le malo agitira in ni nič tozadevnih organizacij, dočim liberalci na vse mogoče načine farbajo ljudi, nabijajo plakate in razdeljujejo letake itd. A vse nič ne bo pomagalo. To nam priča Ribnikarjev klaverni shod. Ljudstvo samo spoznava, v kom ima svoje največje sovražnike. Toliko smo pa že tudi Dolenjci pametni, da se ne damo komandirati kakemu ljubljanskemu liberalnemu uradniku, ki ima le ob volitvah odprto srce in razprostrte roke za kmeta, drugače je pa največji njegov sovražnik. Naš kandidat je Ivan Hladnik, deželni poslanec na Trebelnem, tega bomo volili in izvolili dne 13. junija. On je kmetski sin in živi med kmeti ter pozna kmetске težnje in potrebe!

V Št. Rupertu je bil 4. junija volilni shod, na katerem je poročal deželni odbornik dr. Zajc. Navzočih je bilo do 400 moških in do 300 žensk. Prišlo je par liberalcev, ki so hoteli shod razbiti, pa so take slišali, da je bilo groza; kar sram mora biti človeka, ko imajo toliko na vesti ti liberalci. Zato pametno ljudstvo ne bo pokorno štruklju, Prahu in Brerarju, ki so najbolj vpili. Brerarju priporočamo deželnemu odborniku dr. Zajcu, naj ga ne pozabi! Vsak ve, koliko se trudi gosp. župnik Janez Hladnik za dolenjskega kmeta. Hladnik je bil, ki je Dolenjcem pripomogel do galice in je z vso silo se uprl vinskemu davku. Vsak pameten človek bode volil zato Janeza Hladnika, župnika na Trebelnem. Liberalcem pa povemo, da bodo za svojo surovost delali pokoro!

d Škocijan pri Mokronogu. Ne sme se pozabiti, kako so se liberalci izpozabili na shodu pri Durjavu nad obče spoštovanim možem Hribarjem s Stopnega. Zaničljivo so mu šteli v sramoto, da oskrbuje cerkev Matere božje. Mokronoški mesarji in drugi najemniki, zlasti tisti mesar iz Mirne, ki sliši na ime Bulc, so se kar penili od jeze, da se je upal kmet pošteni potegniti za svojega duhovna. Ko je sam odhajal med shodom skozi vežo, je razlila najeta Ribnikarjeva banda vso surovost nad kmetom, ki je pošteni od nog do

glave. Rana, iz katere mu je tekla kri, še zdaj ni zaceljena. Taki so liberalci, ki že zdaj s suvanjem in pretepanjem hočejo strahovati kmete. Liberalnih rok se drži duhovska in kmečka kri. In liberalni škric Ribnikar se drzne kmečkih glasov iskati!

V Kostanjevici bo volilni shod v nedeljo, 11. junija, po prvem opraviilu. Zborovalo se bo na župnijskem dvorišču. Volilci, udeležite se ga v obilnem številu in pokažite s tem, da ne marate imeti z liberalci nič skupnega. Poleg našega gospoda kandidata za državni zbor pride poročat tudi eden izmed gospodarstvenikov odbornikov. — Občinski sluga, ki je razdeljeval izkaznice in glasovnice, je pridno agitiral za liberalnega kandidata. Poleg glasovnic je delil tudi letake napredne stranke. Ni gotovo, če ga davkoplačevalci plačujejo za to, da agitira za liberalce.

Leskovec pri Krškem. Binkoštno nedeljo jutraj smo imeli precejšen »špas«: vsi naši komedjontarji od privandranega Nemca pa do šintarja so občudovali kosmatega liberalnega medveda — Ribnikarja. Ta je silno neumno zabavljaj, dokler ni prišel gosp. kaplan. Takrat se je pa štrana zmešala. Ribnikar je pozabil razviti svoj program, komedjontarji so pozabili ploskati, ko je klavrno končal svoje laži. Nato je gospod kaplan krepko zavrnil liberalne predrznosti in navzoči so navdušeno zaklicali: »Živio Hladnik!« in so se razšli. Komedjontarji so se jezili na kaplana, Ribnikar pa na komedjontarje in je z dolgim nosom odšel na Rako. Zložljivi liberalni tajnik je pa bogatejši za eno blamažo.

V Tržišču ne moremo pozabiti Ribnikarja. Hvalil se je pri nas, da je ostal fant, da nima ne žene, ne otrok, samo da bi ljudem pomagal. Kakšen fant je Ribnikar, smo zvedeli na našem shodu. Človeka, ki ni ne mož, ne fant, bi naj mi volili za državnega poslanca! Vsajal se je Ribnikar, zakaj se duhovniki vtičejo v politiko, naj ostanejo na prižnici in v spovednici. Ribnikar ima tudi v Ljubljani svojo službo — pa mastno plačano, kakor noben duhovnik — in vendar hodi šitnarit k nam s svojo politiko. Tudi on naj bi ostal v Ljubljani pri branjevkah in pazil na pomaranče, krompir, solato in drugo zelenjad! Za to je plačan. Če se pa on še vseeno vtiče v politiko, ima to pravico tudi duhovnik, ker je državljani, kakor vsakdo drug; še celo davke plačuje kakor liberalni škrici. Če pa smejo vrhutega liberalni škrici ljudi slepariti in napeljavati v brezverstvo — v »Jutru«, ki je Ribnikarjev časopis, pišejo, da Jezus ni vstal od smrti in da se je svet sam naredil, — ima pa duhovnik tudi pravico, ljudi braniti pred zmoti in jim odkrivati resnico. Študiral ni nič manj, pač pa več kakor Ribnikar, ki še vseh šol nima. Naravnost grdo hujskanje pa je bilo, ko je dejal, da so klerikalni zdravniki mazači, ki še kurjega očesa ne znajo odrezati. Po njegovem mora biti vsak, ki kaj vé in zna, libe-

ralen in brezveren. In kako je ganljivo govoril o davkih! Samo klerikalci so jih krivi. Če bo pa on poslanec, pa ne bo treba več plačevati davkov! Vsi liberalni časopisi brenče sedaj, da so naši poslanci dovolili vladi 320 milijonov za nove ladje, kmetje pa da jih bodo plačali. Ali ni to grdo pisarjenje, ko sami dobro vedo, da naši kmetje teh milijonov ne bodo prav nič plačali. A njim ni za resnico, za hujskanje jim je. Volivci! Po drugod so Ribnikarja nagnali, ko je prišel na shod; pri nas smo bili toliko potrpežljivi, da smo ga poslušali. Naženimo ga pa na dan volitev 13. junija z glasovnico v roki, na katero napišimo: Ivan Hladnik, župnik in deželni poslanec na Trebelnem. Ribnikarjeve liste pa, ki jih bodo Vam trosili po hišah tržiški liberalci, raztrgajte, kakor se jih je pridno trgalo raz hiš v nedeljo.

9. VELIKE LAŠČE, RIBNICA, ŽUŽEMBERK ter občine BANJALOKA, FARA IN OSILNICA.

Kandidat S. L. S.:

Franc Jaklič,

deželni poslanec v Dobropoljah.

Shodi S. L. S. v volivnem okraju Ribnica - Lašče - Žužemberk itd. Kandidat naše stranke, deželni poslanec Jaklič, je bil na binkoštno nedeljo jutraj na shodu pri Fari pri Kostelu. Govoril je tudi ravnatelj »Zadružne zveze«, gospod Traven. Popoldne je bil shod v Banjiloki. Tistih par liberalcev, ki še životarijo ondi, se je skrilo. Na predlog Murinča se je izrekla zaupnica stranki in njenemu kandidatu. Opazilo se je, da so farci jako dobro organizirani. Za Pucelja se razširjajo letaki iz Kočevja. Na binkoštni ponedeljek jutraj se je zborovalo pri Sv. Gregoriju. Zdrav, čvrst rod prebiva po ondodnih višavah. Pucelja poznajo, zato se posmehujejo debelim lažem, ki jih razširja v letaku, jih prodaja na shodih in katere ponavljajo njegovi prijatelji, znani postopači iz Velikih Lašč, ki grede za Puceljem kakor rep za kometom. Posmehujejo se kajpak tudi farizejski pobožnosti mesarja Pucelja. Govorila sta kandidat Jaklič in ravnatelj Traven.

d Loški potok. Srečno nazaj v senco edino-rešilne lope liberalne so pripeli konečno naši neklerikalci. Vsaj tako nam potrjuje dogodek zadnjih tednov, ko so poslali ob priliki ljubljanskih občinskih volitev nekateri izmed njih brzojavno častitke in pozdrave »v imenu narodno-napredne stranke v Loškem potoku« v »Slovenski Narod«. Na dvomljivji zmagi so častitali ljubljanski stranki, — ki vsebuje v sebi ljudi z oliko, da pljujejo na uboge nune-volivke. Ta ljubljanska stranka pravi, da je liberalna, v resnici je pa še slabša kot liberalna. Častitali so tej stranki, lasteč si njeno ime, kar je dokaz, da se oni smatrajo kot del ali osek liberalne stranke, — štacijoniran v

Loškem potoku. No, to dejstvo nima tako silnega pomena in ne vpliva tako močno na življenje naše doline, tudi ne vemo, če so v Ljubljani radi potoškega brzojava kak kanon več zažalo ali ne, omenjamo to le, ker je to jako zanimivo kot nov dogodek v političnem razvoju naših neklerikalcev. Bili so časi, ko so odkrito se priznali za liberalce in kot taki so tudi nastopali. Dušna hrana jim je bil »Slovenski Narod«. Prišla pa je luč izpreobrnjenja, postali so gospodarski. Ranjka »Nova Doba« jim je bila pot in življenje. In v tistem času so smatrali za razžaljenje časti — če jih je kdo označil za liberalce. No, in res niso bili (??). Pa umrla je dobra ranjka tetka »Nova Doba«, ž njo pa tudi padla v grob gospodarska stranka — in kaj sedaj! Bile so že skušnjave, da bi postali klerikalci! Pa so junaško prenesli te dušne napade. Postali so divjaki — z nobeno stranko. In peli so otožno: Ljudstvo ti nehvaležno, zakaj si nas zapustilo; — v duhu so pa upali lepših dnij in zapeli so tisto:

Prišla bo pomlad,
učakal bi jo rad,
da bi zdrav vesel
nove stranke plel.
To me veseli, —
saj z nam' so vsi
Dragavci... Potočani...

Pa šmencana pomlad ni prišla. Tudi v svetu ni tačas splel nikdo kake neklerikalne in neliberalne stranke — zato se je obnovila stara ljubezen do mamec liberalne. In z »Jutrom« pomlajeni, so si s »Slovenskim Narodom«, glasilom narodno-napredne ali liberalne stranke, obnovili staro prijateljstvo; poslušni brzojav jih je strnil v stari bratski objem. Stara nezvestoba se je pozabila, so pa sedaj toli gorkejšje ljubezni. To je zgodovinska povest o hudi dolgi rajši od liberalne stranke in zopet nazaj; če bi jo zgodovinar naše doline zavrgel, naj jo sprejme oni, ki bo pisal morda povest o značajih. Mi jo omenjamo, ker sedaj pri državnozborskih volitvah je pri nas kandidat liberalne stranke Višnikar, — s kakega stališča se bodo ogrevali zanj! Pred durmi so tudi občinske volitve. Srečna zares stranka, ki bo imela v svoji sredini te že tolikrat »razvite« neklerikalce. Dober tek!

d Iz Ambrusa. Gliha vkup strihal Da imamo tudi pri nas nekaj liberalnih medrijanov, to vemo; a da so nekateri tako vneti agitatorji za propadajočo, gnilo, brezversko liberalno stranko, tega pa nismo vedeli. V tem se posebno odlikuje Anton Godec, ki je bil že včasih župan. Delil je oklicne liste za liberalnega kandidata Puceljna, pa ne pri nas, ampak v sosedni fari Zagradec in govoril, da bodo v Ambrusu vsi volili Puceljna. Očka, mi dobro vemo, da ste znali in še znate dobro farbati, pa povemo, da bo ta vaš »kšeft« to pot bolj slab. Sicer se pa nobeden na take reve niti ne ozira. Le volite vi svojega Puceljna, pri nas bomo volili kandidata S. L. S., g. Fr. Jakliča.

d Iz sodnega okraja Velike Lašče.

Bumf, bumf, trarara! Prav po ameriškansko se je vrgel velikolaški Pucelj v volivni boj. Prireja shode, na katere vabi s kričečimi letaki, a še bolj kričeče so njegove laži, ki jih priobčuje po liberalnem časopisju: »Jutru«, »Slov. Narodu« in »Slov. Domu«. In kako prireja shode?! Tisto noč pred shodom nabijejo po raznih stenah lepake, drugi dan se pripelje on in z njim še par voz velikolaških izgubljenih eksistenc; sam si namreč ne upa, dasi se dela silno korajžnega. In ker je v vsakem kraju nekaj takih, za katere S. L. S. ne dá še počenega groša, ki gredo za njim, pravi, da so ga postavili kmetje za kandidata. Ha, ha! Lisjak pa tak! Da niso kmetje tako zabiti, kakor tista mlečozoba svojat, ki drvi za njim, mu je pokazal dobrepoljski shod, ki mu bode gotovo ostal v spominu vse žive dni. V »Slovenskem Narodu« bi prav rad zatajil strahovit poraz, pa je vsak trud zastonj. Pravi, da je dve uri vztrajal na govorniškem odru! Seveda, ker drugam nikamor ni mogel in ga tudi nisimo pustili; kajti nam se je prav dobro zdelo praviti mu jih naravnost v brk take, da ga je kar zona obhajala, Smeha in zabave je bilo tisti dan po vsej dobrepoljski dolini na cente. Vse vprek je govorilo: »Kaj takega pa še ne! Danes pa bi ne bil rad v njegovi koži tudi za tristo kron ne« itd. — Dobrepoljci! 13. junija pa bomo imeli še veselejši dan, ki bode pokazal, da se dobrepoljska zavednost ni prav nič zrahljala, ampak obratno ojačila.

d Iz Kompolj. Pucelj je zadnjič v naši vasi skoro eno uro škilil skozi okno Mustarjeve oštarije, češ: kje bode kdo prišel in se mu prodal za glaž vina. Pa, oh, smola! Dasi velika vas — ni ga bilo nobenega, ki bi mu bilo mar njega in njegovega vina. Odšel je kislega obraza. Tudi njegov najvplivnejši možič mu ni mogel pomagati. Je še grozdje previsoko, kajne?

d Iz Velikih Lašč. V »Slovenskem Narodu« se Pucelj norčuje iz Vašega gospoda župnika. Laščanje, 13. junija zabičite z glasovnicami Pucelju, da tega ne pustite, zlasti še ne, ker se ima Pucelj le njemu zahvaliti, da je sploh mogoč kandidat!

Ribnica. Sijajen volivni shod se je vršil na binkoštni ponedeljek v Ribnici v veliki dvorani Hranilnice in posojilnice. Zbralo se je do 400 volivcev. Poslanec Jaklič, navdušeno pozdravljen, razvije program S. L. S. in pobija med glasnim pritrdjevanjem nesramnosti in laži liberalcev. Med njegovim govorom dojde voditelj Vseslovenske Ljudske Stranke, dr. Ivan Šusteršič, pozdravljen z viharnimi živio-klici. Ko je kandidat S. L. S., gospod Fran Jaklič končal med burnim odobravanjem svoj govor, poprime za besedo dr. Ivan Šusteršič in v enournem govoru razmesari nasprotnike S. L. S.: liberalce, socialne demokrate in hinavce, ki nastopajo pod firmo »neodvisnih kmetov«, a visijo

kot zaničljiv privesek na škricih liberalnih frakarjev; — na drugi strani kaže govornik na mnogoletno smotreno, resno in pošteno delo poslancev S. L. S. Govor dr. Šusteršiča je izzval viharje odobravanja in velikansko navdušenje zavednih ribniških volivcev. Ko je šibal govornik s perečim sarkazmom liberalno, socialnodemokraško in »neodvisno« sleparijo, so ga šegavi ribniški volivci večkrat prekinili z dovtipnimi, rezkimi opazkami na naslov izvestnih političnih sleparjev, tako da je ogenj najvišjega navdušenja menjaval z viharji veselosti nad smešnimi figurami liberalnih in »neodvisnih« komedijantov. Ko je načelnik S. L. S. omenil, da si je hvala Bogu tekom več kot dvajsetletnih hudih bojev ohranil svoj zdravi humor, kakor sin ribniške doline, razlegal se je po dvorani nepopisen vihar iskrenih ovacij osivelemu, a mladostno bojevitemu voditelju slovenskega ljudstva. — V vznesenih besedah je priporočal govornik kandidaturu g. Jakliča, moža, ki je v najhujših časih stal zvesto ob strani S. L. S., ob strani nekdanj tudi pri nas tako zatiranega slovenskega ljudstva, moža, ki je zvest kakor čisto zlato, ki je rad trpel preganjanje za časa proslulega barona Heina. Vzklíknil je med burnimi ovacijami ljubljenu poslancu g. Jakliču: **Ponosni smete biti, da imate za poslanca moža, ki ni nikdar uklonil svojega tilnika, če tudi je bil reven in preganjan.**

Ob sklepu dr. Šusteršičevega govora je dolgotrajno, viharno navdušenje med urnebesnimi živio-klici pretresalo dvorano.

Kandidatura g. Fran Jakliča je bila seveda sprejeta soglasno. — V Ribnici je liberalcem popolnoma odklenkalo — ob bližnjih občinskih volitvah bo tudi konec liberalnega občinskega gospodarstva.

Maloštevilni nasprotniki so se poskrili — če je pa eden ali drugi prišel na shod, se je udeleževal viharnih ovacij za S. L. S., njenega načelnika in poslanca Jakliča.

Med viharnimi klici: **Živio dr. Šusteršič! Živio Jaklič! Živela Slovenska Ljudska Stranka! in Živela ribniška dolina!** so se zborovalci razšli. Shod ostane v neizbrisnem spominu ribniške doline. — Ribniško uradništvo seveda in stari zagrizeni liberalci bodo oddali glasove Višnikarju, drugi volivci iz ribniške doline bodo pa poskrbeli, da postane na volivni dan 13. junija »neodvisni« kandidat Pucelj — **Prekucelj.** Prekucnil se bo, kakor je dolg in širok.

Z Roba. Prav kakor pravi tihotapec se je priklatil v nedeljo k nam liberalni Pucelj iz Velikih Lašč. Med deseto mašo je njegova mlečnozoba fakinaža nabila po raznih stenah in drevesih lepake za shod. Še predno je menda maša minula, so si že izvolili predsednika, in sicer tistega ničastega možička tam s »kraljestva«. Pucelj se je napihoval

kakor žaba, pa vse ni nič pomagalo; ljudje so ga sproti zafrkavali in mož je bil vedno bolj potr. Naenkrat pa zagleda gospoda župnika in obide ga strah, da bi jo bil najrajši popihal; ko bi ne bilo nekega brekirja iz Velikih Lašč, bi nam bil prav gotovo ušel. Gospod župnik ga je nato razkrinkal, in ko je pozval ljudi in jih vprašal, koga bodo volili, tedaj je med ljudstvom zaorilo: živio Jaklič!

Dobrepolje. Puceljevi agitatorji agitirajo po sosednih farah: najboljši možje dobrepoljske doline so za Pucelja, in da bi jim še bolj verjeli, imenujejo imena par županov. Resnici na ljubo pa moramo priznati, da Pucelja v naši dolini ne bode volil nobeden naših županov, nobeden občinski odbornik, pa tudi nobeden količkaj zaveden človek; ima preničaste agitatorje!

10. METLIKA, NOVO MESTO, ČRNO-MELJ.

Kandidat S. L. S.:

Evgen Jarc,

deželni poslanec v Ljubljani.

d Volitev v novomeško-črnomaljskem okraju. V Mirni peči je bil volivni shod na Vnebohod zjutraj. Ko je gosp. kandidat povabil volivce na shod, je troje sitnežev hotelo nagajati in vpilo. Ker pa se jim je ogromna večina mož samo smejala, so obmolknili in shod se je izvršil prav lepo. G. kandidat Evgen Jarc je ovrigel laži, ki jih trosijo nasprotniki o poslancih, razjasnil položaj in važna vprašanja, ki čakajo prihodnji državni zbor. Tudi je pojasnil v splošno zadovoljstvo, kako je s podporo za poškodovane po toči. Ko je bilo treba glasovati o kandidaturi, so se vzdignile vse roke za, nobena proti. 250 mož je s tem soglasno obsodilo početje par pijanih šnopsarjev. Po shodu se je g. kandidat Evgen Jarc še razgovarjal z možmi in sad tega razgovora je, da dobé vsi, ki so se oglasili, galico po nižani ceni, četudi je dotična prošnja prepoznno odšla in bila že enkrat odklonjena. — Shod v Bršljinu je izvrstno uspel, kakor sploh shodi v občini prečniški, ki je od nekdanj trdnjava naše stranke. Na vrtu Drenikove gostilne se je zbralo 250 mož. Shod je vodil gosp. župan Vintar. Kandidat g. Evgen Jarc je pokazal v svojem govoru, kako so slovenski liberalci nasprotovali kmečkim koristim v deželnem in državnem zboru. Z ogorčenjem so poslušali možje njegovo poročilo o liberalni protiverski gonji in liberalnih napadih na nunevolivke. Navdušeni govor je izzval navdušene živio-klice. G. kaplan Trškan je dokazal s številkami resničnost govornikovih izvajanj. Kandidatura je bila soglasno sprejeta, proti si niti par novomeških liberalcev ni upalo dvigniti rok, ampak so se zmazali poparjeni proč. Prečniška občina bo to pot še z večjo večino kot zadnjič volila kandidata S. L. S., gospoda Evgena Jarca. Pred javnim shodom je bil shod železničarjev, ki so se tudi izrekli za našega

kandidata. — Pri Treh farah je bil v nedeljo ob desetih sijajno obiskan shod S. L. S. Številno navzočih cenimo do dva tisoč, med njimi dve tretjini mož-volivcev. Na shod so prišli župani občin Božjakovo, Drašiči, Radovica, Lokvica, Črešnjevce, Semič, deputacije iz Črnomlja, Preloke, Podzemlja, Adlešič in drugod. Shod je otvoril domači župan g. Matjašič in podelil besedo kandidatu g. Evgenu Jarcu, ki je razvil svoj program, ko je ob sklepu omenil politični bojkot liberalne stranke, nad katero se naj izpolni, kar pravi pregovor: Ako ti mene s kamnom, i jaz ne bom tebe s kruhom, in pozival može, naj volijo v vse zastope samo naše odločne može, je to izzvalo vihar odobravanja. Nato je govoril burno pozdravljen načelnik S. L. S., dr. Šusteršič, ki se je ozrl nazaj na shod pri Treh farah pred osmimi leti in na napredek, ki smo ga doživeli od takrat do danes. Neusmiljeno je bičal vse protiljudsko počenjanje in protiversko gonjo liberalne stranke, ki uprizarja vse to pod lažljivo krinko svobodne misli. Ko je končal s povestjo o gostilni »pri zelenem oslu« in »pri pravem oslu«, je vzbudilo to nepopisno veselost in odobravanje. Sprejele so se na predlog župana Mihelčiča resolucije, ki izrekajo zaupanje poslancem S. L. S. in zahvalo deželnemu odboru za začasno hitro pomoč po toči silno poškodovanim Drašičanom in Radovičanom, in pričakovanje, da vlada enako kmalu pomore. G. župan Kramaršič je izrazil v imenu poškodovanih zahvalo deželnemu odboru in gg. deželnemu glavarju in prof. Jarcu in želel, naj bi v takih slučajih glavarstvo več verjelo županom in njih poročilom. Na predlog g. Matjašiča se je kandidatura g. Evgena Jarca sprejela z živio-klici soglasno in ko je vprašal, ali je kdo proti, se je začel jedrnat glas: Nema ga! Z živio-klici na cesarja in papeža se je zaključila ta veličastna manifestacija Bele Krajine za načela in delo S. L. S. — G. Petra Majerla so liberalci vendar srečno iztaknili kot kandidata proti kandidatu S. L. S. Evgenu Jarcu. Imeli so pa prav nesrečno roko, ker so izbrali moža, ki so ga lastni ljudje pred 14 dnevi vrgli iz cestnega odbora, kjer je igral mogočno vlogo mnogo let. — Peter Majerle, njegovi prijatelji — liberalci in poljanske ceste. Ko se je šlo za poljanske ceste, je dr. Lampe pri dotični seji cestnega odbora takorekoč prisilil po večini liberalni cestni zastop, da se je izrekel zanje. Popoldne, ko je dr. Lampe odšel, pa so hoteli prijatelji liberalnega kandidata, črnomaljski liberalci, preklicati zjutranji sklep. A to ni šlo, ker je deželni odbor ostal trden. Tako se je trudil Peter Majerle za poljanske ceste, zato pa ni več cestni odbornik. Tako bi se pa tudi trudil za koristi svojih volivcev kot poslanec, kar pa tudi nikdar ne bo!

Belokranjeci pozor! Državnozborske volitve so pred durmi! Priporočata se nam dva kandidata; voliti pa imamo

le enega, in sicer za ljudsko delo v državnem zboru zmožnega in delavnega moža.

Pređen se za enega ali drugega odločimo, moramo dobro premisliti, koga naj pošljemo na Dunaj.

O Petru Majerle ne vemo nič dobrega povedati. Kolikor ga poznamo, vemo, da za poslanca ni zmožen, poleg tega pa je še liberalen kandidat. Volilci, dne 13. junija 1911 ne moremo boljšega storiti, kakor da vsi enoglasno izrečemo: »Reši nas o Gospod liberalno lepih ter malo učenih poslancev, posebno pa taci, ki ljudstvu ne razumejo pomagati drugače, kakor s tem, da mirne osebe po nedolžnem sodnijsko preganjajo in poštene može na sejmi napadajo.« —

Vse boljše vemo povedati o veleučnem gospodu profesorju Evg. Jarcu in sploh o vse časti vrednih poslancih S. L. S.

Ti poslanci so dosedaj v kratki dobi svojega delovanja kot naši zastopniki za blagor ljudstva veliko dobrega storili. Poglejmo nekoliko po deželi in takoj opazimo nove ceste, nove mostove in lepe zgradbe vodovodov, — kratko malo rečeno: vidi se, da nam odpirajo pravo pot do boljših časov.

Zatorej volilci po deželi! Storimo vsak svojo dolžnost v lastno korist in izkažimo se svojim dobronikom hvaležnega s tem, da na volilni dan, t. j. dne 13. junija 1911, vsi kot en mož glasujemo za kandidata S. L. S. ter obenem tedaj z radostjo v srcu zakličemo: Živel Bog vrle parlamentarce S. L. S.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

Tuja ladja je šla kake četrtilje oddaljeno mimo »Adrije«. Zdaj se je pokazala vsa njena postava na vrhu vodnega griča, zdaj se je zopet zdelo, da jo je zagnilo brezsrčno valovje. Ko sta se srečali, je zaplapolala na nji zastava in »Adrija« ji je v pozdrav odgovorila tudi z zastavo. Daljna znamenja so vsled premočnega vetra morala izostati. V par minutah jih je že ločilo megleno ozračje; druga drugi sta izgini izpred oči.

Čim bolj se je delal dan, tem slabjši je postajal veter; toda morje je bučalo še strašneje. Zato se je ladja le s težavo prerivala naprej. Toda zdaj so imeli vsaj to tolažbo, da se je videlo. Kapitan in Ivo sta zapustila krov, da bi nekoliko zadremala. Ladjo sta tačas izročila drugemu pomagaču, nekemu mlademu možu, kateremu je bilo ime Rok. Dva pomorščaka sta stala pri kolesu, druga dva pri vrveh. Na krovu so

morali zapreti vse odprtine, zakaj tu je čevljev visoko stala voda in pljuskala semintja in kakor je precej hitro odtekala ob straneh, so jo vendar vedno iznova nadomestili novi valovi.

Pa vse to je bilo pravzaprav brez-pomembno; ladija je bila trdna, veter je ponehaval, voznja je postajala vedno mirneja.

Medtem so možki popotniki poizkušali zajtrkovati. A to je bila ob takem nihanju težka naloga. Nad mizo je visela deska, na katero so bili pritrjeni krožniki in skledice; a vse to je divje odletovalo semintja, kruh je letal po zraku in drčal na tla, tekočine so se hotele razliti zajtrkujočim na naročje. Umevno je, da se pri taki negotovosti ni mogla razviti zabava kakor sicer pri takih opravkih. General je bodril Novinška, naj gre z njim na krov, a ta je menil, da je veliko bolj pametno in varno, da ostanejo vsi skupaj lepo mirno spodaj. Igralec je sedel nepremično na svojem mestu; z njegovega obraza je odseval tak strah in trepet, kakor ga gotovo še ni mogel nikdar uprizoriti na gledališkem odru. Gospod Centič je bil prepričan, da mu sploh ni mogoče vstati, da ne bi takoj padel na tla; zato je obsedel kakor prikovan, dasiravno ga je njegova žena, ki je dobila morskobolezen, v svoji kabini neprestano klicala na pomoč.

Vse drugače pa je bilo pri pomorščakih na sprednjem koncu ladje. Dasi se je tu gibanje ladje bolj občutilo in je vse ječalo, se treslo in ropotalo, so se pomorščaki vendar smejali in veselo zabavali. Vsak si je poiskal kotiček, kjer se mu je zdelo najbolj primerno in udobno; ta je legel na zaboj, oni na obleko, zopet drugi na vrvi. Nekateri so hodili, ko so že použili svoj zajtrk, drugi so pa samozavestno srkali rjavo tekočino, ki naj bi predstavljala čaj, zraven prigrizovali trd morsk kruh in prekajeno mrzlo meso. In pri tem so bili tako srečni in mirni kakor v najvarnejšem pristanišču.

Opoldne je veter že toliko ponehal, da so smeli razpeti že nekaj jader. Tudi morje se je pričelo miriti, bučanje se je oddaljevalo, valovanje ponehalo. Skozi meglo pa je prisijalo žarko solnce na modrem nebu.

Polagoma so si upali tudi potniki iz skrivališč na dan; drug za drugim so prihajali na krov. Zdaj se jim je nudil ves drugačen pogled kakor včeraj. Ladja je bila vsa premočena, vrvi od vetra in vlažnosti napete, jadra napita z vodo, sploh vsa ladja je bila videti utrujena in zdelana. Mialnovič je bi že zopet na svojem mestu. Kapitan je korakal gorindol in se veselil, ker je vihar ponehal in ker je začel pihati ugodnejši veter.

»Zdaj pa lahko jadra razpnete, Milanovič, zdaj bo že šlo,« je rekel kapitan.

Povelje je bilo v kratkem izvršeno. In ko so bila vsa jadra razpeta, je »Adrija« zopet drsela po gladini kakor lahkokrila ptica.

»To je nekaj krasnega!« je kričal general, se opotekal po krovu in poprijemal za vsako stvar; »en teden take vožnje, pa bomo imeli lep kos vožnje srečno za seboj, gospod kapitan!«

»Prav imate, gospod general; toda predvsem je potrebno, da pridobimo, kar smo zamudili.«

Nato je zapovedal kapitan, naj razpno še ona jadra, ki so še skupaj.

»Toda barometer še vedno stoji jako nizko, gospod kapitan,« je nekoliko ugovarjal Milanovič, ker se je bal, da se ne bi prenačili.

»Gotovo, toda zdaj je dan in vreme ugodno; nobenega ugodnega trenutka ne smemo zamuditi.«

Veter je polagoma prešel v lahno mrzlo sapo. Nehote je prihajal popotnikom zopet pogum v srce. Ladja se je sicer še precej zibala, a vkljub temu sta se izprehajala Novinšek in Albin po krovu, da bi pokazala, da sta že dobila morske noge. Kajpak sta večkrat zadela skupaj in se odbila, toda to jima je bilo ob krasnem solnčnem dnevu še v zalavo. Zdaj so si upale celo ženske na krov. Gospo Centič je pripeljal njen mož za roko, a je obenem sam potreboval pomoči nekega krepkega pomorščaka, ki je radostno spremil zakonsko dvojico na varen prostor. Kapitan Jurovič, ki je opazil, kako so se vsi gospodje zanimali za gospo Centič in jo popraševali, kako se počuti, je uljudno

podal roko vdovi, medtem ko se je Milanovič ukvarjal z malim Zdravkom, ki je ves radosten pritekkel k njemu. Brezmejno srečo je občutil Ivo v svojem srcu, ko je zrl v oko nedolžnemu, vselemu in srečnemu otroku, čigar žareči izraz in rajski smehljaj ga je neho-te spominjal na cvetke, na domovino in na njegovo mlado ženo.

PETO POGlavJE.

Nasproten veter.

Okrog petih je začel vleči jugovzhodnik. Veter je bil bladen, morje je valovilo, nebo se je docela pooblačilo. Ker je veter prišel odzadaj, je ladja na veliko veselje in zadovoljnost popotnikov bliskovito hitela po morsk gladini.

Morska površina je jasno pričala, da je ladja dospela na kraj, kjer morje ni občutilo jutranjega viharja; v tako ozkih mejah divjajo včasih tudi veliki viharji. Tam daleč na severu se je leno vzdigovala kakor dim temna megla; oddaleč se je zdelo, da je tam obrežje, in res so se dali nekateri popotniki premotiti, da so vzklikovali: »Suha zemlja!«

Kmalu nato se je razlegel po ladji glas:

»Jadra v zavetje!«

Ta klic je povzročil — kakor vselej — nemalo razburjenje. Viharji in vetrovi postanejo v kratkem dolgočasni,

popotniki se jih kmalu naveličajo; toda če se pokaže v daljavi tuja ladja, se vedno iznova vzbudi veselo zanimanje, ki nikdar ne poneha. Tako se jim je tudi zdaj pokazala neka tuja ladja. Kapitan jo je opazoval skozi daljnógled in kmalu oznanil po ladji, da se jim bliža mogočna trijadrnica, ki plove v isti smeri kakor »Adrija«. Ko so prišli v oddaljo ene milje, so jo pozdravili z domačo zastavo; a ni jim odzdravila.

»Ti pa razumejo oliko; tako so leni, da se še za pozdrav ne zmenijo,« jo opomnil kapitan Jurovič.

Ladja je imela vsa jadra razpeta; toda ravno ko sta šle obe vstric, so začeli jadra snemati.

»Kaj se neki boje?« je vpil kapitan Jurovič in radovedno opazoval.

Videl je, kako so z mrzlično hitrostjo in nestrpnostjo plezali mornarji po jamborih; jadro je izginilo za jadrom; in pri vsem tem delu je bilo najbolj čudno to, da ni bilo čuti najmanjšega glasu ali ropota. Tako je bila tujka kmalu oropana vseh perutnic; zato je zaostala in čez nekaj časa so jo mogli opaziti le še skozi daljnógled.

Kapitan Jurovič je zmajeval z glavno in ponavljal:

»Nikakor mi ne gre v glavo, kaj je napotilo moža do tega, da je snel vsa jadra.«

(Dalje prihodnjič.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Kjerkoli bodete v torek, dne 13. junija praznovali zmago Slovenske Ljudske Stranke, v vsaki družbi se spomnite naših bratov ob meji in naberite med znanci dar zmagovalcev »Slovenski Straži«. Iz vsake občine, z vsakega volišča naj pride ta dan večji ali manjši dar kot znak naše narodne zavednosti!

Znamenita priredba v Ljubljani. Veliki koncert »Ljubljane« se bo vršil v nedeljo 15. junija ob 5. uri popoldne v veliki dvorani »Uniona«, tako da bo omogočeno z različnimi vlaki udeležiti se tega znamenitega koncerta. Opozarjamo na ta koncert posebno naša društva v okolici, naše župane, naše zaupnike sploh vse zavedne naše somišljenike in somišljenice. Vsi na ta koncert, na katerem bo odlično nastopil mogočni zbor Ljubljane. Koncerta se udeleže vsi novoizvoljeni poslanci Vseslovenske Ljudske Stranke iz vseh slovenskih pokrajin pa tudi novoizvoljeni poslanci hrvaške stranke prava iz Dalmacije. Prihitimo v najobilnejšem številu v njihovo sredo. Po koncertu je komerz.

Noben zaveden volilec ne bo volil liberalcev, ker liberalci so tisti, ki so kmete vedno na najgrši način obrekovali. Liberalci so pisali v svojem umazanem »Na-

rodu«, da se kmet le toliko od živine od voła in krave razločuje, ker slučajno nekaj besed govori. Oni so trdili v svojem časopisju, da kmet odira, do je kmet oderuh. Liberalci so vpili, da je krivica, da ljubljanski okoličani, ki v Ljubljani davek plačujejo, volijo pri občinskih volitvah v mestu. Zasmrnovalce kmetkega stanu ne bo volil noben zaveden volilec, ker se to ne strinja s kmetkim ponosom. Kmetje, vprašajte Vaše žene, Vaše hčere kako so postopali z njimi liberalni uradniki in sluge, ko so prihajale v mesto. Ravnali so in postopali. suvali so jih in prerivali, kakor Ti okoličanski kmet nikdar ne ravnaš z beračem, ki pride beračit pred Tvoja vrata. Kmetje pomislite koliko so Vas kmete oškodovali, ko so Vam po krivici kar po vrsti zlivali v Ljubljani dobro mleko na cesto. Noben kmetovalec ne bo volil liberalcev, ker oni so največji sovražniki kmeta! Vsaki postavi, katero je napravila S. L. S. z namenom pomagati Tebi, kmet trpin, so se liberalci vedno in dosledno upirali. Zato proč z liberalci! Vsi do zadnjega na volišče, da pokažemo nasprotnikom našo moč!

g Vabilo k slavnosti blagoslovljenja novega društvenega doma v Mekinjah, ki se bo vršila v nedeljo, 11. junija t. l.

Spored: 1. Zjutraj ob 9.: društveni zastopniki sprejmo na kamniškem kolodvoru sl. društva, Orle ter druge drage goste, ki se pripeljejo z jutranjim vlakom. 2. Ob 9. uri: Glavni sprejem in pozdrav vseh sl. društev in gostov poleg kopališke restavracije v Mekinjah, kjer naj se pravočasno zbero vsi udeleženci slavja; od tod odkorakajo društva, Orli z zastavami ter vsi zbrani s sl. kamniško godbo na čelu v župno cerkev Matere božje, kjer bo ob pol 10. maševal in govoril vlč. gospod dekan in deželni poslanec Ivan Lavrenčič. 3. Ob pol 11. uri dopoldne slovesnost pred društvenim domom: a) »Naprej zastava Slave«, zložil D. Jenko, igra sl. kamniška godba. b) »Stražniki«, moški zbor, zložil J. Aljaž, poje mekinjski moški zbor. c) Govor deželnega poslanca dr. J. Kreka. d) Blagoslovljenje doma po vlč. gosp. dekanu Iv. Lavrenčiču. e) »Slovanski brod«, zložil Gerbič, poje mekinjski moški zbor. 4. Ob pol 1. popoldne skupni obed v kopališki restavraciji, ki je v jako spretnih rokah; vsa društva in posamniki, ki se želé udeležiti obeda, naj se zanesljivo prijavijo k. s. izobraževalnemu društvu v Mekinjah vsaj do 7.

junija. 5. Ob pol 3. v župni cerkvi litanije ter blagoslov z Najsvetejšim. 6. Ob 3. v novem domu: »Brez domovine«, romantičen igrokaz s petjem v 3 dejanjih; po Kristijanu Groenewaldu priredil Fr. R. 7. Ob pol 5. velika ljudska veselica in društvenem domu in v obližju njegovem. Govori, koncert sl. kamn. godbe, nastop pevskih zborov, loterija itd. Za točno postrežbo bo dobro preskrbljeno v paviljonih. Z nočjo razsvetljava društvenega doma, zažiganje umetalnega ognja. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Društva prosimo, da pridejo z zastavami. K tej slovesnosti uljudno vabi vsa sl. bratska društva, vrle Orle ter prijatelje slovenske krščansko-socialne organizacije odbor k. s. izobraževalnega društva v Mekinjah.

Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani vabi k blagoslovitvi društvene zastave dne 11. junija 1911. — V soboto, dne 10. junija: Ob pol 9. uri zvečer podoknica kumici gospe Elizabeti Kregar. Poje moški zbor Šentpeterskega prosvetnega društva s prijaznim sodelovanjem Kat. društva rokodelskih pomočnikov. — V nedeljo, dne 11. junija: Ob 9. uri dopoldne sv. maša v cerkvi sv. Petra. Poje društveni mešani zbor. Ob pol 1. uri popoldne zbiranje društev pred Ljudskim domom. Ob 1. uri popoldne pozdrav društev pred Ljudskim domom, na kar se spreved uvrsti. Točno ob pol 2. uri odhod v župno cerkev po Cesarja Josipa trgu, Poljanski cesti, Škofji ulici, Sv. Petra cesti. Ob 2. uri slavnostni cerkveni govor. Nato blagoslovi društveno zastavo preč. g. župnik Fr. Pavlič. Po cerkvenem opravilu se uvrste društva v spreved, ki gre nato po Sv. Petra cesti, Resljevi cesti in Komenskega ulici v Rokodelski dom, kjer se vrši veselica na vrtu in v vseh prostorih doma. — Spored veselice: 1. godba, 2. petje, 3. srečolov, 4. brežični brzovaj, 5. kupleti in drugo. Na vrtu bodo različni paviljoni, izvirna posebnost: udmatski muzej. Pri sprevedu in na vrtni veselici sodeluje slavna domžalska godba. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 40 v. Orli v kroju vstopnine prosti. V slučaju slabega vremena se vrši veselica in vseh notranjih prostorih Rokodelskega doma.

Premilosni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič se je zadnjega maja povrnil s potovanja iz Sv. dežele.

g Črnuče. V nedeljo je imel v našem društvu vlč. g. profesor Pengov jako zanimivo predavanje! Lepa mu hvala za trud! Prosimo še večkrat. — Vrli mladeniči pa so nam priredili ginljivo igro »Sinovo maščevanje«. — Še nekaj veselega g. urednik! Kat. sl. izobraževalno društvo na Črnučah si pripravljajo že lastni Dom. Ljudje veselo pomagajo. Hvala jim! Kadar bo društvo imelo svoj dom, se bo moglo lepo razvijati v veselje in ponos celi fari. Upamo, da bodo potem pristopili še mnogi, ki so dosedaj bolj od strani gle-

dali naše društvo. Tukaj bodo našli poštene zabave in prave omike na temelju večnoveljavne krščanske resnice.

Mladina črnuška, raduj se lepe svoje bodočnosti! Tvoji starši niso kaj takega imeli. Zato te blagrujejo in blagoslavlja. Živela napredna misel! Živio naš dom! »Jutrovci« naj pa le psujejo in tarnajo, če hočejo, saj družega ne znajo. Mi gremo naprej na delo veselo za lepšo bodočnost. Z nami je Bog!

Umril je g. Frančišek Groznik, vikar v pokoju v Zagorju na Krasu. Rojen je bil 16. septembra 1845 v Višnji gori. Posvečen je bil 30. julija 1872; služboval je v Gorjah, v Dobu, kot ekspozit v Begunjah, kot beneficiat v Št. Vidu pri Zatičini in kot vikar v Zagorju. — Umril je tudi po dolgi bolezni na rojstnem domu preč. g. Jožef Perc, župnik v Borovcu.

d V mestu Višnjagora je bil izvoljen vnovič za župana g. Anton Perko, trgovec, odločen in zaveden pristaš naše stranke. Svetovalci pa so: Prvi Jakob Vidic, črevljarski mojster, drugi Ignacij Pajek, črevljarski mojster in tretji Franc Krištof, krojaški mojster. Vsi so somišljeniki S. L. S.

Občinske volitve v Litiji. Za te volitve so liberalci prepričani, da bodo poraženi na vsej črti, če bi kmečki volivci skupaj in enotno volili. Edina skrb zdaj jim je, kmete razdvojit na več strank. Da se jim več ali manj ta volivni manever posreči, je pokazal na binkoštni ponedeljek na Lazih šestek kmečkih volivcev iz cele doline. Dasi so se že prej na shodu Kmečke zveze določili od stranke kandidati za volitev v občinski odbor soglasno in v sporazumu s posameznimi kraji in vasmí, so na tem shodu zopet sestavili drugo listo, po kateri naj se voli Slanc, Damjan in drugi liberalci z nekaterimi našimi kandidati, več naših mož so pa izpustili. Tako zmešnjavo delajo gospodje, ki so na videz naši, v resnici so pa liberalni podrepniki. Sedaj so se izdali. Prav je, se vsaj poznamo. Na tem shodu so se marsikomu oči odprle, kam pes taco moli. Možje volivci že prej niso dosti zaupali nekaterim Lažanom, druge so pa na tem shodu spoznali, da je njih srce pri liberalcih. Žalostno za moža, ki je bil naš odbornik, pa iz osebnih mrženj do naših mož — in vsled osebnega prijateljstva s Slancem zataji naš program in dela proti sklepu Kmečke zveze, dela zmešnjavo med kmečkimi volivci, dasi je prepričan, da bodo vsled needinosti kmečki možje propadli, dobiček bodo pa vlekli litijski liberalci. Toda prepričan naj bo on in njegova kompanija, da je bil njegov shod pri Bricu na Lazih le pljusk v vodo, spoznali smo se, in nič družega. Možje krščanskega prepričanja pa bodo s še večjim navdušenjem šli v boj proti liberalcem in njihovim podrepnikom s Slovensko Ljudsko Stranko. Volili bomo može, katere priporoča Kmečka zveza, liberalce pa naj volijo liberalci. Kmet, ki pravi, da

je krščanskega prepričanja, pa priporoča liberalce, ni naše gore list. Prav je povedal na shodu naš vrli mož Zaman: »Polna skleda je na mizi pripravljena za kmete, mi pa, mesto da bi se vsedli in zajeli, se pa pripravimo; ko bi pa radi jedli, bo pa skleda prazna. Litijski liberalci se nam bodo pa v pest smejali. Zato pa storimo svojo dolžnost, kakor nam vest veleva, da zmagamo, ali če propademo, da ne bo naša krivda«.

Iz Proske. Romanje na Trsat in v Postojno smo odložili za avgust ali pa september. Oglasilo se je približno 150 romarjev. Če se oglasi za avgust ali pa za september 400 romarjev, potem pa napravimo takrat romanje. Oglašajte se pa dalje, če hočete iti. Denar naj se pozneje pošlje. — Preska, dne 4. junija 1911. — J. Brence.

Romarski vlak deklinških družb Marijinih je odšel iz Škofje Loke dne 29. maja. Zbranih je bilo 483 deklet, ki so šle prvokrat k Gospej Sveti na Koroško. Izlet je vodil g. dekan M. Mrak v spremstvu 8 duhovnikov. Zastav je bilo v sprevedu šest. Prijazno so nas pozdravljali gospod župnik v Gospej Sveti; še bolj pa v Beljaku g. pisatelj Ks. Meško. Ginljivo je bilo, ko je pred velikim oltarjem gospejskim poklonila Mariji krasen šopek s trakom kot dar vseh deklet Marijinih družb loške dekanije deklica Minka Jugovic iz Stare Loke ter res iz srca govorila prelepo Gospej svetski Mariji posvečeno Iv. Balohovo pesem, da je bilo marsikako oko rosno. Le prehiter je bil odhod in gotovo ostane ta dan vsem v neizbrisnem spominu.

Romarjem v Loreto in na Trsat se tem potom naznanja, da se je romanje odložilo za nekaj časa, ker ravnateljstvo južne železnice ne more dati vlaka dne 1. julija na razpolago. Na vsa mnogobrojna vprašanja ni mogoče odgovarjati. Vsa pojasnila bomo na kratko sporočili v »Domoljubu«. Vsakdo, ki se namerava udeležiti tega lepega romanja, naj se priklasi na naslov: K. s. izobraževalno društvo v Šmarci pri Kamniku, p. Radomlje. Denarja ni treba pošiljati, ampak samo prigrasite se. Romanje se bo vršilo koncem julija ali meseca avgusta. Stala bo vsa vožnja in vstopnina v Postojnsko jamo okrog 19 kron.

g V Savljah (župnija Ježica) je dne 23. maja od kapi zadet nenadoma umrl obče spoštovani ter povsod priljubljeni mož vzor-družinski oče ter posestnik J. Šubelj, po domače Ulčar, star okoli 70 let. Ranjki zapušča vdovo, štiri sinove in štiri hčere, ki so povečini do rasli in vsi včlanjeni v tukajšnjih katoliških organizacijah. Ranjkemu svetila večna luč! Globoko potrti rodbini v dnevih bridkosti naše iskreno sožalje!

g Iz brdske okolice. Poročil se je 29. maja vrli mladenič Janez Petek iz Rafolč z gđčno. Bevc iz Imovce. Janez Petek je bil pri brdskem »Katol. slov. izobraževalnem društvu« podknjižni-

čar, jako izboren igralec. Bilo srečno! — Na polju kaže vse prav lepo in je tudi upati bogate žetve, če le toče ne bo. Samo polži hočejo po nekaterih njih ves fižol pojediti. Ljudje si belijo glave, kako bi pokončali te snedeže. Najboljše sredstvo je: zmes iz dveh delov pepela in enega dela neugašenega apna. S to zmesjo naj se ves fižol potrosi dvakrat in poginili bodo vsi polži. — A. S. Podgradiški.

g Boh. Srednja vas. Čez nekaj dni, to je dne 13. junija, bomo zopet volili poslanca v državni zbor. Naš poslanec bo zopet vrli g. Pogačnik. Po novi postavi mora iti vsak volit, kdor dobi glasovnico, sicer je kaznovan, ako brez vzroka izostane. Na glasovnice napišite vsi razločno: Jožef Pogačnik, posestnik in poštar v Podnartu. — Za vodovod v Srednji vasi se že pripravljajo. G. inženir Podkrajšek si je ogledal vse razmere. O studencu, ki nas bo oskrboval z vodo, je izjavil, da je tako močan, da bi zadostoval za ves Bohinj. Upamo, da se pridružijo temu vodovodu tudi vasi Studor in Fužina, ki jima zelo manjka dobre, užitne vode. — Odkar se je preosnoval blejski cestni odbor in cestna postava, upamo, da se po dolgem času tudi za zgornjo dolino glede cest kaj stori. Marsikje imajo po zelnikih boljše pota kot so naše ceste. Okrajna cesta skozi naše vasi je pravi škandal. Tako vratolomnih klancev kot je n. pr. v Srednji vasi od šole do mostu preko Ribnice, ne najdete niti na Turškem! No, n a m e r a v a se tukaj cesta preloži že čez 20 let! Kakor vidimo, je v blejskem cestnem odboru konec dosedanje liberalne vlade in se nam obetajo boljše časi. Tudi Koprivnikarji že pol stoletja zastoj čakajo ceste. Žal, da smo domačini v tem oziru res čisto zapuščen. Za tujce in hribolazce se mnogo več stori kot za nas! Razun za ceste in vodovod je vložilo naše vrlo županstvo potom okrajnega glavarstva tudi prošnjo za uravnavo hudournikov na dotični urad v Beljaku. Prošnjo je poljedelsko ministrstvo zelo ugodno rešilo. Posebna komisija pride ogledovat prizadete kraje. Pomoč bi bila pa v tem oziru res nujno potrebna, ker hudourniki vsako pomlad in jesen uničijo cele njive in travnike. Prosimo naše poslance, naj se kar mogoče zavzamejo za naše zadeve! — Nenadoma je ugrabila nemila smrt vzorno krščansko gospodinjo Ivano Sodja iz Češnjice dne 23. maja. Isti dan je še kuhala družini južino. Smrt je ni našla nepripravljene. Bila je ena najvzornejših krščanskih mater in posebno vneta častilka presv. Rešnjega Telesa. Gotovo že uživa v nebesih plačilo za svoja dobra dela! — Pri Stari Fužini obiskujejo nesreče živinorejce. 21. maja je poginila posestniku Lenčku lepa kobila, ki je storila. Ob istem času pa se je drugemu gospodarju, p. d. Tomačinu, ubila krava na paši; padla je nekoliko nad »hudičevim mostom« čez strmi breg v Mostnico. Blizu tam se je lansko leto ubila tudi neka kobila. Take kraje bi

bilo pač treba zavarovati z ograjo. — Duhovniško zavetišče, hotel »pri sv. Duhu«, je otvoreno. Gostilna v hotelu je vsakemu dostopna. Zavetišče je posebno priporočljivo za gospode, ki boleajo na živcih. — Tujcev, zlasti izletnikov iz raznih šolskih zavodov, prihaja že mnogo, posebno k Savici. Slap je ob tem času izredno velik in lep. Pogledat se ga prišli celo neki dijaki iz Bosne. — Novo »nebo« je že došlo. Za ceno 800 K je zelo lepo delo. Izdelala ga je tvrdka J. Heindl na Dunaju. Večina denarja je že skupaj; ostalo, upamo, da zberemo v kratkem. Vsem darovalcem naj bo tu javno izrečena najlepša zahvala! Bog Vam bo obilno povrnil, saj ste darovali v Njegovo čast! — Eno stvar se nam zdi še potrebno omeniti, da bomo na jasnem. Kakor siten jud svojo kramo, vsiljujejo neki prijatelji — zlasti neki gotovo ljubljanski — po nekod pri nas svoje liberalno prepričanje in razno svojo liberalno robo. Kličemo jim: Roko proč od našega ljudstva! Od stranke, ki v Ljubljani pljuje na redovnice in jih javno na cesti zasramuje in napada, si ne damo umazati našega lepega Bohinja! Takim ljudem pokažimo vrata! Vedo naj, da bomo njih delo pazljivo zasledovali in če ne bo drugače pomagalo, začeli brezobziren boj proti njim, naj jim bo ljubo ali ne. Domačini pa bodimo zložni zlasti sedaj, ko imamo toliko skupnih zadev in potreb, ter delujmo sporazumno s tistimi, ki nam res hočejo in morejo pomagati. Zapomni si naj vsak, da so liberalcu vrata do naše stranke in naših poslancev odslej brezpogojno zaprta! Menda se razumemo! — Opozarjamo, da ima naše »Kmetijsko društvo« v Srednji vasi in pri Fužini zalogo raznega blaga »Slovenske Straže« v korist obmejnim Slovincem. Le to društvo zamorejo naši somišljeniki podpirati. V zalogi so vedno tudi užigalice »V korist obmejnim Slovincem«, ki so priznane najboljše.

g Moravče. Liberalni popravke k. štiri tedne so naši liberalci gruntali in po štirih dolgih tednih so poslali popravek v »Domoljuba«. Ta popravek nas pa prav gotovo reši, tako so sklenili Toman in njegovi, in nam prinese za sto tisoč in še več hranilnih knjižic nazaj. Toda zmotili so se. Še danes trdimo, kar smo že večkrat povedali, da računski zaključek ne more biti pravilen, če manjka hranilne knjižice št. 1135 in če že davno po občnem zboru (dne 1. aprila 1911, p. št. 598) pošljate opomin stranki, naj plača za štiri leta obresti od dolga 100 K, ki ga stranka ni naredila. Molčite rajši, da še hujše ne bo, kot je že. Če je računski zaključek stokrat oblastveno potrjen, vam ne pomaga nič. Glede Zadržnega doma smo vam pa že tridesetkrat povedali, da vam ne verjamemo, dokler ne podaste računa. Če ste delali tako, kot pri nekom, da ste namesto plačali, vpisali vaš dolg kot hranilno vlogo, potem je to še veliko, da ste 80 tisoč naračunili. No, taki popravki Vas ne bodo

rešili. — Iz brdskega kota. V nedeljo, 28. maja, se je vršil v posojilniških prostorih na Brdu krasen volivni shod. Zastopana je bila Kmečka zveza za dekanijo Moravče po svojih zastopnikih. Vsi so z veseljem priznali, da je naša stranka stranka dela in ji dali zaupnico. Z velikanskim navdušenjem je shod sprejel kandidaturu dr. Krekovo. On je naš, mi pa smo njegovi.

g Moravče. Liberalni agitatorji hodijo od hiše do hiše, da bi vjeli kak glas za Tavčarja. Zato se jih varujte, pokažite jim vrata in jih zapodite kot se zapode nadležne muhe!

d Popotnik Trebnje—št. Janž. Na Mirni je mnogo novega. Nove hiše rasto kot gobe po dežju. Prav lepa je šola, obdaja jo vrt, ki je sicer lepo ograjen, a obdelan pa tako kot beraški vinograd. No, pa upam, ko pridem drugo pot mimo, da bo že boljše. V št. Rupertu izvem, da so imeli občni zbor Hranilnice in posojilnice. Opazil sem, da uživa ta hranilnica kljub liberalnim lažem veliko zaupanje. Liberalci so lažali, da bo kaplan ušel z denarjem, pa glejte: čistega dobička ima čez 3000 kron, to pa zato, ker delajo odborniki popolnoma zastoj za kaplanom vred. Kolikor sem si zapomnil, ima pa tudi do 10.000 kron lastnega rezervnega zaklada in svojo hišo. V št. Janžu se je onesrečil Repovšev hlapec. Prišel je pod voz in mu je zlomilo nogo. Slišal sem tudi, da se fantje prav pridno gibljejo in pripravljajo za Orla, ki bo še to poletje razprostrl svoje peruti po prijazni šentjanski dolini. Res lepa dolina, samo preveč liberalna. Čudno, povsod v sosednih farah so že pomedli z liberalci, le tukaj se še drže. Ganite se torej, ljubi šentjanci! Korajžo, pa z gnili liberalizmom ob tla in pogumno naprej! Sedaj, ko se bližajo državnozbornske volitve, se tudi oglašajo kandidati. Ljubljanski »placrespehtar« Ribnikar prav pridno prireja shode, pa ne z velikim uspehom. Slišal sem nekega kmeta, ki se je takole izrazil o njem: Če tudi pravi, da je živinozdravnik, bi mu niti ne zaupal svojih prešičkov, kaj šele državnozbornski mandat. Res, mož je v Ljubljani pri občinskih volitvah pogorel, zdaj pa kmete prosjači za glasove, a kmetje mu bodo pokazali figo. To zasluži!

Za kratek čas

Naj ostane pri starem. General Vrangelj je bil znan skopuh. Nočnemu čuvaju ni ob novem letu nikoli nič dal za njegovo voščilo. Ob letu mu čuvaj zopet vošči veselo novo leto. General se zahvali in vpraša čuvaja, koliko je dobil lansko leto napitnine. »Nič,« odgovori ta. — »Torej,« reče general, »naj pa tudi letos ostane pri starem!«

Samostanska pokorščina. Nemški cesar Henrik II. bi se bil rad znebil vladarskih skrbi in je zato hotel iti k menihom. Pa nikjer ga niso hoteli sprejeti. Ko pa le še v enem samostanu poprosi, mu reče opat: »Menih torej hočete biti? Dobro! Menih mora svojega opata ubogati. Zatorej Vam ukažem, da morate še zanaprej cesar ostati!«

Sanje. »Meni se je sinoči nekaj sanjalo.« je dejal učencek svojemu mojstru, ki je zelo držal na sanje. — »No, povej porednež, kaj se ti je sanjalo!« — »Mojster, vi in jaz sva stala vsak v enem čeburu. Vaš je bil poln medu, moj pa poln črne žajfe. — »No, to je tvoja sreča, da ni bilo narobe.« pravi mojster; »sicer bi ti jih dal zdajle s palico.« — »Ja, počakajte, mojster; potlej sva pa oba stopila iz čebura ven in — — —« — »No, kaj pa je bilo potem?« — »I no, potlej sva pa drug drugzega oblizala!« — »Ti kajon ti!«

Naglo ozdravljen. Sloveč zdravnik, ki se je bil vina dobro nalezal, je bil klican k nekemu gosposkemu bolniku. Ko pride k njemu, se vsede zraven postelje, prime njegovo roko ter gleda na uro, da bi štel utripanje žile. Ker pa zaradi preveč zavžite pijače ne more šteti, dene uro v žep in godrnja sam seboj: »Pijan, resnično pijan!« — Bolniku naroči, naj ostane v postelji in da ga pride drugo jutro pogledat. Pa že na vse zgodaj zjutraj dobi list, kjer mu bolnik piše to-le: »Ljubi gospod doktor, Vi imate prav in ne morem tajiti, da sem bil pijan; toda prosim Vas, da nikomur o tem ne črhnete besedice in da vzamete za plačilo denar, ki je v pismu, 100 kron.«

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Mnenje gospoda dr. Kamboseffa
zdravnika bolnišnice v Slivnu.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Čast mi je Vam naznaniti, da sem tekom štirinajstih let preizkuševal v svoji privatni praksi in v bolnišnicah različne izdelke kinove skorje v raznih oblikah. Dober okus, čistilen in okrepuječ vpliv, ki sem ga imel priliko konstatirati v bolnišnici prve vrste v Slivnu. Serravallo-vega Kina vina z železom, vse to mi potrjuje njegovo nadvladje nad vsemi krepilnimi pomočki. Dosegel sem najboljše uspehe pri konvalescentih po nalezljivih boleznih, pri malokrvni šibkosti izhajajoči od malarije, pri želočnih boleznih povzrošenih po prenapornem delu v vročih poletnih dnevih, pri oslabiljenju vled starosti, pri dispeptičnih deklicah in malokrvnih ženskah.

Slivno, 22. oktobra 1908.

Dr. Kamboseff.

Skrivnostni umor. V bližini Prage so videli brodarji v Vltavi 8. t. m. nekega moža, ki se je potapljal. Prihiteci so mu na pomoč ter ga potegnili iz vode, pri čemur so opazili, da krvavi iz precejšnje rane na glavi. Še predno so ga spravili na suho, je umrl. Preiskava trupla je dognala, da je mož bil večkrat zaboden v hrbet in vrat. Neznanci so umorjenca brčkone napadli ter ga na begu ranili. Ko je omagal, so ga pa vrgli v Vltavo. Ali je umrl vsled ran ali pa vsled vtopljenja, bo dokazala obdukcija. Identiteto umorjenca še niso dognali.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Linc, 3. junija: 23, 65, 3, 21, 10.

Trst, 3. junija: 49, 85, 33, 35, 4.

Brno, 31. maja: 26, 53, 43, 9, 55.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 6. junija 1911.

Deželni pridelki:	Cena		Zivina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	25	40	Živa vaga:		
Rž	19	—	Goveda pitana	93	—
Ajda	19	20	Teleta težka	116	—
Ječmen	17	60	Teleta mala	128	—
Oves	20	5	Prasčki	130	—
Proso belo	19	40	Kostruni	166	—
Proso rumeno	17	—			
Koruza stara	18	26	Kuretina in drugo:		
Koruza nova	—	—	Maslo kuhano	250	—
Leča	16	20	od K 200— do	500	—
Grah	26	80	Maslo surovo od		
Laneno seme	40	70	K 200— do		
Grašica	20	—	Slanina sveža	161	—
Domača detelja	—	—	(špeh)		
Gorenjska repa	82	—	Slanina preka-	174	—
Fižol Ribničar	27	80	jena	160	—
Fižol Prepelčar	27	—	Mast svinjska	85	—
Fižol Mandalon	24	—	Loj	6	—
Čebula	20	—	Jačca 100 kom.	1	90
Krompir	6	50	Pišanci	1	80
Zelje sveže	—	—	Golobi	3	50
Zelje kislo brez	—	—	Raca	6	—
soda	—	—	Gos		
Repa sveža	—	—			
Repa kisla brez	—	—	Kolonijalno blago		
soda	—	—	na debelo		
Brinje	—	—	Riž Rangon od	35	—
Kumna	71	—	K 25— do		
Oreh	—	—	Kava Santos od	208	—
Gobe suhe	—	—	K 25— do	83	75
Ješice	—	—	Sladkor	31	—
Zelod	—	—	Petrolej		
Smekovistorži	—	—			
Seno	3	50			
Slama	3	—			
Stelja	2	60			

Poslovodja se išče za kovaško obrt, ki bi bil zmožen voditi obrt. Ponudbe naj se pošiljajo na upravn. „Domoljuba“ pod šifro „500“.

Proda se hiša

v Voklem pri Št. Juriju pri Kranju z vsemi gosposkimi posopji. Zelo pripravno za kovačijo. Zraven je lep vrt. Proda se iz proste roke. Naslov pove uprava lista. 1820

Perutnina! Raš! Maslo!

se pošilja povsod franco po povzelju: 1. 1911 mlada perutnina, se jamči da pride vse živo, 6 do 8 debel. veliki, kokoši za peč ali 4-5 vel. debel. rac ali 1 vel. debela gos z raco K 7—; raki se jamči, da pride živo: 80-100 namiznih rakov K 6 5, 60-70 vel. rakov K 8 50; 40-50 najboljših rakov K 10 50; kравje mleko - naravno maslo 5 kg zaboj K 10—; malinovec 4 litrska skatlja K 4 70, 1739

B. Kaphon, Buczacz.

Betonsko podjetje

1827

ZAJEC & HORN

ima v zalogi najboljši strešnik sedanjega časa:

„Zenit,“ asbestni škrlj „Zenit,“

je popolnoma varen proti ognju, kar pri „Eternitu“ zanikavajo. Zastop za Kranjsko in Južno Štajersko. — Umetno kamenje: stonjnice, spomeniki, oltarji, obhajilne mize. Tlakovi: mozaične plošče in ksiloidi!

Umetne zobe

Brez ravnanja zobnih korenin se ustavljajo ameriški umetni zobje, posamezno ali cela zobovja, izvezeni nedelje in praznike vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer v konc. zobarsk. atelje

O. Seydl

10 Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7.

Razprodaja ostankov!

Pri naših vsakdanjih množicah, pošiljavah se je v teku sezone nakopičilo stotine ostankov najnovejšega modnega blaga za obleke za gosposode, dame in dečke, katere razprodajamo po znatno znižanih cenah. Ne opustite ta izred. ugod. prilož. nakup in zahtevajte našo zbirko vzorcev s zaznamkom ostankov. Prva šlez. razpolij. tovar. blaga „SUDETIA“ Jägerndorf št. 1. Avstr. Šlez.

Naročajte „Slovenca“

Zahvala. Podpisani se tem potom zahvaljujem vsem dragim rojakom, ki so kakorkoli pripomogli za napravo dveh novih zvonov v našem rojstnem kraju Pijavgorici.

Janez Šerjak, Ely Minn., Box 469. dne 26. maja 1911.

Razglas.

Vsakoletni živinski in kramarski semenj na Bruniku na Dolenjskem na dan sv. Antona Padovanskega (13. jun.) se za letos opusti zaradi državnozbornskih volitev, ki se vrše isti dan.

1824

Nikolaj pl. Gutmansthal.

Mrzlica (Heufieber). - Do 72% popolnega vspeha se je po statističnih poizvedbah zveze proti mrzlici doseglo z dra. Ritserta »Rhinoculinom«. 1635

Tuba K 3-20. Dobiva se v lekarnah. Literaturo pošilja zastopnj Stara c. in kr. vojna lekarna, Dunaj, Stefanspl. 8.

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nikakih bolečin in tiščanja v želodcu, odkar rabimo Feller-jeve odvajalne Riabarbara kroglice z znamko „Elsa-kroglice“. Svetujemo Vam iz lastne izkušnje, poskusite iste, ki pospešujejo prebavo in krepe želodec. 6 škatlic franko 4 krone. Izdelovatelji samo lekarnar E. V. Feller v Stubici. Elsa trg 16 (Hrvatsko). 2894

KUPCI, POZOR!

Radi preselit- **MLIN** na stalni vodi, zive se prodaja: dan, krit s škrilom v dobrem stanju, z nekaj zemlje, oddaljen od glavne ceste 5 minut, od kolodvora pa 20 min. Napravi se lahko žaga. Več pove **Gašper Koder, Senčiča, p. Medvode, 1581**

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivnega skubjenega perja K 2, polbelega K 2*80, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubjenega K 8, sivnega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpeznega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-bлага 1 pernica vel. 180x116 cm z blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16, vzglavnica K 3, 5-50, 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 4-50, 5, 5-50. Spod. pernica iz gradla 180x116 cm K 13, 15. Razpošilja proti povzetju pošta. prosto pri naročilu od 10 K dalje. **M. Berger v Dešenici št. 1010. Češki les.** Za neugojno denar nazaj ali se blago zamenja — Ceniki o žimnicah, odejah, prevetkah in vsem drugem posteljnem blagu zastoj in poštne prosto. 2293

Zajamčeno pristno najboljšo francosko ali takozvano japonsko **semensko ajdo** popolnoma sveže in čisto blago oddaja **Viljem STEINHERZ, Ljubljana, Mathianova hiša, Dunajska cesta, (1746)**

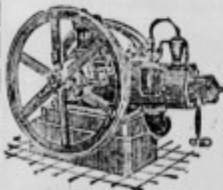
Kaj je „Brikettid“-luč?

„BRIKETTID“-luč je najprimernejša razsvetljava za stanovanja, vile, gostilne in hotele. „BRIKETTID“-luč je lepa, prijetna in svetla luč s svetlobno močjo 40 – 150 sveč za 1 plamen ter se lahko uvede zaradi svoje popolne varnosti v vsako sobo oz. stanovanje. „BRIKETTID“-luč je cena in jako krasna ter pod zelo ugodnimi pogoji na obroke plačljiva. Ceniki in razkazovanje zastoj po generalnem zastopstvu **Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. gor. - Telefon: Pesnica 181.**

Posebno pripravna za skioptikone i. kinematografe. Zastopniki se iščejo. 1620

CLIMAX motorji na petrolej

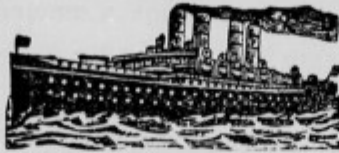
Najcenejši obrat.

Backrich & Co. tovarna za motorje **DUNAJ XIX/6.** Heiligenstädterstr. 83/je.

Dama

ki hoče pospeševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko kožo in belo polt, se umiva le z **Stackenperld** lilijno mlačno milo (znamka Stackenperld) tvrdke Bergmann & Co., Tešin ob Labi. Komad po 80 v se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfumom i. t. d. 609

Cunard Line

vožnja s **Cunard Line** 2927/07 **Bližnji odhod iz domače luke** Trsta: Saxonia 6./6., Pannonia 20./6., Carpathia 4./7. 1911. Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 10./6., 8./7., 29./7., 19./8., 9./9., 7./10. 1911, Mauretania 3./6., 24./6., 22./7., 12./8., 2./9., 25./9. 1911.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25,** blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 170— za odraslo osebo všteti davek in K 100— za otroka pod deset let všteti davek.

V Ameriko in Kanado

zlozna, cena in varna

Ženske odpovedujejo

staremu pralnemu načinu z mencanjem in drgnjenjem in jemlje samo idealno pralno sredstvo z ogljikovo kislino **„Vzemi me s seboj“** (Nimm mich mit)

Pol ure kuhanja bleščete belo perilo. Rosnično edino pralno sredstvo, s katerim se lahko opere brez vsakega drugega dodatka, kar obsega najboljšo milo. Zavitek za 40 vin. zadostuje za 60 litrov vode. Dobiva se povsod.

CEH & BLITZ, Dunaj XX/2, Dresdnerstr. 82. V zalogi: B. Čvančara, drogerija „Adrija“; Viktor Schiffer, Mestni trg 20; J. Krivice; Mihael Kastner; Berjak & Šober; B. Sevar v Ljubljani; Rudolf Rutner na Vrhniki; J. Murnika nasl., Edvard Hajek, Kamnik; L. Kotnik, Slaka; Anton 1778 Dietrich, Postojna.

Čeno posteljno perje! 1 kg sivnega, dobrega skubjenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izrodno finega, snežnobelega, skubjenega 6 K 40; 1 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinjši prani puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franco. **Dovršene postelje** iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-bлага, 1 pernica 160 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpeznim, puhastim posteljnim perjem 16 K; z polpuhom 20 K; z puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 5 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 40 cm široke, K 13, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, pnatnega gradla, 160 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 60. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franco. Zemena dovoljena, za nepovoljno denar nazaj. Cenik zastoj in franko. **S. BENISCH, v Dešenici št. 71, Češko.**

Uradno ure od 8. rano do 7. ure zvečer

Ustredni banka českých spořitelén Podružnica v TRSTU Plaza del Ponterosse 2.

Gorede. banka tetkih hranilnic. Premijne vloge: **4 1/4 / 0** | **4 3/4**

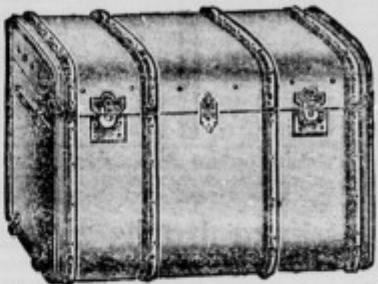
Vloge na knjižice: Premijne vloge: **4 1/4 / 0** | **4 3/4**

Vloge v tekočem računu in vloge fiksne najugodnejše. Bančno trgovanje vseh vrst. 135 02-1

Oddelek za vadtje in kavcije.

Uradno ure od 8. rano do 7. ure zvečer.

Winklerjevi kovčegi iz bičja, potni kovčegi in torbe.

3520

Železni kovčegi, zglobni kovčegi, kovčegi za čevlje in alouke, torbe iz usnja, kovčegi i. torbe pripravne za potev, potrebšine ali brozaje. **Jos. Winkler & sin** spoc. za kovčege **Dunaj I., Nimmelpfortg. 7.** Telefon 8307. Ilustr. ceniki zastoj in franko. Neprekosno! Zakošito zajamčeno. Točna postrežba.

Ne stane prav nič!

Zastoj razpošiljam povsod vzorce suknernega blaga, blaga za obleke, blaga za bluze, perilnega blaga, modnega barhanta, platnenga blaga, oksforda, blaga za postelje, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih. **KARL WORSCHÉ, Maribor ob Dravi** Herrengasse 10. 1437

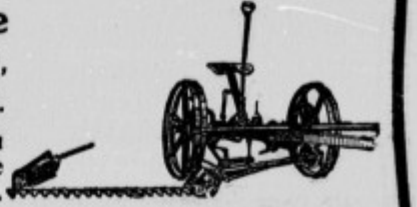
Krasna domačija

je naprodaj na Koroškem v Žihpolju (Maria-Rein) 25 minut od kolodvora, 15 minut od farne cerkve in šole. Zemljišče meri na 64 orolov, vse arondirano. Lepi travniki in zaraščeni gozdi. Redi se lahko do 20 krav in 20 prašičev.

Proda se s živino in orodjem, ali pa samo zemljišče in poslopja. Poslopja so v dobrem stanju in zelo prostorna. Posestvo se eventualno tudi zamenja. Več se izve pri **A. Majdiču** v Kranju. 1785

Priporočam svoje izborne neprekosljive **amerikanske kosilnice »Deering«,** vsakovrstne **poljedelske stroje** najodličnejših tovarn, **motorje** enostavne konstrukcije, **pluge, čistilnice, mlatilnice** itd. V zalogi imam vedno črpalke za: vodo, vino in gnojnico, cevi: železne, svinčene in gumijaste, štedilnike, peči, blagajne, železn. šine, traverze, cement in vse druge stavbene potrebšine kakor tudi razno orodje za ključavničarje, kovače, kleparje itd.

FR. STUPICA 1811 **v LJUBLJANI, Marije Terezije cesta 1.**

Daje po

4³/₄ 0/0

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - **po 4³/₄ 0/0** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom **predujme** na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesečnih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

SSSZ

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Avstrijska družba z omej. jamstvom za Benz-motorje, Dunaj X., Mannhartgasse 4.

Luksusavtomobili

DINAMI

BENZ

- DIESEL -
- SESALNI PLINO -
- BENZOL -
- NASUROVO OLJE -
- BENZIN -
- ELEKTRO -

MOTORJI

Kompletne
Električne Centrale

856

Glavno zastopstvo za Kranjsko: Zaved za tehnične in elektrotehnične naprave, Ljubljana, Dunajska cesta. Istotam so motorji na ogled.

Tovorni in špedijski vozovi

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. decembra 1910
čez 87 milijonov kron.

Lastna glavnica K 608.996·84

Stanje vlog dne 31. decembra 1910
čez 21 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

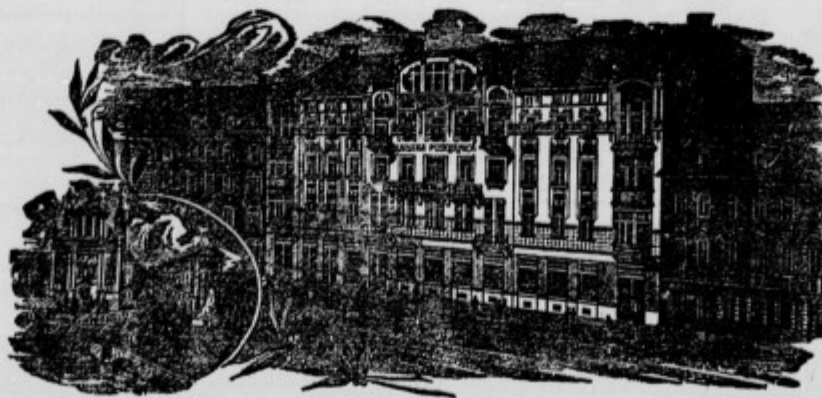
6

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, prtljičje, v lastni hiši nasproti hotela „Unlon“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4¹/₂ 0/0

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih **100 kron čistih 4·50 kron na leto.**

Za nalaganje po pošti so poštno-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadružnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant eskomptirajo.

Dr. Ivan Šusteršič, predsed. **Josip Šiška**, stolni kanonik, podpredsed. Odborniki: **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu n. L. **Fran Povše**, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. **Anton Kobi**, deželni poslanec, posestnik in trgovec, Breg p. B. **Karol Kauschegg**, veleposetnik v Ljubljani. **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, podpredsednik, trg. in obrt. zbornice in hišni posest. v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Šilbar**, župnik na Rudniku.

Pijte samo

„Tolstovršsko slatino“

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroš. o.

Najboljša ura sedanosti in po najnižji ceni. Srebrna ura od K 7— napre!

Naročujetele pri moji domači trgovini ker boste tu res ceno in dobro postreženi.

Fr. Čuden v Ljubljani, samo nasproti Frančiškanske cerkve Ceniki s koledarjem tudi po pošti zastonj.

Tudi najboljše in najcenejši sivalni stroji so v zalogi.

Ne več na Mestnem trgu, samo nasproti Frančiškanske cerkve

3149

Prilporočamo novo trgovino z manufakturnim blagom.

Jesih & Windischer
LJUBLJANA, Stari trg šte. 1 (prej bazar)
postaja električne železnice. 1210 (8)

Imateli

kedaj tako ugodno priliko? Kje še, kot pri meni, dobite 40 metr. sortiranih ostankov med istimi:

Delen zelo moderni vzorci za damske obleke in bluze. Angl. cefir okusni vzorci za srajce, bluze itd. Kanafas živahne barve za postelne prevleke. Oksford za moske srajce za vsakdanjo uporabo, zelo močan. Platuo belo izborna kakovost, Pepita bi. go za obleke in bluze. Modrikast blago za kuhinjske predpasnike in obleke za doma; za samo

17—K?

Vsi ostanki popolnoma brez napake in zajamčeno pristno barvni. Dolgost ostankov 3—10 metrov. Nikak riziko. Naročite takoj. Dalje 40 metr. finega platna za životno in posteljno perilo za K 19.50. Rjuhe brez šiva, zajamčeno platno, nedosežna dobra kakovost 150 cm široke, 220 cm dolge, komad K 2.65. Najmanj se odda 6 kosov. Kazpošilja se po povzetju!

Thalnica Julij Kantor, Baby pri Nachodu (Češko).

Zene in dekleta

kdar bodete kupovale blago za lepe obleke, rute, kakor tudi drugo blago

oglasite se zagotovo kdar pridete v Ljubljano v gvanthi trgovini

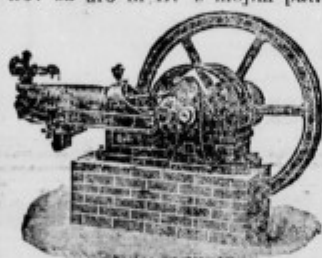
R. MIKLAUC

Stritarjeve (Spitalske) ulice 5
594 tam najdete zelo veliko izbor blaga vsake vrste, poštene ugodne cene ter prijazno in zanesljivo dobro postrežbo.

Potniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na Simona Hmeteksa v Ljubljani Kolobovorske ulice 26. Kakovostno Pojasnila daje se brezplačno.

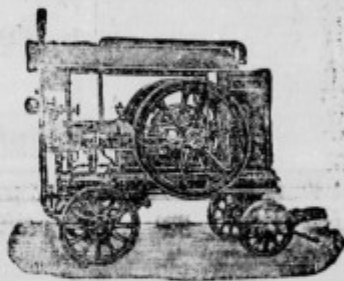
1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim petifiskom in za surovo olje

od 16 HP naprej; 4 do 5 vln. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2—10 HP tudi stoječe motorje

Twentica motorjev I. WARCHALOWSKI Dunaj III., Paulusgasse 1. Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že različni petrolinovi motorji. 315

1000 kron nagrade

plešastim in golobradcem.

Diskretna razpošiljatev.

Elegantno rast brade in las povzroči uporaba Cara-balzama za lase tekoma 8 dni, ta balzam da rast las in brade vsem plešastim in golobradcem.

Cara-balzam je edino sredstvo moderne znanosti na tem polju in priznan kot edini balzam, ki povzroči rast las in brade — ravno tudi pri starčkih.

Cara-balzam za lase se torej uporablja tudi od vseh mladih in starih gospodov in dam po celim svetu.

Cara-balzam da zamrlim lasnim koreninam zopet rast in sicer po uporabi nekaj dni in se ima potem v teku kratkega časa zelo močno rast las.

Ako ni to res, plačam

1000 kron v gotovini

vsem plešastim in golobradcem in osebam, ki imajo redko lasovje, ki so brezuspešno uporabljali Cara-balzam štiri tedne.

Naša tvrdika je edina, ki daje odjemalcem tako jamstvo.

Gospod Josip Silhavy piše:

Velecenjena tvrdika!

Ker je moj prijatelj dobil z Vašim balzomom tekoma 3 tednov lepo rast brade, zato prosim, pošljite mi proti povzetju en zavoček Cara-balzama za 6 kron.

Velepoštovanjem Josip Silhavy, Erszethfalva, Ogrsko.

Cara Haus, Kopenhagen! Za poslani mi zavoček Cara se iskreno zahvaljujem. Jaz uporabljam samo Vaše sredstvo za lase že 12 dni in sicer z dobrim uspehom: moji lasje ne izpadajo več, ampak postajajo vedno težji in debelejši in jih je že mogoče zraslo. odkar sem začel uporabljati Vaš balzam za lase. Tudi moja rast brade je brez dvoma mnogo močnejša kot prej. Jaz sem uporabljal več let sredstva za lase, vendar brez uspeha in se Vam torej zahvaljujem iz čeloga srca za Vaše izborno sredstvo za lase; jaz bodem zanj naprej vedno vsem priporočal, ki isto potrebujejo. — Še topla zahvaljujem in ostane Vam O. V. M., Kopenhagen.

Cara-balzam povzroči, da postanejo lasje in brada svetli in valoviti, kakor tudi, da lasje lepo rastejo in se razpošilja proti naprej-plačilu ali pa po povzetju, ako se piše največji specialni trgovini na svetu.

1 zavoč Cara velja 6 kron, 2 zavoja 10 kron.

Cara Haus, Kopenhagen V. 324., Dänemark.

(Pisma je frankirati s 25 vln., dopisnice z 10 vln.)

Izvir zdravja so brezalkoholne šumeče limonade

ki se pripravijo z

Marsnerjevimi šumečimi limonadnimi bontoni

iz malin, citron, jagod, črnelih, dišečih jagod, ki se prodajajo kot pastilje po 2 in 4 vinarje v patent. vrečkah po 2 in 5 vln.

Pristne samo s to varstveno znamko.

Pristne samo s to varstveno znamko.

Vsakoletna poraba 80 milijonov kosov

Edina izdelovalnica: 1104

Prva češka akoijska družba za or'ental. sladorno in čokoladne izdelke. Kralj. Vinogradi prej A. MARSNER.

Zaloga: Dunaj, XI., Theobaldgasse 4.

Tovarna strešnikov F. P. VIDIC & KOMP. Ljubljana
ponudi v vsaki poljubni množini pravilno žgani

navadni strešnik

stare oblike :

in patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

sistem „Marzola“

782

Na željo pošljemo takoj vzorce in popise.

Narav. slikop. Ustanovlj. 1878.

Vse vrste v lakovanosti in izborni izvršitvi strela

nedosežne lovske puške

ko- simokrase, streljivo in predmete za lovca po brez konkurenčnih cehih cenah dobavit

tovarna lovskih pušk: **ANTON SODIČ, Borovlje (Koroška)**

Vse vrste popravila točno in po- točno. Ceniki zastoj. 140 go. sam- stro. 1662

Došle so krasne novosti!

Sukna, volne, svile, cefirja in še raznovrstno drugo perilno blago za spomladansko in poletno sezono.

Svetuje se, da si vsakdo ogleda to veliko zalogo, kakovost blaga in čudovito nizke cene trdke:

Hedžet & Koritnik GORICA, Corso G. Verdi 7, in Via Scuole 3. 780

Naročite vzorce, ki se Vam jih pošlje zastoj in franko!

Tednik „SLOVENEK“ [sobotna številka] stane na leto 7 K.

! Ceni fotograf. aparati !

1395

Elfr. Birnbaum tovarna foto- graf- aparatov Nirsberg 326, Češka

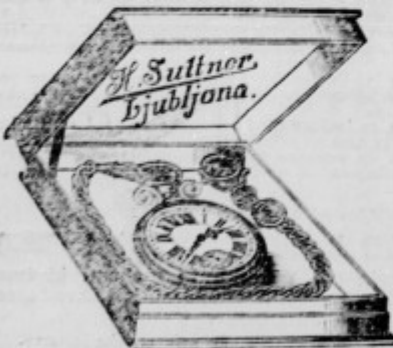
Kompletni fotograf- aparati dajo najameno dobre slike, s ploščo, papirjem, kemikaliji in podkonci velikost slik 6 X 9 cm K 190, 9 X 12 cm K 230, 270, 270 ml. (poštnina posebej).

Natančne krasne kamere in dvojni anastigmati nedosežni in poceni!

Rabljeni aparati in objektivni ma- šini trdke zelo poceni! Glavni ma- šinski obsegajo 130 strani zastoj, ravnotako prilagodljivi ceniki.

Obrnite se zanesljivo na domačo tvrdko, kjer boste najbolje postreženi!

Pripravna birmanska darila.

Nikelasta ura z verižico . . . K 4-50 in napr.
Prava srebr. moška ura . . . 7-50 „ „
" " " " z verižico . . . 9-70 „ „
" " " " boljše vrste . . . 12- „ „
" " " " uraz dvoj. pokrovom . . . 10-75 „ „
" " " " posebno fina . . . 20- „ „
14-karatna zlata ura . . . 44- „ „
" " " " boljše vrste . . . 70, 80, 100 „ „

Nikelasta damska ura z verižico K 8-50 in napr.
Prava srebr. " " " " 9-50 „ „
Prava srebr. " " " " boljše vrste . . . 12- „ „
" " " " z dvoj. pokr. . . 15- „ „
" " " " posebno fina . . . 20- „ „
14-karat. zlata damska ura . . . 29- „ „
" " " " boljše vrste . . . 30, 40, 50 „ „

Am. doubl. zl. zavrat. veriž. z obesk K 2-35 in napr.
Srebrna zavrat. verižica . . . 1-50 „ „
Pozlačena " " " " " 2- „ „
14-k. zlata " " " " " 13- „ „
Srebrna dolga verižica za uro . . . 4- „ „
Amer. double-zlata verižica za uro . . . 5- „ „
14-kar. zlata, dolga " " " " 40- „ „

Uhani, zlato na srebro K 1-80 in napr.
14-karatni zlati uhani . . . 5-80 „ „
boljše vrste s prav fi-
rmi kamni . . . 8- „ „
z diamantom . . . 15- „ „
s pravimi briljanti . . . 90- „ „

Vse v finih škatulah — pripravno za darilo.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta. Ako naročeno blago ne ugaja, se tekom 8 dni zamenja ali denar povrne.

Mesni trg (nasproti rolovrža) **H. Suttner - Ljubljana** Sv. Petra cesta Štev. 8

Cenik zastoj in poštnine prosto. Lastna tovarna ur v Svici. - Tovarniška znamka „IKO“. -

Pastirski list.

Vsem vernikom ljubljanske škofije.

Ravnokar sem se vrnil iz svete dežele, kjer sem bolj natančno proučeval najsvetejše kraje na zemlji, kraje, kjer se je naš Odrešenik včlovečil, kjer se je rodil, kjer je poučeval, ljudi tolažil in jim vsakovrstne dobrote delil, kjer je za nas trpel in umrl, kjer je zmagovito od smrti vstal in slavno v nebesa šel.

Toda ne le proučeval sem te najsvetejše kraje, tudi molil sem na njih; molil sem presrčno za sveto katoliško Cerkev, molil za našo Avstrijo, molil za milo mojo slovensko domovino, molil za skrbne starše, za naše mladeniče in dekleta: naj Gospod podeli vsem milost, da bi vsi njemu ostali zvesti v živi veri in bi Njegovo življenje in trpljenje ne bilo zastoj.

Vrnil sem se domov ves poživljen in navdušen, da neustrašeno in neutrujeno izpolnjujem vse svoje duhovno-pastirske dolžnosti, kakor jih bom spoznal, da Vam pomagam ohraniti Vaš največji zaklad: sveto vero in zvestobo do svete katoliške Cerkve, brez katere ni resnice, ni sreče, ni zveličanja.

Vrnil sem se domov in prišel ravno v najbolj ljute volilne borbe. Čujem in čitam, kako lazijo med Vami grabljivi volkovi v nedolžni ovčji obleki, da, čujem in čitam, da so semtertje nekatere ne le bolj površne in omahljive, amak prav dobre može že več ali manj zbegali.

Zato ne smem molčati, moram Vas opozoriti na to, kako važne so volitve

in kake ste Vi zanje pred Bogom odgovorni.

Važnost volitev Vam dokazuje obupno prizadevanje naših naprednjakov in socialnih demokratov, da bi Vas premamili, dobili zase Vaše glasove in bi vsaj nekateri prišli v državni zbor, kjer bi združeni z drugimi liberalnimi in socialdemokratičnimi poslanci izkušali take postave kovati, da bi po vsej državi, v vseh kronovinah prišli do zmage in veljave njihovi verski, gospodarski in politični nazori in nauki.

Tako se jim je posrečilo na Francoskem, Portugalskem in drugod. Nauki naprednjakov in socialnih demokratov se sicer bistveno razlikujejo; složno pa postopajo vendarle vselej, kadar se gre zoper katoliško Cerkev, zoper razodeto vero, zoper Kristusa, zoper Boga. Cerkve zapirajo, redovnike in duhovnike preganjajo, cerkveno premoženje ropajo, zakone razdirajo, in v šolah se ime Kristus, Bog še slišati ne sme, prevare goljufnost, razbrzdano nesramnost pa pospešujejo, nekateri kar naravnost uče. In vse te korake uravnavajo in določujejo po postavah, sklenjenih v zbornicah, za katere so si nasiloma in pa zvijačno pridobili večino. Vse to počenjajo pod krinko prostosti in gorje očetu ali materi, gorje katoličanu, ki bi si upal ugovarjati takim nasilnim, krivičnim, brezbožnim postavam.

No, pa saj to vse že sami veste; a veste pa tudi, da naši slovenski liberalci in socialni demokratje to vnebo-pijočo krivično in hudodelsko ravnanje hvalijo, poveličujejo in tudi za naše

kraje žele. Somišljeniki po vsej Avstriji preže na priložnost, da bi te strašne svoje želje tudi pri nas uresničili. Da, prostožidarji so kar naravnost sklenili, delati na razpad Avstrije, ker je še edina katoliška velesila, dokler pa ne razpade, uprizarjati raznih homatij, posebno hujskati narod zoper narod, da vsled teh homatij in nemirov Avstrija ne more biti močna, ampak mora pešati in pa hirati ter slaba ne more braniti katoliške Cerkve, kakor bi bila dolžna. To so njihove nakane, katere bi radi izpeljali, ko bi dobili premoč v državnem zboru.

Krščanski možje, ali ne boste iz teh Vam že znanih dogodkov še bolj spoznali, kako važne so volitve in kolika odgovornost za Vas, ki boste volili! Liberalci in socialni demokratje bijejo boj naravnost zoper Kristusa in zoper Boga: voditelji in prvaki Kristusa zaničujejo in sovražijo, Boga pa v svoji slepi strasti, v svoji peklenski hudobiji kar naravnost taje, pa si prizadevajo ne le po svojih časopisih in pa po svojih shodih ljudstvo odvrniti od Kristusa in Boga, ampak za tem streme, da bi mogli skleniti postave, po katerih bi ljudstvo s silo odtrgali od Boga, postave, po katerih bi onemogočili, da se mladina v šoli uči veronauk in se vzgaja v krščanskem duhu, pa bi se povrnili popolnoma poganski časi.

No, pa manjka mi zadostnih izrazov, da bi mogel tako peklensko hudobijo dovoljno opisati. Prašam Vas, krščanski možje in mladeniči, prašam Vas, krščanski volilci, ali se ne zgražate, ako le pomislite, da bi se utegnili ude-

ležiti tudi Vi teh grozних zločinov, udeležiti tako strašnih grehov, zavreči Jezusa in Boga! In glejte, teh strašnih grehov bi se udeležili, ko bi svoj glas pri volitvah dali za može, ki jih priporoča bogomrzka napredna ali socialdemokratska stranka. Naj se Vam zdi še dosti pošten mož, ki za eno teh strank dela, ali ki se Vam kot njen kandidat predstavlja, proč z njim! Saj deluje za stranke in je privrženec strank, katerih načelniki hočejo izpodriniti Kristusa in Boga iz vsega našega življenja, pa zato v te satanske namene sodeluje vedoma ali nevedoma. Kajne tako nespametni, tako brezvestni nikakor ne boste!

Pač pa lahko sami izprevidite, da ste dolžni Bogu, dolžni svoji domovini, dolžni slovenskemu ljudstvu, dolžni svoji družini, dolžni svoji vesti voliti može verne, može zveste Bogu, zveste Kristusu, zveste sv. katoliški Cerkvi; voliti može, ki bodo pogumno, neustrašeno in složno branili pravice božje in pravice svojega slovenskega ljudstva.

No, hvala Bogu, da nam teh mož ni treba šele iskati. Saj imamo Slovensko Ljudsko Stranko; tej stranki pripadate skoraj vsi; to stranko podpiram jaz in jo podpirajo naši duhovni. Zakaj? Zato ker so njeni izvrstni voditelji možje katoliškega prepričanja, kar so pokazali ne le v puhlih besedah, ampak tudi v dejanju, tudi v hudih borbah zborniških na Dunaju in v Ljubljani. Zbrali so se, postavili kandidate za državno zbornico, ki so vsi prisegli na katoliško in na slovensko ljudsko zastavo, okoli katere zbrani bodo složno branili pravice božje in pravice svojega krščanskega ljudstva.

Zato, pa pri nas ni treba šele premišljevati, komu bomo v torek, na svetega Antona dan, oddali svoje glasove. Oddali jih bomo za one može, za katere so se odločili voditelji naše ljudske stranke; tako bom oddal svoj glas jaz v Ljubljani, Vi pa, dragi moji krščanski volilci, vsak na svojem volišču, kamor naj pohiti vsakdo, ki se le majati more. Kajne, zoper Boga, zoper našega Zve-

ličarja mi ne bomo! Ne, nobena zvižajača in nobena sila nas od njega ne odtrga! Judeži, izdajalci mi ne bomo! In, ali je kak tak Judež med Vami, ne, ni mogoče, ni ga, ne bo ga! Nikdo ne bo dal glasu možu nasprotnih strank.

Sedaj Vas blagoslovim v imenu Boga Očeta, ki nas je ustvaril, v imenu Boga Sina, ki nas je odrešil, v imenu Sv. Duha, ki nas posvečuje. V tem imenu sv. Trojice smo bili krščeni, smo bili birmani, v tem imenu se upamo izveličati.

Po tem blagoslovu naj še to dodam, da ravno tak izdajalec Boga in Kristusa in svoje svete krstne obljube si Ti, mož ali mladenič, žena ali dekle, ki prodajaš v trafikah ali gostilnah, ki kupuješ in čitaš, pa s svojimi žulji podpiraš časopise zgoraj omenjenih, obsojenih strank. Bodimo odločni, časi so resni! Nazadnje pa pride smrt, sodba večnost! Amen.

V Ljubljani, binškošne praznike 1911.

† Anton Bonaventura

knezoškof.

Najnovejša liberalna sleparija.

Pod naslovom „Kam gre denar naših davkoplačevalcev“ razširjajo liberalci brošuro, ki je izšla iz liberalne „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani. Ta brošura kar mrgoli zavijanja, laži in gnusnega sumničjenja in obrekovanja. Nje namen je, **zvabiti kmečke volilce, da ne bi volili poslancev S. L. S., temuč kandidate liberalnih in „nezodvisnih“ sleparjev.**

Na brošuri stoji, da jo je spisal „Ivan Petkovšek, posestnik“. Ni pa nič povedano, o d k o d je ta „posestnik“, ki ga liberalna lažniva pisarija tako veseli. Resnica bo pač ta, da je brošuro spisal liberalen zakotni pisar, da bi pa kmete varal, je pa kot „pisatelja“ označil „posestnika Ivana Petkovška“. Ker je posestnikov tega imena zelo veliko na Kranjskem, se še nihče pritožiti ne more, vsakemu, ki bo protestiral zoper sleparsko zlorabo svojega imena, bodo rekli: „Saj to niste Vi, to je en drug Petkovšek“.

Ta tatvina poštenega imena je že samaposebi značilna za celo knjižico.

Iz vsebine knjižice le par izgledov, ki pokažejo njeno vrednost v pravi luči. Najprej se pisec krega, da je ljudstvo s splošno in enako volilno pravico liberalce ven pometalo. Liberalci so za pisca „intelektualno višje stoječi“ (na primer barabe, ki so redovnice opljuvali!) — **ljudstvo pa mu je „napredna masa“.** S tem je vse rečeno.

S. L. S. je po trditvah „posestnika Ivana Petkovška“ popolnoma uničila ljudsko šolstvo — **menda zato, ker je stopila na kurja očesa nekaterim takim učiteljem, ki so v sramoto svojemu stanu in ki mladino pokvarjajo, namesto da bi jo vzgajali.**

Gorostasna je trditev pisca, da je S. L. S. sklenila nove deželne zakone, „ki so ljudstvo obremenili z novimi davki“. To je čisto navadna debela laž, ker vsakdo ve, da je S. L. S. v deželnem zboru odklonila zahtevo liberalcev in graščakov, naj se povišajo doklade. Teda ravno nasprotje onega je res, kar trdi lažnivi liberalni pisun! Sicer naj se pa oglasi, kdor je plačal le en vinar višjo deželno doklado, odkar vlada S. L. S. v deželi. Ga ni!

Ne izplača se odgovarjati na vse oslovske in lažnive trditve brošure — to ni vredno črnila in papirja, ki se pomaže.

Pobratni moramo le nekatere trditve, ki so nad vse zanimive.

Na strani 4. in 5. govori liberalni pisun o „državnem parasitstvu“. Pravi, da so to „ljudje, ki sijajno žive na stroške davkoplačevalcev, ne da bi morali mnogo delati“. Zlasti govori o „visokih pokojninah“ itd.

Ne pove pa liberalni dopisun, da so se poslanci S. L. S. vedno ustavljali temu parasitstvu, **da so ti paraziti in penzionisti večinoma sami liberalci, da so baš liberalci in socialdemokrati vedno glasovali za vse take „parasite“ in zahtevali še povišanje njihovih plač in pokojnin,** in da konečno še pri letošnjih volitvah kandidirajo liberalci v ribniško-velikolaško-žužemberškem okraju takega gospoda, **ki je popolnoma čil in zdrav, a vleče visoko pokojnino!** (Kje so „koritarji“!?)

Nad vse smešno je jadikovanje liberalnega pisuna o »nezdravem birokratizmu«, t. j. o prevladi uradništva, ki se šopiri kot gospodar ljudstva, medtem ko ima biti — kakor pravilno poudarjajo ob vseh prilikah naši poslanci — služabnik ljudstva! A kdo je tisti, ki se zavzema v vseh javnih zastopih za premoč uradništva? **To so baš liberalci in socialdemokrati.** Saj so vsi tisti uradniki, ki se vedejo najošabnejše napram ljudstvu, sami zagrizeni liberalci.

Višek nesramnosti je, ko trdi lažnivi pisun, da je tretji deželnošolski nadzornik na Kranjskem, ki je v resnici popolnoma nepotreben, bil imenovan »po zaslugi slovenske ljudske stranke!«

Resnica je pa, da je S. L. S. kruto napadla vlado radi imenovanja nepotrebnega nadzornika — **liberalci so pa pod vodstvom hofrata Ploja podpirali vlado, ki je to zagrešila!**

Na straneh 8—13 popisuje liberalni pisun pravilno, da imamo preveč uradništva v Avstriji. Pobral je to očividno iz dr. Šusteršičevih ljudskih govorov: Česar pa ta poštenjak ne pove, to je, **da so liberalci in socialdemokrati vedno zahtevali pomnožitev uradniških mest, da jim ni bilo nikdar teh mest zadosti za razne koritarje — medtem ko so se poslanci S. L. S. temu vedno upirali.**

Državni izdatki za osebe, ki so v državni službi (uradnike itd.), znašajo na leto 700 milijonov kron! Liberalci in socialdemokrati pa zahtevajo neprestano, da naj se ti izdatki še povišajo. Nikdar jim ni zadosti plače za uradništvo! Poslanci S. L. S. pa zastopajo od nekdanj staljšče, da se ima zmanjšati število uradništva, ker ga je veliko preveč in bi se služba opravila hitreje in bolje, če bi imeli manj in boljših uradnikov, kot jih imamo. Ravno ker imamo preveč uradnikov, je tudi toliko slabih uradnikov, ker se zanaša eden na drugega. To so zastopali vedno poslanci S. L. S. — liberalci so jih zaradi tega besno napadali in velika večina uradnikov, ki so zagri-

zeni liberalci, sovražni slovensko ljudsko stranko bolj kot smrt.

Seve, tega pa ne pove lažnivi pisun liberalne brošure! To previdno zamolči, ker je njegov namen sleparski, da bi zbegal in osleparil ljudstvo. — Pa se bo temeljito zmotil!

Na 18. strani se zavzema pisun hinavski za osebnodohodninski davek „sijajno plačanih oficirjev in vojaških uradnikov“. Ne pove pa, da so civilni uradniki plačani še sijajneje in da se je S. L. S. vedno zavzemala zoper davčno prostost posameznih stanov. —

Veliko ve povedati liberalni pisun zoper hišno-najemninski davek, ki se plačuje večinoma po mestih in trgih. Ta davek je res visok — **a te hiše vsaj kaj neso, včasih ena hiša na stotisoče.** — Veliko večja krivica je pa hišnorazredni davek, ki ga morajo plačevati kmetje od hiš, ki nič ne nesejo. Naši poslanci so nastopili za odpravo hišnorazrednega davka in spravili so vlado tako daleč, da je bila pripravljena opustiti hišnorazredni davek v obeh najnižjih stopnjah — **vsled česar bi bilo davka prostih 2.300.000 kmečkih in delavskih hiš v državi.** — A to so zaprečili socialdemokrati s svojo znano obstrukcijo v finančnem odseku, katero so podpirali zahrbtno tudi liberalci!

Kar se pa tiče hišnonajemninskega davka, so poslanci S. L. S. bili vedno za znižanje pri malih in srednjih hišah — **so pa zoper znižanje pri velikih palačah bogatinov.** A liberalni pisun hoče tudi mramornate palače bogatinov, borzijancev, judov udeležiti pri znižanju najemninskega davka. To bi bila očitna krivica — a po liberalnih naukih bi to bilo pravilno.

Na strani 20. hvali liberalni pisun socialne demokrate, ki so s svojo obstrukcijo v finančnem odseku zaprečili odpravo hišnorazrednega davka in vpeljavo višje osebne dohodnine na dohodke, ki presegajo 10.000 K na leto! To je nad vse značilno za liberalnega učenjaka.

Z zadiranjem v povišanje davka na pivo in vino pa podira ta možak odprta vrata, kajti to so že zaprečile pred več kot enim letom ljudske stranke, mej njimi v prvi vrsti S. L. S. Modrost liberalnega pisuna pride za celo leto prepozno.

Kar piše liberalni pisun o vojaštvu, je bilo že stokrat ovrženo na mnogobrojnih ljudskih shodih, zlasti tudi v „Domoljubu“. Glej naš posnetek iz ljudskih govorov dr. Iv. Šusteršiča, kjer je jasno dokazano, da le navađen slepar in izdajalec domovine more hujskati zoper vojaštvo na tak način,

kakor dela liberalni pisun v predmetni brošuri. Vse države okoli nas se oborožujejo. Če hočemo ohraniti mir, moramo biti močni — drugače imamo vojsko in ž njo velikansko nesrečo v tisočih rodbin, razen tega pa tako ogromne stroške, da bo ljudstvo popolnoma izmozgano. Nesrečna vojska bi nas veljala najmanj 20 milijard, to se pravi: dvajset tisoč milijonov kron, in te bi morali plačevati davkoplačevalci!

In vojsko bomo imeli prav gotovo, če bo Avstrija slabotna, kajti na slabotno državo se upa vsakdo — le močno državo se boje napasti.

Dolžnost vestnih poslancev je tedaj, postaviti vse sile, da se mir ohrani.

Sicer pa izdaja od vseh velevlasti v Evropi Avstrija razmerno najmanj za vojaštvo — največ pa vseskozi brezverka, liberalna in socialnodemokraška Francija — za čez 700 milijonov kron več kot Avstrija!

Liberalni pisun pravi, da izdaja Avstro-Ogrska na leto 586 milijonov za vojaštvo. A ne pove natanko, da zadene ta izdatek Avstrijo in Ogrsko.

Ogrsko zadene od tega izdatka okroglo $\frac{1}{3}$, to je okroglo 200 milijonov, Avstrijo pa okroglo 400 milijonov. Če se pomisli, da Avstrija plačuje za uradništvo 700 milijonov, se takoj vidi, da so izdatki za vojaštvo za 300 milijonov na leto nižji, kot izdatki za uradništvo. A tega liberalni pisun ne pove in ne vidi! Njegova trditve pa, da če plačuje kak Avstrijec 230 kron državnih davkov, tedaj plača 10 kron za dobrobitne naprave in 220 kron za vojaštvo, je gorostasna bedarija, za katero so zmožni le očitno bolni možgani. Mož ne razume najnavadnejših računov, če jih pa razume, potem name-noma slepari.

Na 31. strani koncentrira liberalni pisun vso svojo nesramnost v lažnivi trditvi, da so poslanci S. L. S. obremenili ljudstvo z novimi davčnimi bremenmi. Kdaj? Kje? Kateri davek je to? Na to seveda liberalni pisun ne ve odgovora.

Pač ga pa ve vsak davkoplačevalec sam, ker ve, da se davek ni povišal. — Ve pa tudi naše ljudstvo, da so naši poslanci stali v najodločnejši opoziciji proti vladi in vladni večini — med tem ko so naši liberalci pod komando „dičnega“ in mastno plačanega hofrata Ploja zahrbtno in izdajalsko podpirali vlado — vsled česar je „dični“ Ploj avanziral za senatnega predsednika! To je celi uspeh dela liberalnih slovenskih in hrvaških poslancev!

In sedaj želi liberalni pisun, naj bi slovensko ljudstvo izvolilo še več takih liberalnih poslancev — — —

Slovensko ljudstvo bi bilo pač zrelo za — norišnico, če bi se ujelo na tako sleparsko vabo. —

In ta pisun ima drzno čelo trditi, da poslanci S. L. S. „ne poznajo drugega nego samega sebe“! To je gorostasna nesramnost neznanega liberalnega pisuna, ki se skriva pod imenom „Ivan Petkovšek“. Upa se to človeče trditi, da poslanci S. L. S. niso napravili drugega „nego naložili ogromne davke“, o katerih pa nihče nič ne ve, ker so vsi davki, ki jih plačuje ljudstvo, še iz čisto liberalne dobe in so jih naložili pristni liberalci, a poslanci S. L. S. se vseskozi dosledno in neumorno bojujejo zoper vse krivične davke — a žalibog doslej niso mogli premagati odpora vlade, s katero so spletkarili naši liberalci pod hofratskimi škrici dr. Ploja.

In poslanci S. L. S. so — pravi lažnjivi liberalni pisun — spravili deželo „na rob propada“. — Res je pa, da so poslanci S. L. S., odkar so dobili večino v deželnem zboru, sklenili samo za ljudstvo koristne postave in ugledno uredili deželno gospodarstvo, katero so bili popred liberalci v zvezi z nemškimi graščaki grozno zavozili. Danes je deželno gospodarstvo na Kranjskem naravnost vzor za vse druge dežele, vsled česar ima tudi Kranjska dežela največji ugled in največji kredit!

Še eno opombo!

Na 35. strani svoje brošure pravi lažnjivi liberalni pisun, da „so se nekaterim klerikalnim voditeljem bisage zelo napolnile“ in da imajo „vsi ti klerikalni voditelji kar po več mastno plačanih služb“.

To je navadno, nesramno obrekovanje in sumničenje. Vse to, kar trdi liberalni pisun o „klerikalnih“ voditeljih, velja v resnici samo o liberalnih voditeljih. Zapišite namesto „klerikalni“ besedo „liberalni“, pa se bo vse ujemale do pičice.

Voditelji S. L. S. so obče znani po svoji nesebičnosti. Liberalni voditelji pa samo žro in bašejo nenasitne svoje bisage.

S. L. S. ima sploh samo enega voditelja; ta je dr. Ivan Šusteršič. Ta pa nima nobenega plačanega mesta.

Res je sicer predsednik velike in ugledne »Ljudske posojilnice«. A za to ne dobiva niti vinarja plače. Že pred leti je odklonil nagrado letnih štiri-tisoč kron, katero mu je sklenil soglasno odbor. — Kje je liberalci, ki je zmožen storiti kaj takega? Tam, v liberalnem taboru, se samo pehajo okoli korit in jasli — radi njih se mnogokrat skregajo in stego med seboj in združi jih samo ob času volitev besno sovraštvo zoper pošteno in zavedno slovensko ljudstvo.

Zato bodo pa tudi dobili dne 13. junija primeren odgovor — kljub vsem umazaniam cunjam, ki jih razširjajo po deželi v obliki časopisov (»Sl. Narod«, »Jutro«, »Slov. Dom«, »Gorenjec« itd.), brošur, letakov — in kljub gnusnemu lažnjivemu besedičenju liberalnih, socialdemokratskih in »neodvisnih« agitatorjev. — Cela druhal bo dne 13. junija na tleh — in potem bo zopet mir za nekaj časa!

Za nesramno lažnjivo in obrekovalno liberalno pisarjenje pa velja le ena sama beseda: Fej!

Mislimo, da smo zadostno označili najnovejšo liberalno volilno sleparijo.

Na dan sv. Antona: po liberalcih!

